

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤษณพงศ์ กีรติกร. ทิศทางแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2534. (เอกสารเผยแพร่ในการสัมมนาวิชาการเนื่องในโอกาสวันสถาปนาทบวงมหาวิทยาลัยครบรอบ 17 ปี)
- กฤษณพงศ์ กีรติกร. วิสัยทัศน์ : ด้านทรัพยากรมนุษย์คนไทย - คนไท - ประเทศไทย 2020 วารสารการศึกษาแห่งชาติ 29 (กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2538) : 20 - 46.
- เกษม วัฒนชัย. ทิศทางการพัฒนาอุดมศึกษาไทยในทศวรรษหน้า. (มปท.), 2538. (การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง การปฏิรูประบบการศึกษาในกระแสโลกาภิวัตน์ วันที่ 20 - 21 มีนาคม 2538 ณ ห้องประชุมรัฐสภา)
- เกษม สุวรรณกุล. คำกล่าวเปิดการสัมมนาเรื่อง “แนวทางการบริหารมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการ” วันเสาร์ที่ 22 มิถุนายน 2534 ณ ห้องประชุมสารนิเทศ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุฬาสัมพันธ์ฉบับพิเศษ (8 กรกฎาคม 2534) : 19-44.
- เกษม สุวรรณกุล. ทิศทางของมหาวิทยาลัยไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ไกรยุทธ ชีรตยาคินันท์. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนา : การมีเอกภาพของแนวคิดและมโนทัศน์ที่ใช้ในการวางแผน, วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 31 (เมษายน - มิถุนายน 2534) : 59 - 94 .
- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย . การวางแผนระยะยาวกับการพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2532. (เอกสารประกอบ การประชุมสัมมนาระดมความคิด เพื่อแสวงหาภาพอนาคตสำหรับ การวางแผนระยะยาว ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น “ การวางแผนระยะยาวกับการพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น ” 4 พฤษภาคม 2532 ณ สถาบันวิจัยและพัฒนา)
- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. ก. ผลการสัมมนาคณะกรรมการวางแผนและพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการวางแผน มหาวิทยาลัยขอนแก่น 24 - 26 พ.ย. 2538 . ขอนแก่น : งานวิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยขอนแก่น , 2538.
- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. ก. รายงานการวิเคราะห์เรื่อง ข้อมูลเบื้องต้นบุคลากร มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปี 2537. ขอนแก่น : งานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น , 2537.

- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. ง. รายงานการวิเคราะห์เรื่องอัตราค่าจ้าง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2538. ขอนแก่น: งานวิเคราะห์แผนและงบประมาณ กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2538.
- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. ง. รายงานสรุปการประมวลผลเบื้องต้นนักศึกษาใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2536. ขอนแก่น: งานวิจัยสถาบัน กองแผนงานมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536.
- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. ง. รายงานสรุป ภาวะการทำงานทำของบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นที่ 25 ปีการศึกษา 2535. ขอนแก่น: งานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535.
- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. จ. รายงานประจำปี 2537 มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.
- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. จ. รายงานประจำปี 2538 มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2538.
- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. จ. รายงานสรุปภาวะการทำงานทำของบัณฑิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นที่ 26 ปีการศึกษา 2536. ขอนแก่น: งานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536.
- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. จ. สถิติมหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2535. ขอนแก่น: กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535.
- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. ฉ. รายงานสรุปการประมวลผลเบื้องต้นนักศึกษาใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2537. ขอนแก่น: งานวิจัยสถาบัน กองแผนงานมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.
- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. ฉ. สถิติมหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2538. ขอนแก่น: กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2538.
- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. ช. รายงานสรุปภาวะการทำงานทำของบัณฑิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นที่ 27 ปีการศึกษา 2537. ขอนแก่น: งานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.
- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. ช. สถิติมหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2536. ขอนแก่น: กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536.
- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. ช. สถิติมหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2537. ขอนแก่น: กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.
- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. ฉ. 30 ปีมหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: บริษัทเมฆาเพรส จำกัด, 2537.

- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. รายงานการวิเคราะห์เรื่อง งบประมาณรายจ่าย ประจำปี 2540
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : งานวิเคราะห์แผนและงบประมาณ กองแผนงาน
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ยุทธศาสตร์การปฏิรูปอุดมศึกษาไทย : การรื้อ
ปรับระบบบริหารและจัดการ. (เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ยุทธศาสตร์การปฏิรูป
 อุดมศึกษาไทย : การรื้อปรับระบบบริหารและจัดการ วันที่ 31 สิงหาคม - 1 กันยายน
 2538 ณ โรงแรมโกลเด้นวัลเลย์รีสอร์ท นครราชสีมา).
- คณะศึกษาศาสตร์ศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์. การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : คู่ความก้าวหน้า
และความมั่นคง ของชาติในทศวรรษหน้า. (เอกสารประกอบการสัมมนา ระดับชาติเรื่อง
 “ยุทธศาสตร์การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์“ ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ใน
 วันที่ 18 ตุลาคม 2538).
- ครรรชิต มัลย์วงศ์. ก. การอุดมศึกษาในสังคมข้อมูลข่าวสาร. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 2535. (เอกสารประกอบการสัมมนา นิสิตปริญญาโทบัณฑิต ภาค
 วิชาอุดมศึกษา รุ่นที่ 14 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
- ครรรชิต มัลย์วงศ์. ข. บทบาทของการศึกษาในยุคสังคมข่าวสาร เทคโนโลยี 18 (กุมภาพันธ์
2535) : 40 - 48 .
- จรวช บุญชูบล. แนวคิดการปรับปรุงระบบบริหารมหาวิทยาลัย : บทเรียนจากมหาวิทยาลัย
ในต่างประเทศ ข่าวแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 8 (พฤศจิกายน 2537) : 2 - 6.
- จรัส สุวรรณเวลา. ก. การอภิปรายทางวิชาการเรื่องรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยในอนาคต
จัดโดย สภาอาจารย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ วันที่ 20 พฤษภาคม 2537 ณ
ห้องประชุมจีระ บุญมาก. (อัสสัมชัญ).
- จรัส สุวรรณเวลา. ก. คิดแล้วทำแล้วคิด. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2538 .
- จรัส สุวรรณเวลา. ข. คำนำ. ใน ทิศทางการพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระยะ 15 ปี (พ.ศ.
2540-2554). กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2537.
- จรัส สุวรรณเวลา. ข. รื้อปรับระบบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย! ?. กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538 .
- จรัส สุวรรณเวลา. มหาวิทยาลัยในศตวรรษหน้า. ใน ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และ สินธวา
คามศิษฐ์, บรรณาธิการ. มหาวิทยาลัยกับสังคมไทย. หน้า 1-30. กรุงเทพมหานคร :
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2530.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ก. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การวางแผนกลยุทธ์
กรณีการวางแผนพัฒนาคณะ/ภาควิชา ณ โรงแรมรอยัลจอมเทียนรีสอร์ท พัทยา จ.ชลบุรี
วันที่ 28-30 มกราคม 2537. (อัคราเนา).

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ข. รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการพัฒนาที่ดิน มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น . กรุงเทพฯ ฯ : สำนักบริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2537 .

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดมศึกษา : ทางเลือกเพื่อการปรับเปลี่ยน . กรุงเทพมหานคร : ภาควิชา
วิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538 .

ชยันต์ วรรณะภูติ. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. ใน อุทัย ดุลยเกษม,
บรรณาธิการ. คู่มือการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่องานพัฒนา. หน้า 145-181. ขอนแก่น :
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช . กระบวนการทัศน์ใหม่ในการศึกษารัฐ - สังคม สยามท่ามกลางกระแส
โลกาภิวัตน์ เมืองไทยใน 10 ปีหน้า . กรุงเทพมหานคร : บ. พี. เพรส จำกัด , 2538.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช . การเปลี่ยนแปลงกับความรู้ในยุคโลกาภิวัตน์ . กรุงเทพมหานคร : โรง
พิมพ์ตะวันออก, 2537.

ชาติชาย ณ เชียงใหม่ . ประเทศไทยในทศวรรษหน้า : วิสัยทัศน์ NIDA การพัฒนาประเทศตาม
กระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ : แนวคิดการจัดการการพัฒนา . (มปท.),
2540 (เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เนื่องในวาระครบรอบ 30 ปี แห่งการ
สถาปนาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 27 มีนาคม 2540 ณ สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์)

ชุมพล สุรินทรานุรณ์ . ผังแม่บทมหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : โรงพิมพ์ศิริภรณ์ออฟเซ็ท
ขอนแก่น , 2522 .

คิดก ภัทรโกศล . อดีตเสนาธิการทหารเรือ . สัมภาษณ์, 12 กุมภาพันธ์ 2540.

ครีคเคอร์, ปีเตอร์ . โลกใหม่ไร้พรมแดน. แปลและเรียบเรียงโดย สุเรษฐ บัวชาติ. กรุงเทพมหา
นคร : สำนักพิมพ์วิญญูกรรายวัน , 2537.

ทองจันทร์ หงส์ลดารมภ์. ทิศทางใหม่ของอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ สารศิริราช 37
(มิถุนายน 2528) : 487-491.

ทองอินทร์ วงศ์โสธร. กลยุทธ์ในการพัฒนาศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษา. ปทุมธานี :
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2535. (เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง
กลยุทธ์ในการพัฒนาศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษา 25 - 26 สิงหาคม 2535 ณ ห้อง
สารนิเทศ มหาวิทยาลัยกรุงเทพวิทยาเขตรังสิต).

ทอฟฟเลอร์, อัลวิน. คลื่นลูกที่สาม. แปลและเรียบเรียงโดย สุกัญญา ศีระวนิชและ คนอื่น ๆ.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ Global Brian , 2533.

- ทอर्फเลอร์, อัลวิน. สงครามและสันติภาพ. แปลโดย สุกัญญา สุกบรรทัด. กรุงเทพฯ
มหานคร : บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด , 2538.
- ทอर्फเลอร์, อัลวิน. อำนาจใหม่. แปลโดย ชุนทอง ลอเสรีวานิช. กรุงเทพมหานคร : นานมี,
2535 .
- ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย. การผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยไทยในอนาคต. (มปท.),
2530. (รายงานการประชุมทางวิชาการประจำปี เรื่อง การผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัย
ไทยในอนาคต)
- เทคโนโลยี. กรุงเทพธุรกิจ. (25 เมษายน 2539) : 17.
- เทคโนโลยีสุรนารี, มหาวิทยาลัย. การอุดมศึกษาไทยใน 10 ข้างหน้า. นครราชสีมา :
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2537. (เอกสารประกอบ การประชุมสัมมนาระดับชาติ
เรื่อง การอุดมศึกษาไทยใน 10 ปีข้างหน้า วันที่ 25 - 26 กรกฎาคม 2537 ณ
สุรสัมมนาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี นครราชสีมา)
- ธงชัย สันติวงษ์. การอุดมศึกษาไทยถึงจังหวะต้องยกเครื่องได้แล้ว. กรุงเทพธุรกิจ (25
ธันวาคม 2537) : 5.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. วิธีวิทยาขั้นสูงด้านการวิจัยและสถิติ วิธีวิทยาการวิจัย 7 (กรกฎาคม -
ธันวาคม 2538) : 1-36.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. ศรีศักร วัลลิโกดม และเอกวิทย์ ณ ถลาง. มองอนาคต บทวิเคราะห์เพื่อการ
ปรับเปลี่ยนทิศทางการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิภูมิปัญญา, 2536.
- ไนซ์บิตต์, จอห์น . เมกาเทรนด์ ทางสายใหญ่สู่อนาคต. เรียบเรียงโดย สันติ ตั้งรพีพากร.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์รวมธรรมส์, 2532.
- ไนซ์บิตต์, จอห์น. อนาคตทำนาย กระแสน้ำแห่งโลกอนาคตในทศวรรษหน้า. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง , 2534.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. ความเป็นอิสระของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. จุฬาสัมพันธ์ฉบับ
พิเศษ (8 กรกฎาคม 2534) : 19-44.
- บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, สถาบัน. ความเป็นอิสระในการบริหารงานมหาวิทยาลัยไทย
อดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์, 2532 (รายงานการประชุมทางวิชาการ ประจำปี 2532 9 มิถุนายน 2532 ณ
ห้องวิภาวดีบอลรูม โรงแรมเซ็นทรัลพลาซ่า)
- บิลล์ เกตส์. เส้นทางสู่อนาคต. แปลโดย นพดล เวชสวัสดิ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
อมรินทร์ , 2538 .

- ประกอบ คูปรรัตน์. ก. การปฏิวัติเชิงบริหารทางอุดมศึกษา มติชน (9 กุมภาพันธ์ 2538) : 31.
- ประกอบ คูปรรัตน์. การจัดการและความเป็นผู้นำทางการอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537. (เอกสารประกอบการเรียนวิชา 421-805 การจัดการและความเป็นผู้นำทางการอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-มหาวิทยาลัย ภาคต้น ปีการศึกษา 2537) (อัครา).
- ประกอบ คูปรรัตน์. ข. ทิศทางการอุดมศึกษาของประเทศไทยในทศวรรษหน้า. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538. (เอกสารประกอบการเรียนวิชา 421 - 805 การจัดการและความเป็นผู้นำทางการอุดมศึกษา. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคต้น ปีการศึกษา 2538).
- ประกอบ คูปรรัตน์. ปัญหาของนักวิชาชีพในการอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534. เอกสารประกอบการเรียนวิชา 421-802 ปัญหาของนักวิชาชีพในการอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคต้น ปีการศึกษา 2534 (อัครา).
- ประกอบ คูปรรัตน์. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรของจุฬาลงกรณ์เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในทศวรรษหน้า. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. (เอกสารการประชุมทางวิชาการ เรื่อง นวัตกรรมด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา 2530)
- ประเวศ วะสี. ปฏิรูปการศึกษาไทย (การยกเครื่องทางปัญญา). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน, 2539.
- ประเวศ วะสี. วิกฤตการณ์อุดมศึกษาและการยกเครื่องมหาวิทยาลัย สยามโพสต์ (21-23 กุมภาพันธ์ 2537) : 5
- ประเวศ วะสี. กระแสใหญ่ในสังคมไทยกับความมั่นคงของประเทศ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน , 2533 .
- ประเวศ วะสี. ยุทธศาสตร์ถักทอพลังงานทางสังคมสู่การปฏิรูปการเมือง มติชนสุดสัปดาห์ 17 (18 มีนาคม 2540) : 26 .
- ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, สำนักงาน. ข้อมูลและสารสนเทศอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร สำนักนโยบายและแผนอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2538.
- พจน์ สะเพียรชัย. การอุดมศึกษาไทยในอนาคต. วารสารศรีนครินทร์วิโรฒ. 7 (เมษายน 2537) : 2 - 11 .

- พจน์ สะเพียรชัย . รายงานผลการวิเคราะห์ เรื่อง หลักการ แนวทาง และวิธีการ ในการ ประกันคุณภาพทางวิชาการในมหาวิทยาลัยไทย . (มปท.), 2537 (เอกสารประกอบการ ประชุมทางวิชาการประจำปี 2537 เรื่อง “การประกันคุณภาพทางวิชาการ : หลักการ แนวคิด และวิธีการ” โดย ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย วันที่ 28-29 ตุลาคม 2537 ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)
- พรชูลี อาชวอำรุง . สู่การอุดมศึกษา . กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523 .
- พรชูลี อาชวอำรุง . การวิจัยทางการอุดมศึกษา . กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- พรชูลี อาชวอำรุง . กลวิธีวิจัยอนาคต : กระบวนการอนาคตปริทัศน์ . กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537. (เอกสารประกอบการค้า บรรยายพิเศษชุดก้าวไกลไปกับวิทยาการวิจัย . ศูนย์สารนิเทศ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 1 -5 สิงหาคม 2537)
- พรชูลี อาชวอำรุง . ภาพอนาคตของโลกในศตวรรษที่ 21 . กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537 . (อัดสำเนา)
- พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2521. ราชกิจจานุเบกษา 95 (21 กรกฎาคม 2521) : 42-61.
- พิงพิทย์ จารุวัฒน์. ทิศทางของ สอพ. ในทศวรรษหน้า เพื่อก้าวไปสู่ผู้สร้างเทคโนโลยี. วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา 8 (มกราคม - มีนาคม 2539) : 21-32.
- มดิชนสุขสรรค์ . วิสัยทัศน์ประเทศไทยสู่ พ.ศ. 2560 มดิชน (27 พฤษภาคม 2540) : 9
- มยุรี จินตรักษ์ และคนอื่น ๆ . รายงานการวิจัยเรื่อง แนวโน้มของมหาวิทยาลัยขอนแก่นในการ ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมในทศวรรษหน้า. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น , 2538 .
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. ก. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาของไทยโดยทบวงมหาวิทยาลัย, อนุสารอุดมศึกษา 21 (กุมภาพันธ์ 2538) : 3 - 7
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. ข. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาของไทยโดยทบวงมหาวิทยาลัย, อนุสารอุดมศึกษา 21 (มีนาคม 2538) : 12 - 17 .
- มหาวิทยาลัย, ทบวง . โครงการขยายโอกาสอุดมศึกษาไปสู่ภูมิภาค . กรุงเทพฯ : สำนักงาน โยบายและแผนอุดมศึกษา สำนักปลัดทบวงมหาวิทยาลัย พฤศจิกายน, 2539.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. รายงานการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “ กระแสอุดมศึกษาไทยในแผนฯ 8” เนื่องในวันสถาปนา ทบวงมหาวิทยาลัยครบ 22 ปี วันที่ 29 - 30 กันยายน 2537 ณ โรงแรมโซลทวิน ทาวเวอร์ กรุงเทพมหานคร, 2537.

- มหาวิทยาลัย, ทบวง. วัตถุประสงค์ นโยบาย มาตรการ และเป้าหมายของแผนอุดมศึกษา
ระยะยาว (พ.ศ. 2533 - 2547). กรุงเทพมหานคร : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2532.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. สองทศวรรษทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- มหิดล, มหาวิทยาลัย . มหาวิทยาลัยในช่วงเปลี่ยนยุคสมัย กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แสง
แดด , 2537 .
- ยุค ศรีอาริยะ . โลกาวิวัฒน์ 2000. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด , 2537.
- รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ . สังคมเศรษฐกิจไทยในทศวรรษ 2550 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาในกระแส
โลกาวิวัตน์ . (รายงานประกอบการประชุมวิชาการประจำปี 2536 โรงแรมแอมบาสเดอร์
ซิตี จอมเทียน พัทยา 10 - 11 ธันวาคม 2536)
- วิจิตร ศรีส��น. แนวคิดใหม่ของการวิจัยสถาบัน วิจัยวิทยาการวิจัย 6 (กรกฎาคม-ธันวาคม
2537) : 1-8.
- วิจิตร ศรีส��น. เป้าหมายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว อุดมศึกษาปริทัศน์ 5 (สิงหาคม
2533) : 3-8.
- วิจิตร ศรีส��น. สถาบันอุดมศึกษากับพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2532. (เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาระดมความคิด เพื่อ
การแสวงหาภาพอนาคต สำหรับการวางแผนระยะยาวของมหาวิทยาลัยขอนแก่น
4 พฤษภาคม 2532 ณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2532)
- วิจิตร ศรีส��น . คำปราศรัยของอธิการบดี ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีส��น ในพิธีสถาปนา
ตำแหน่งอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มทส.สาร. 4 (5-11 สิงหาคม
2539) : 1-4.
- วิชัย ดันศิริ . โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต : แนวคิดและบทวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : โรง
พิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2538 .
- วิทยากร เชียงกุล . เพื่อศตวรรษที่ 21 วิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสังคมไทย. กรุงเทพฯ
มหานคร : สำนักพิมพ์มิ่งมิตร, 2537.
- วิทยากร เชียงกุล. VISION 2020 จินตภาพสำหรับผู้บริหารและสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์มิ่งมิตร , 2539 .
- วิศาล บุปผเวส และ ัญญุพงศ์ ทองภักดี . ประเทศไทยในทศวรรษหน้า : วิสัยทัศน์ของ NIDA
แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ . กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
2540. (เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เนื่องในวาระครบรอบ 30 ปีแห่งการ
สถาปนาบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 27 มีนาคม 2540 ณ สถาบันบัณฑิตบริหาร
ศาสตร์)

ศิริพงษ์ วิทยวิโรจน์. แลไปข้างหน้า วิถีแห่งอนาคต. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2538.

ศุกชัย ขาวะประภาส. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย.

นโยบายและการวางแผนการศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาราช,
2537..

สนธิ ลิ้มทองกุล. โลกาวัตตร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ผู้จัดการ , 2537.

สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. เครื่องชี้ภาวะสังคม. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี,
2537 .

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. รูปแบบการประเมินเพื่อพัฒนาโครงการและประกันประสิทธิผล ข่าว
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 7 (กรกฎาคม 2537): 4-8.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. วิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยในอนาคต. จุลสารปฏิรูปการเมือง สถาบัน
นโยบายการศึกษา (มิถุนายน 2538): 3 - 5 .

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคนอื่นๆ. รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาแนวโน้มความต้องการ
และการผลิตกำลังคนระดับสูงกว่าปริญญาตรี. กรุงเทพมหานคร : ทบวงมหาวิทยาลัย ,
2537.

สมัย อภาภิรม และ เขาวนนท์ เชษฐรัตน์. สถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทย 2538. กรุงเทพฯ :
มูลนิธิโลกสีเขียว, 2538 .

สังคีต พิริยะรังสรรค์ และ ผาสุก พงษ์ไพจิตร, บรรณาธิการ. โลกาภิวัตน์กับสังคมเศรษฐกิจ
ไทย. กรุงเทพมหานคร : 179 การพิมพ์ , 2538 .

สัญญลักษณ์ เทียมถนอม . การศึกษาไทยในสถานการณ์โลก ระคนักคิด - นักการศึกษา
ทางรอด. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติใหม่ , 2538 .

สาโรจน์ โอพิทักษ์ชีวิน. การจัดการเชิงกลยุทธ์. (Series 37 : CSP 7-1) คู่แข่งธุรกิจ ราย
สัปดาห์ 316 (27 มกราคม - 2 กุมภาพันธ์ 2540) : 1-48.

สิปปนนท์ เกตุทัต . ทิศทางการพัฒนาในช่วงแผนฯ 8. (มปท.) 2538 (เอกสารประกอบการ
บรรยายพิเศษเรื่อง ทิศทางการพัฒนาในช่วงแผนฯ 8. 24 มิถุนายน 2538 ณ โรงแรม
อมรินทร์ลาเวน พิษณุโลก)

สุชาติ ดันธนะเดชา. การอุดมศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : ข้อคิดก่อนขกเครื่อง. (มปท.),
2537. (เอกสารประกอบการประชุมวิชาการเรื่อง มหาวิทยาลัยของรัฐเพื่อมวลมนุษย
วันศุกร์ที่ 23 ธันวาคม 2537 ณ ห้องประชุมสารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ทิศทางมหาวิทยาลัยในอนาคต. (มปท.), 2540. (บทความประกอบ
การอภิปรายทางวิชาการเรื่อง “รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยในอนาคต” จัดโดยสภา
อาจารย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ณ ห้องประชุมจีระ บุญมาก วันที่ 20
พฤษภาคม 2540)

- สุธรรม อารีกุล และคณะ. อุดมศึกษาไทย: วิฤตและทางออก. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น, 2540. (เอกสารประกอบคำบรรยาย ในการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การ
เพิ่มศักยภาพเชิงวิชาการในระดับภาควิชา วันที่ 24 - 26 เมษายน 2540 ณ ห้อง
ประชุมอาคารใหม่ ชั้น 1 สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น)
- สุนทร อรุณานนท์ชัย. ขอนแก่น ค.ศ. 2000 : คลังสินค้าแห่งภูมิภาคอินโดจีน วารสารศูนย์การ
ศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยขอนแก่น 5 (มกราคม-เมษายน 2540) : 26-28 .
- สุนทรวดี เชียรพิเชฐ. การวางแผนยุทธศาสตร์ในอุดมศึกษา. ใน ยุทธศาสตร์การบริหาร
มหาวิทยาลัย . หน้า 1-30. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมา
ชิราษ, 2535.
- สุรชาติ บำรุงสุข. ก. ยุทธศาสตร์กองทัพไทย มติชน (6 ตุลาคม 2537) : 22-26.
- สุรชาติ บำรุงสุข. ข. ยุทธศาสตร์คืออะไร มติชนสุดสัปดาห์ 14 , 728 (5 สิงหาคม 2537) : 31-
32.
- สุรชาติ บำรุงสุข. ค. ยุทธศาสตร์คืออะไร มติชนสุดสัปดาห์ 14 , 729 (12 สิงหาคม 2537) : 31-
32.
- หริศ สุตะบุตร. การอภิปรายทางวิชาการเรื่อง รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยในอนาคต จัด
โดย สภาอาจารย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ณ ห้องประชุมจีระ บุญมาก
วันที่ 20 พฤษภาคม 2540.
- อดุลย์ วิริยเวชกุล. การประกันคุณภาพทางวิชาการในมหาวิทยาลัยไทย. กรุงเทพมหานคร :
งานวิจัยสถาบันและสารนิเทศ กองแผนงาน มหาวิทยาลัยมหิดล . 2538.
- อนงค์นุช เทียนทอง. สภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรคและแนวโน้ม การวางแผนของ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ 13 (พฤษภาคม-ตุลาคม
2538) : 105-109.
- อมร รักษาสัตย์. การกำหนดค่าตอบแทนอาจารย์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2540. (เอกสารในการอภิปรายทางวิชาการเรื่อง “รูปแบบ
การบริหารมหาวิทยาลัยในอนาคต,” จัดโดย สภาอาจารย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์ ณ ห้องประชุมจีระ บุญมาก วันที่ 20 พฤษภาคม 2540)
- อมร รักษาสัตย์. ทิศทางของมหาวิทยาลัยในอนาคต ปัญหาท้าทายของการพัฒนาองค์ความรู้
CHULALONGKORN REVIEW 6 (เมษายน. - มิถุนายน. 2537) : 90 - 97.
- อุทัย บุญประเสริฐ. สาระสำคัญของ การวางแผนเชิงกลยุทธ์สำหรับงานวางแผนในสถาบันอุดม
ศึกษา สารสภาคณาจารย์ 23 (มิถุนายน 2537) : 40-47.

ภาษาอังกฤษ

- Bogdan , Robert C. and Biklen, Sari Knopp. Qualitative Research for Education : An Introduction to Theory and Methods. 2nd. ed. Boston : Allyn and Bacon, 1992.
- Bowen, H.R. What's ahead for higher education ? Opportunities for optimism Change (November / December 1994) : 37 - 40.
- Brand, M. The challenge to change : Reforming higher education Educational Record Fall (1993) : 6 - 13.
- Certo, Samuel C., and Peter, J. Paul. Strategic Manangement : Concept and Applications. New York : McGraw - Hill, 1991 .
- Chan, Susy S. Changing roles of institutional research in strategic management Research in Higher Education 34 (1993) : 533 - 549.
- Clark, Burton, R, and Neave, Guy R . The Encyclopedia of Higher Education Volume 2 : Analytical Perspectives . Oxford : Pergamon press, 1992 .
- Cope Robert G. Oppurtunity from Strength : Strategic Planning Clarified with case Examples. ASHE-ERIC higher education report No. 8 . Washington, D.C. : ASHE, 1987 .
- David , Fred R. Strategic Manangement . New Jersey : Prentice - Hall international, 1995 .
- Drucker, P. F. The New Realities. Oxford: Heinemann professional publishing , 1989.
- Duderstadt, James . Academic Renewal at Micigan . NACUBO and the Stanford forum for higher education futures , 1995.
- Frye, B.E, and others. Choices & responsibility: shaping Emory' s future A report from the provost Emory University. 1994.
- Jonsen, R.W. The environmental context for postsecondary education. New directions for institutions research. 52 (winter 1986) : 5 - 19.
- Keller , George . Academic Strategy. Baltimore : The Johns hopkins university press . 1983.
- Koontz, Harold,. And Wehrich , Heinz. Management . 9th ed. Singapore : Mc-Graw-Hill International Edition., 1988.
- Kotler, Philip, and Murphy, Patrick E. Strategic planning for higher education Journal of Higher Education 52 (1981) : 470-489.

- Maassen P. A. M. and van Vaght , F. A. Strategic planning in The Encyclopedia of Higher Education Volume 2 : Analytical Perspectives . pp. 1483-1494 . Oxford : Pergamon Press, 1992 .
- Marshall, Catherine and Rossman, Gretchen B. Designing Qualitative Research. Newbury Park : SAGE Publication, 1989.
- Miles, M.B. and Huberman, A. M. Qualitative Data Analysis : A Sourcebook of New Methods. Newbury Park : SAGE Publication, 1984.
- Morrison, J. L., Renfro, W. L., and Wayne I. Boucher. Futures research and the strategic planning process: Implications for higher education. Washington : ASHE. 1987.
- Naibitt, J. Megatrends Asia : Asian Megatrends That Are Changing the World. London : Nicholas brealey publishing 1996.
- Naibitt, J. Global paradox. London : BAC. 1994.
- Pearce II, J. A., and Robinson, R.B.Jr. Management . New York : Random House, 1989.
- Penrod, R. I., and Dolece, M. G. Concepts for reengineering higher education CAUSE / EFFECT 14 (1991) : 1.
- Penrod ,R.I., and Dolece, M. G. The Price waterhouse changs integration team The paradox principles. Chicaco : IRWIN professional publishing, 1996.
- Perrin , Donald G. The new knowledge society and higher education. (International conference on higher education Bangkok, Thailand July 2, 1996).
- Pintip Ruenwongsa, and Bhinyo Panijpan. Citation analysis of ISI - indexed publications from Thailand J. Sci. Soc. Thailand . 22 (1996) : 61 - 70 .
- Pintip Ruenwongsa, and Bhinyo Panijpan. Science and technology publications of state universities in Thailand J. Sci. Soc. Thailand. 21 (1995) : 207 - 214 .
- Sallis. Edward. Total quality management education. London : Philadelphia, Kogan Page. Education Management Series. 1993.
- Weihrich, H. The TOWS Matrix - A Tool for Situational Analysis Long Range Planning 15 (2) (April 1982) : 54-56.
- Wirth, A.G. Education and work for the 2000 choices we face. San Francisco: Jossey - Bass publishers, 1992.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ก

รายการเอกสารที่นำมาศึกษาวิเคราะห์แนวโน้มสภาพแวดล้อมภายนอกด้านต่าง ๆ

รายการที่	รายการเอกสาร
1	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ยุทธศาสตร์การปฏิรูปอุดมศึกษาไทย : การรื้อปรับระบบ บริหาร และจัดการ. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ยุทธศาสตร์การปฏิรูปอุดมศึกษาไทย : การรื้อปรับ ระบบบริหารและจัดการ วันที่ 31 สิงหาคม - 1 กันยายน 2538 ณ โรงแรมโกลเด้นวัลเลย์รีสอร์ท นครราชสีมา.
2	ธีระ รุณเจริญ และคณะ. รายงานการวิจัย เรื่อง แนวโน้มของสภาพแวดล้อมทาง เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีผลกระทบต่อ การกิจของมหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2532.
3	ชัชอนันต์ สมุทวณิช. การเปลี่ยนแปลงกับความรู้ในยุคโลกาวัตร์ . 2537 .
4	ทบวงมหาวิทยาลัย. วัตถุประสงค์ นโยบาย มาตรการ และเป้าหมายของแผนอุดม ศึกษาระยะยาว (พ.ศ. 2533 - 2547).
5	ทบวงมหาวิทยาลัย. รายงานการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “ กระแสอุดมศึกษาไทย ในแผนฯ 8”
6	ทบวงมหาวิทยาลัย. ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุดมศึกษาของไทยโดยทบวง มหาวิทยาลัย
7	ประชาชาติธุรกิจ. ทหาร ดร.ระคมสมอง กำหนดวิสัยทัศน์ 30 ปี (19-21 พฤษภาคม 2540) : 71
8	ธีรยุทธ์ บุญมี. VISION 2000 ประชาชาติธุรกิจบันทึก 20 ปี เศรษฐกิจไทย 2537.
9	เทคโนโลยีสุรนารี ,มหาวิทยาลัย. การอุดมศึกษาไทยใน 10 ข้างหน้า เอกสาร ประกอบ การประชุม สัมมนาระดับชาติเรื่อง การอุดมศึกษาไทยใน 10 ปีข้างหน้า วันที่ 25 - 26 กรกฎาคม 2537 ณ สุรสัมมนาการ มทส นครราชสีมา
10	ประเวศ วะสี. ปฏิรูปการศึกษาไทย (การยกเครื่องทางปัญญา) 2539
11	ประเวศ วะสี. วิฤตการณ์อุดมศึกษาและการยกเครื่องมหาวิทยาลัย. สยามโพสต์ (21 - 23 กุมภาพันธ์ 2537) : 5.
12	ประเวศ วะสี. กระแสใหญ่ในสังคมไทยกับความมั่นคงของประเทศ . 2533 .
13	มหิตล, มหาวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยในช่วงเปลี่ยนยุคสมัย 2537 .

รายการที่	รายการเอกสาร
14	ปราโมทย์ ประสาทกุล. 60 ล้านประชากรไทย. ประชากรและการพัฒนา. 16 , 6(สิงหาคม - กันยายน) 2539
15	อมร รักษาศักดิ์. ทิศทางของมหาวิทยาลัยในอนาคต ปัญหาท้าทายของการพัฒนาองค์ความรู้. CHULALONGKORN REVIEW 6: 23 (เม.ย. - มิ. ย. 2537), 90 - 97.
16	ภาควิชาอุดมศึกษา. อุดมศึกษา : ทางเลือกเพื่อการปรับเปลี่ยน . 2538 .
17	เกื้อ วงศ์บุญสิน. คลังข้อมูล : การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของไทย. จดหมายข่าวประชากร. 55 (เมษายน 2539)
18	วิศาล นุปลเวส และณัฐพงษ์ ทองภักดี. ประเทศไทยในทศวรรษหน้า : วิสัยทัศน์ของ NIDA แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเนื่องในวาระครบรอบ 30 ปี แห่งการสถาปนาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ วันพฤหัสบดีที่ 27 มีนาคม 2540 ณ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
19	วิจิตร ศรีส��น. Keynote address. International Conference on Reinventing Higher Education (6 July 1996) : Faculty of Education of Chulalongkorn University and SEAMEO RIHED
20	ขงยุทธ ขุทรวงค์. ไทยรัฐ. 18 มีนาคม 2540. หน้า 15.
21	อดุลย์ วิริยเวชกุล. การประกันคุณภาพทางวิชาการในมหาวิทยาลัยไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. 2538.
22	สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ทิศทางมหาวิทยาลัยในอนาคต. บทความประกอบการอภิปรายทางวิชาการ เรื่อง รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยในอนาคต จัดโดย สภาอาจารย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ณ ห้องประชุมจีระ บุญมาก วันศุกร์ที่ 20 พฤษภาคม 2537
23	อานันท์ ปันยารชุน. อุดมศึกษา : คุณภาพทางวิชาการและผลกระทบต่อประเทศชาติ ในรายงานการประชุมที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย เรื่อง การประกันคุณภาพทางวิชาการ : หลักการ แนวคิด และวิธีปฏิบัติ วันที่ 28-29 ตุลาคม 2537 ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
24	พจน์ สะเพียรชัย. รายงานผลการศึกษาวิเคราะห์เรื่อง หลักการ แนวทาง และวิธีการในการประกันคุณภาพทางวิชาการในมหาวิทยาลัยไทย. 2537

รายการที่	รายการเอกสาร
25	ประเวศ วะสี. การดำรงชีวิตที่มีคุณค่าในสังคมสมัยใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 5. กทม. : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.2538.
26	ประเวศ วะสี. บนเส้นทางชีวิตเล่ม 5. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน. 2538
27	ประเวศ วะสี. บนเส้นทางชีวิตเล่ม 4. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน. 2538
28	ชัยวัฒน์ ธีระพันธ์. ทฤษฎีไร้ระเบียบ(Chaos Theory) กับทางแพร่งของสังคมสยาม. 2537.
29	บรรณาธิการแถลง. จดหมายข่าวการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ 1 : 3/2540 (1 กันยายน 2540)
32	จุมพล พูลภัทรชีวิน. รายงานการวิจัยเรื่องแนวโน้มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย 5 ปีและ 20 ปีข้างหน้า ข่าวสารวิจัยการศึกษา 15 : 6 (สิงหาคม - กันยายน 2535)
33	Pongsak Hoontrakul. Greater Mekong : The New Market for US Corporate Chulalongkorn Review 9 : 33 (ตุลาคม - ธันวาคม 2539).
34	ประชาชาติธุรกิจ (12 - 15 มิ.ย. 2540), 6.
35	มติชนรายวัน (12 พ.ค. 2540), 6
36	มติชนสุดสัปดาห์ 17 : 862 (25 กพ. 2540), น. 6 - 7.)
37	วรุบล สุขเกษม. ประชาชาติธุรกิจ (8 - 11 พ.ค. 2540) : 40
38	ยุพิน โพธิวิทย์. ชีวิตและงานในศตวรรษที่ 21. ว.วิชาการ-อุดมศึกษา 4 : 2 (ม.ค - เม.ย 38) : 17.
39	สุรชาติ บำรุงสุข. นโยบายการป้องกันประเทศ : ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับไทยใน ค.ศ. 2000. มติชนสุดสัปดาห์. 17 (25 ก.ค 40) : 36-38.
40	ธนิษฐ์ เจียรนวนนท์ ทำนายอนาคต เศรษฐกิจไทย แต่ใช้หวัคใหญ่ ยังไม่ถึงมะเร็ง "ผมยังมีความมั่นใจในประเทศไทย". มติชนสุดสัปดาห์. 17 (11 มี.ค 40) : 7.
41	กฤษณพงศ์ กีรติกร . ทิศทางแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี. เอกสารเผยแพร่ในการสัมมนาวิชาการเนื่องในโอกาสวันสถาปนาทบวงมหาวิทยาลัยครบรอบ 17 ปี 2534.
42	ประกอบ คุปรัตน์ แนวคิดยุทธศาสตร์การเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นผู้นำ (2538 : 19 - 25)

รายการที่	รายการเอกสาร
43	สุวิทย์ วิบูลย์เศรษฐ์. ความเป็นคนไทยที่พึงหวังในคริสต์ศตวรรษที่ 21. ข่าวสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ 37 (พ.ค. 2539) : 18
44	ประชาคมวิจัย เมืองไทยในปี 2000: ความใฝ่ฝันและความเป็นไปได้ ปีที่ 9 ฉบับที่ 12 (มีนาคม 2540) : 34
45	ประชาชาติธุรกิจ ทหาร ดร.ระคมสมอง กำหนดวิสัยทัศน์ 30 ปี (19-21 พฤษภาคม 2540) : 71
46	ผู้จัดการรายวัน เทคโนโลยีหัวใจผ่าทางตันอุตสาหกรรมไทย. (30 ม.ค.2540) : 16
47	ชัยอนันต์ สมุทวณิช. กระแสโลกาภิวัตน์ กำเนิด พัฒนาการและอิทธิพล วารสารเศรษฐศาสตร์ (เม.ย.-มิ.ย. 2539) : 8-14
48	รังสรรค์ ณะพรพันธ์ วารสารเศรษฐศาสตร์ (เม.ย.-มิ.ย.2539) : 15-20 สังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์
49	เกษม วัฒนชัย วารสารเศรษฐศาสตร์ (เม.ย.-มิ.ย. 2539) : 1-7 "กระแสสังคม การเมืองในปัจจุบัน และอนาคต"
50	ส่วนวิเคราะห์เศรษฐกิจและอุตสาหกรรม. ฝ่ายวิชาการ ธนาคารนครธน จำกัด (มหาชน) อาเซียนปี 2020 ประเทศไทยจะมีฐานะเป็นเช่นไร สยามรัฐ (28 เม.ย. 2540) : 9
51	มติชน. สังคมโลกในอนาคต...กระแสการเปลี่ยนแปลงหลัก. (22 พ.ค.2540) : 9
52	สมภพ มานะรังสรรค์ โลกาภิวัตน์กับพลวัตในภูมิภาคของไทย มติชนสุดสัปดาห์ 16 (10 ก.ย. 2539) : 29
53	มติชนสุดสัปดาห์ (31 ธ.ค.2536 - 6 ม.ค. 2537) : 23-25
54	มติชน "จิว" วิชากรวังน้ำเขียว. 20 (22 เม.ย. 2540) : 2
55	สมหวัง พิธิยานุวัฒน์สถาบันนโยบายศึกษา จุลสาร ปฏิรูปการเมือง มิถุนายน 2538 วิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยในอนาคต
56	ปีเตอร์ ทรัคเกอร์. โลกใหม่ไร้พรมแดน. กรุงเทพฯ : โครงการวิจัยกรีนบุ๊กส์ หนังสือพิมพ์วิจัยกรรายวัน, 2537.
57	เกษม สุวรรณกุล. ทิศทางของมหาวิทยาลัยไทย. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะเศรษฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

รายการที่	รายการเอกสาร
58	จิรเดช อุ่สวัสดิ์ และคนอื่น ๆ. ประเทศไทยในทศวรรษหน้า : วิสัยทัศน์ของ NIDA กลยุทธ์ในการพัฒนาประเทศทางด้านอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2540.
59	วันชัย วัฒนศัพท์ ขอนแก่นปี 2000 วารสารศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม-เมษายน 2540
60	ธนู กุลชล. สัมภาษณ์และเรียบเรียงโดย อาจารย์อารีย์ วรากรณ์พิพัฒน์ (ม.ค.-มี.ค. 2540) : 11 นานาทิศนะ "VISION" เจริญหรือถดถอย
61	จรัส สุวรรณเวลา กรุงเทพธุรกิจ (วันพฤหัสบดีที่ 25 เมษายน 2539) : 6 โลกอนาคตที่ไทยรู้ได้วันนี้ ยังมีโอกาส "ปฏิรูป" ตัวเองทัน
62	คัดจากรายงานผลการศึกษา "โครงการปรับภาคราชการเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์" โดยมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ประชาคมวิจัย 8 (ก.ค.2539) : 6
63	ศรีศักร วัลลิโภดม. สัมภาษณ์และเรียบเรียงโดย อาจารย์อารีย์ วรากรณ์พิพัฒน์ (ม.ค.-มี.ค.2540) : 11 นานาทิศนะ "VISION" เจริญหรือถดถอย
64	วิทยากร เชียงกุล. VISION 2020 จินตภาพสำหรับผู้บริหารและสังคมไทย . กรุงเทพฯ : มิ่งมิตร , 2539
65	ประชาชาติธุรกิจ. ประเวศฉายวิสัยทัศน์ปี 2020 ไทยต้องปรับกระแสโลก. วันจันทร์ที่ 21-วันพุธที่ 23 ตุลาคม 2539
66	ประชาชาติธุรกิจ . ร่างวิสัยทัศน์อาเซียน 2020. (12 - 15 มิ.ย. 2540) , 6.
67	ภาวดี ทองอุไทย. คนและงานวันพรุ่งนี้ ความท้าทายสำหรับแรงงานอุตสาหกรรมไทยใน ค.ศ. 2000. วารสารธรรมศาสตร์. 21 (ม.ค - เม.ย 2538) : 46-74.
68	ชาติชาย ณ เชียงใหม่ เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เนื่องในวาระครบรอบ 30 ปี แห่งการสถาปนาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ วันพฤหัสบดีที่ 27 มีนาคม 2540 ณ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ประเทศไทยในทศวรรษหน้า : วิสัยทัศน์ NIDA การพัฒนาประเทศตามกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ : แนวคิดการจัดการพัฒนา
69	ธมกร ธาราศรีสุทธิ. ภาวะเศรษฐกิจไทยปัจจุบันและแนวโน้มเศรษฐกิจไทยในอนาคต นักบริหาร 17 (มกราคม - มีนาคม 2540) : 39-43.

รายการที่	รายการเอกสาร
70	ธงชัย สันติวงษ์ " มหาวิทยาลัยไทยกลยุทธ์การปรับตัวกับความหวังสุดท้าย " มติชน 20 กรกฎาคม 2540
71	ประชาคมวิจัย . ประเทศไทยในปี พ.ศ. 2565 :จินตนาการจากมุขวิจัย ปีที่ 9 ฉบับที่ 12 (มีนาคม 2540) : 34
72	คณะรัฐประศาสนศาสตร์. ประเทศไทยในทศวรรษหน้า : วิสัยทัศน์ของ NIDA แนวคิดการพัฒนาการเมืองและ การบริหารรัฐกิจ. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเนื่องในวาระครบรอบ 30 ปี แห่งการสถาปนาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ วันพฤหัสบดีที่ 27 มีนาคม 2540ณ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
73	สมหมาย วงศ์วิทยากุล ทิศทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยในอนาคต ในมุมมองของ ดร.ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ สยามรัฐ 42 (19 ส.ค. 2534) : 12
74	พระธรรมปิฎก(ป.อ. ปยุตฺโต). ยุคโลกาภิวัตน์ บทบาทของแพทย์กับความหวังจากคนไข้. กรุงเทพฯ : บริษัทสร้างสื่อ จำกัด. 2539.
75	ประสงค์ วีระกาญจนพงษ์ และ กาญจนา อุดมมะบูรณ. การพัฒนาเศรษฐกิจกับการศึกษาของไทย. รายงานเศรษฐกิจรายเดือนของธนาคารแห่งประเทศไทย 36 (ธันวาคม 2539) : 13-26.
76	ชัยอนันต์ สมุทวณิช. กระบวนทัศน์ใหม่ในการศึกษารัฐ-สังคม สยามท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ เมืองไทยในสิบปีหน้า กรุงเทพมหานคร : บริษัท พี.เพรส จำกัด , 2538 . (น. 38 - 48)
77	วิจารณ์ พานิช, 2537 " แผนการดำเนินงานของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย " บทบาทของการวิจัย : การท้าทายของทศวรรษใหม่ กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย , 2537
78	กาญจนา แก้วเทพ ข้อมูลใหม่ของสังคมสารสนเทศ นิสิตนักศึกษา (กรกฎาคม 2537) : 9
79	มติชน. อำนวย วีรวรรณ เปิด "วิชั่น ไทยแลนด์ 2020" ไทยในอีก 24 ปีข้างหน้า แคนสิวิไลซ์ ไร้คนขายจน. ปีที่ 16 ฉบับที่ 828 วันที่ 2 ตุลาคม 2539
80	ปราโมทย์ ครอบยุทธ. ทางเลือกและศักยภาพชาวอีสาน มองผ่านปิรามิดประชากรและสถิติประชากรในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต
81	มติชนสุดสัปดาห์ . ภาพร่างอีก 20 ปี ประเทศไทย .

รายการที่	รายการเอกสาร
82	ประชาชาติธุรกิจ. บันทึก 20 ปี เศรษฐกิจไทย 2537.
83	พรชูลี อาชวอำรุง. ภาพอนาคตของโลกในศตวรรษที่ 21. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรกฎาคม 2537.
84	ประกอบ คูปรัดน์. ทิศทางการอุดมศึกษาของประเทศไทยในทศวรรษหน้า. เอกสารประกอบการเรียน วิชา 421 - 805 การจัดการและความเป็นผู้นำทางการ อุดมศึกษา. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคต้น ปีการศึกษา 2537
85	บุญจง ขาวสิทธิวิงษ์ และคณะ. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่องใน วาระครบรอบ 30 ปี แห่งการสถาปนาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ วัน พุธที่ 27 มีนาคม 2540 ณ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ประเทศไทยในทศวรรษหน้า : วิสัยทัศน์ของ NIDA แนวคิดเกี่ยวกับแนวโน้มการพัฒนา สิ่งแวดล้อมไทย
86	ขอนแก่น,เทศบาลนคร. แผนพัฒนาเทศบาลนครขอนแก่น ระยะปานกลาง 5 ปี (พ.ศ.2540-2544) เล่มที่ 1. ขอนแก่น : กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลนคร ขอนแก่น, 2539.
87	สนิท สมัครการ และสุพรรณิ ไทยอำพร. วารสารวิจัยการศึกษา 19 (มิ.ย.-ก.ค. 2539) : 14-18
88	วิจิตร ศรีสอ้าน. อนาคตการศึกษาไทยในศต. ค.ศ.2000. สาร มทส. 4 : 201 (2 พ.ค. 2540) : 4
89	เมธา สุวรรณสาร. ขอนแก่นปี 2000 กับการเป็นศูนย์กลางทางการเงินของ ประเทศ. วารสารศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม-เมษายน 2540
90	หน่วยวิชาการ. วารสารศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม-เมษายน 2540. ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ. ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจอีสานในปี 2000
91	ศุภชัย พานิชภักดิ์, ดร.. วิสัยทัศน์เศรษฐกิจไทยในอนาคต. นักบริหาร. 17 (ม.ค - มี.ค 40) : 4-10.
92	ลิขิต ธีรเวคิน. สัมภาษณ์และเรียบเรียงโดย อาจารย์อารีย์ วราภรณ์พิพัฒน์ (ม.ค .-มี.ค.2540) : 11 นานาทัศนะ "VISION" เจริญหรือถดถอย

รายการที่	รายการเอกสาร
93	ชาญชัย พิพัฒน์สันติกุล. สภาพของเทคโนโลยีการศึกษาไทย ในปี พ.ศ. 2550 ตามการคาดการณ์ของนักเทคโนโลยีการศึกษา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530 .
94	รังสรรค์ ชนะพรพันธ์ . รายงานประกอบการประชุมวิชาการประจำปี 2536 สังคมเศรษฐกิจไทย ใน ทศวรรษ 2550 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาในกระแสโลกาภิวัตน์ . โรงแรมแอมบาสเดอร์ซิตี จอมเทียน พัทยา 10 - 11 ธันวาคม 2536
95	สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (และคนอื่น ๆ) รายงานการวิจัย เรื่องการศึกษาแนวโน้มความต้องการและการผลิตกำลังคนระดับสูงกว่าปริญญาตรี : ศูนย์วิจัยนโยบายการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540
96	ปราโมทย์ ครองพุทธ. จำนวนประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2537 จำแนกรายจังหวัด
97	มหาวิทยาลัย, ทบวง. อุดมศึกษาไทย : สู่นาครดที่ท้าทาย รายงานการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ.2533 - 2547) คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว
98	สุชาติ ตันธนะเดชา. การอุดมศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ ข้อคิดกอนขกเครื่อง. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 23 ธันวาคม 2537 ณ ศูนย์สารนิเทศ หอประชุม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
99	กฤษณพงศ์ กิริติกร . ทิศทางแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี. เอกสารเผยแพร่ในการสัมมนาวิชาการ เนื่องในโอกาสวันสถาปนาทบวงมหาวิทยาลัยครบรอบ 17 ปี , 2534.
100	ระเบียบทรงสนะ วิสัยทัศน์ จอห์น เนสบิตต์ มังกรจีนผงาดศตวรรษหน้า ประชาชาติ (วันจันทร์ที่ 8-วันพุธที่ 10 กรกฎาคม 2539) : 10
101	สุธรรม อารีกุล และคณะ. การปรับเปลี่ยน รื้อระบบและปฏิรูปอุดมศึกษาไทย 2539
102	พจน์ สะเพียรชัย. รายงานผลการศึกษาวิเคราะห์เรื่อง หลักการ แนวทาง และวิธีการในการประกันคุณภาพทางวิชาการในมหาวิทยาลัยไทย. 2537
103	คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. หลักการและยุทธศาสตร์การปฏิรูปอุดมศึกษาไทย

รายการที่	รายการเอกสาร
104	ประชาคมวิจัย 12 มีนาคม 2539 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศไทยใน 10-20 ปีข้างหน้าที่มีวิจัยของ TDRI นำโดย ดร.ฉลองภพ สุสังกรกาญจน
105	กองบรรณาธิการ. สัมมนาเฉลิมพระเกียรติ "วิสัยทัศน์ประเทศไทย". ว.ส.ท .เทคโนโลยี (ปีที่ 49 เล่มที่ 5 พฤษภาคม 2539) : 23-27
106	วิจารณ์ พานิช, 2537 (" แผนการดำเนินงานของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการ วิจัย " บทบาทของการวิจัย : การท้าทายของทศวรรษใหม่ กรุงเทพฯ : สำนักงาน กองทุนสนับสนุนการวิจัย , 2537)
107	ยุพิน โพธิวิทย์. ชีวิตและงานในศตวรรษที่ 21. ว.วิชาการ-อุดมศึกษา 4 : 2 (ม.ค - เม.ย 38) : 17.
108	วิทยากร เชิงกุล. เพื่อศตวรรษที่ 21 วิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสังคม ไทย. กรุงเทพฯ : มิ่งมิตร, 2537.
109	สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. วิสัยทัศน์ประเทศไทยปี 2000. กรุงเทพฯ : มติชน, 2538
110	Wirth, A.G. 1992. Education and work for the 2000 : choices we face. San Francisco:Jossey - Bass Publishers.
111	Perrin, Donald G . 1996. A VIRTUAL LEARNING ENVIRONMENT
112	Duderstadt, James. Academic Renewal at Michigan
113	Cormish, Edward. 92 ways our lives will change by the year 2025. The Futurist Zjanuary - February 1996) : 1-15.

รายการเอกสารที่นำมาใช้ในการศึกษาสภาพแวดล้อมภายในของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

รายการที่	รายการเอกสาร
1.	เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาระดมความคิดเพื่อแสวงหากาพอนาคตสำหรับการวางแผนระยะยาว ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เรื่อง การวางแผนระยะยาวกับการพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น 4 พฤษภาคม 2532 ณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มข.
2.	ผลการสัมมนาคณะกรรมการวางแผนและพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการวางแผน มหาวิทยาลัยขอนแก่น 24 - 26 พ.ย. 2538 . ขอนแก่น : งานวิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยขอนแก่น , 2538.
3.	รายงานประจำปี 2537 มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น , 2537.
4.	20 ปีมหาวิทยาลัยขอนแก่น . ขอนแก่น : โรงพิมพ์ศิริกัญจน์ออฟเซต , 2527.
5.	25 ปีมหาวิทยาลัยขอนแก่น . ขอนแก่น : โรงพิมพ์ศิริกัญจน์ออฟเซต , 2532
6.	สมหญิง และคณะ รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2538.
7.	มณีมิข ทองอยู่. ร่างผลการสำรวจงานบริการวิชาการที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้แก่ประเทศเพื่อนบ้าน. เอกสารยังไม่เผยแพร่
8.	เอกสารสรุปความร่วมมือและความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ประเทศกำลังพัฒนาของ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดทำโดย ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2539
9-12	เอกสารของงานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น เรื่องสถิติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2535 ถึง 2538 รวม 4 รายการ
13-16	เอกสารของงานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น เกี่ยวกับการวิเคราะห์เรื่อง นักศึกษาเต็มเวลาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ พ.ศ.2535 ถึง พ.ศ.2538 รวม 4 รายการ
17-20	เอกสารของงานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น เกี่ยวกับการวิเคราะห์เรื่อง ภาระงานสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ พ.ศ.2535 ถึง พ.ศ.2538 รวม 4 รายการ
21-22	เอกสารของงานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น เรื่องรายงานสรุปการประมวลผลเบื้องต้นนักศึกษาใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2536 และ 2537 รวม 2 รายการ

รายการที่	รายการเอกสาร
23	รายงานการวิเคราะห์เรื่อง ข้อมูลเบื้องต้นบุคลากร มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปี 2537 งานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น
24	สรุปผลการสัมมนาหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหาร เรื่อง แนวทางการพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่นไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ รุ่นที่ 1 วันที่ 4 พฤษภาคม 2537 - 11 กุมภาพันธ์ 2538.
25	สรุปผลการสัมมนาหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหาร เรื่อง แนวทางการพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่นไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ รุ่นที่ 2 วันที่ 20 มกราคม - 25 มีนาคม 2538.
26	สรุปผลการสัมมนาหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหาร เรื่อง แนวทางการพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่นไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ รุ่นที่ 3 วันที่ 2 มิถุนายน - 26 สิงหาคม 2538.
27	เอกสารการสัมมนาหัวหน้าภาควิชาเรื่อง การเพิ่มศักยภาพเชิงวิชาการระดับภาค วิชา วันที่ 24 เมษายน 2540. ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540
28	เอกสารสรุปการสัมมนาเรื่อง มหาวิทยาลัยกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และ เทคโนโลยี ขอนแก่น : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น , 2537.
29	รายงานสรุป ภาวะการทำงานทำของบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นที่ 27 ปี การศึกษา 2537. ขอนแก่น: งานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน มหาวิทยาลัย
30	ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. รายงานการวิเคราะห์เรื่อง งบประมาณรายจ่าย ประจำปี 2539 มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : งานวิเคราะห์แผนและงบประมาณ กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น , 2539.
31	รายงานประจำปี 2537 มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.
32	30 ปีมหาวิทยาลัยขอนแก่น . ขอนแก่น : บริษัทเมฆาเพรส จำกัด , 2537.
33	คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาระยะที่ 8 มหาวิทยาลัยขอนแก่น. แผนพัฒนา ระยะที่ 8 (2540-2544) ฝ่ายวางแผนและพัฒนา กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2539
34	วันชัย วัฒนศัพท์. ภาพอนาคตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ใน 30 ปี มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2537.

รายการที่	รายการเอกสาร
35	สภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. รายงานการวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตในมหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2540.
36	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา 2540.ขอนแก่น : ขอนแก่นการพิมพ์, 2540.
37	ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย รายงานการวิเคราะห์เรื่อง งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2540 งานวิเคราะห์แผนและงบประมาณ กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540.

ภาคผนวก ข

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอก
ที่พัฒนาขึ้นบนโปรแกรม microsoft access

วิธีการ

1. ค้นข้อความตามคำสำคัญ โดยใช้คำสั่ง report
2. โปรแกรมจะรายงานจำนวนความถี่ของคำสำคัญนี้ พร้อมทั้งรายละเอียดของข้อความทั้งหมด
3. อ่านข้อความทั้งหมด
เพื่อความสะดวกในการอ่าน ให้ทำสำเนาข้อความทั้งหมดไปเก็บไว้ในโปรแกรม microsoft word โดยใช้คำสั่ง tools / office link / published with MS word ซึ่งข้อความทั้งหมดจะถูกนำไปเก็บไว้ใน file ที่มีนามสกุล . rtf
4. สรุปประเด็นในข้อความเหล่านั้นเป็นกลุ่มเดียวกัน
5. ถอดทอนข้อมูลโดยสรุปประเด็นในแต่ละกลุ่ม เป็นข้อความสั้น ๆ
6. สรุปประเด็นสำคัญทั้งหมด เรียบเรียงและสรุป เพื่อจะนำไปวิเคราะห์ SWOT อีกครั้งหนึ่ง

ตัวอย่าง

1. ค้นคำสำคัญ ในที่นี้ คือประชากร
2. จากฐานข้อมูล พบความถี่ของข้อความที่กำหนดคำสำคัญว่า ประชากร ไว้จากเอกสาร 20 รายการ พร้อมรายละเอียดข้อความ
3. รายละเอียดข้อความที่เกี่ยวกับประชากรทั้งหมดเป็นดังนี้

รายการข้อความเรื่องประชากร

คำสำคัญ : _____ ประชากร

1. ชัชวพันธ์ ธีระพันธ์. ทฤษฎีไร้ระเบียบ(Chaos Theory) กับทางแพร่งของสังคมสยาม. กรุงเทพฯ ฯ : มูลนิธิภูมิปัญญา, 2537.
 - 1) จำนวนประชากรในโลกที่สามเพิ่มไม่หยุดยั้ง
 - 2) คนแก่ในประเทศอุตสาหกรรมก้าวหน้ามีมาก ส่วนคนหนุ่มสาวมีสัดส่วนที่น้อยลง

2. อ้างถึงประธาน ต่างใจ

ชัยวัฒน์ ภิระพันธ์. ทฤษฎีไร้ระเบียบ(Chaos Theory) กับทางแพร่งของสังคมสยาม.

กรุงเทพ ฯ : มูลนิธิภูมิปัญญา, 2537.

- น.118 ประธาน ต่างใจ ให้ข้อมูลไว้ว่า ในเรื่องของประชากรโลก ในปี 2553 หรือ ค.ศ.2010 ประชากรโลกจะเพิ่มเป็น 6,200 ล้านคน เพิ่มจากปัจจุบัน 15 %

3. กาวดี ทองอุไทย. คนและงานวันพรุ่งนี้ ความท้าทายสำหรับแรงงานอุตสาหกรรมไทยใน ค.ศ.

2000. วารสารธรรมศาสตร์. 21 (ม.ค - เม.ย 2538) : 46-74. ปรับปรุงจาก : Wiliam B.

Johnston, "Gloyal Work Force

เปรียบเทียบสัดส่วนอายุของประชากรบางประเทศ ในเอเชีย ค.ศ 1985 และ 2000

ประเทศ	สัดส่วนของกำลังงาน		สัดส่วนของประชากร	
	อายุต่ำกว่า 34 ปี (ร้อยละ)		อายุเกิน 65 ปี (ร้อยละ)	
	1985	2000	1985	2000
ทั่วโลก	57.1	51.7	5.9	6.8
ญี่ปุ่น	33.8	33.9	11.1	15.8
ออสเตรเลีย	50.7	44.4	10.7	11.6
จีน	63.7	53.3	5.5	7.3
ไทย	62.8	55.2	3.9	5.2

4. กาวดี ทองอุไทย. คนและงานวันพรุ่งนี้ ความท้าทายสำหรับแรงงานอุตสาหกรรมไทยใน ค.ศ.

2000. วารสารธรรมศาสตร์. 21 (ม.ค - เม.ย 2538) : 46-74.

-น.53 เมื่อถึง ค.ศ. 2000 อายุเฉลี่ยของแรงงานทั่วโลกจะเป็นในราว 35 ปี

โอกาสที่คนอายุมากจะตัดสินใจ เปลี่ยนงาน และเปลี่ยนที่อยู่บ่อย จะน้อยกว่าคนวัยหนุ่มสาว

5. กาวดี ทองอุไทย. คนและงานวันพรุ่งนี้ ความท้าทายสำหรับแรงงานอุตสาหกรรมไทยใน ค.ศ.

2000. วารสารธรรมศาสตร์. 21 (ม.ค - เม.ย 2538) : 46-74.

น.57 แรงงานโลกจะมีการศึกษาดีขึ้น และประเทศกำลังพัฒนาจะมีผู้จบการศึกษาดีขึ้น และประเทศกำลังพัฒนาจะมีผู้จบการศึกษาระดับมัธยมและมหาวิทยาลัยเป็นสัดส่วนสูงขึ้นทุกปี

6. ปราโมทย์ ครอบงูทร. ทางเลือกและศักยภาพชาวอีสาน มองผ่านปริมาตรประชากร และสถิติประชากรในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

- 1. ประชากรในอีสานประมาณการดังตารางในแฟ้ม 2) ประชากรร้อยละ 32-35 ของประเทศอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3) เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัด พบว่า ในปี 2538 จังหวัดที่มีประชากรสูงสุดคือ นครราชสีมา รองลงมา คือ อุบลราชธานีและขอนแก่นตามลำดับ 4) ความหนาแน่นของประชากรต่อตารางกิโลเมตรในพ.ศ.2538 จังหวัดขอนแก่น สูงสุด รองลงมา คือ อุรธานี และนครราชสีมา

7.ปราโมทย์ ครอบงูทร. จำนวนประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2537 จำแนกรายจังหวัด -ประชากรวัย 11- 24 ปี ทั้งประเทศ พ.ศ. 2543 ประมาณ 11,466,000 คน อีสาน 4,337,000 คน คาดว่า ปี 2553 ทั้งประเทศ 10,696,000 คน อีสาน 3,695,000 คน

8.ปราโมทย์ ประสาทกุล. 60 ล้านประชากรไทย. ประชากรและการพัฒนา. 16 , 6 (สิงหาคม - กันยายน) 2539

-ปัจจุบัน (2 พ.ย.2539) ประชากรไทยมี 60 ล้านคน อยู่ในเขตเมือง 20 ล้านคน ชนบท 40 ล้านคน ภาคกลางและตะวันออกเฉียงเหนือภาคละ 20 ล้านคน ภาคเหนือ 12 ล้านคน ภาคใต้ 8 ล้านคน จำนวนประชากรจะอยู่ที่ 60 ล้านคนไปประมาณ 23 ปี และจะเป็น 70 ล้านคนในราวปี 2562

9. เกื้อ วงศ์บุญสิน. คลังข้อมูล : การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของไทย. จดหมายข่าว ประชากร. 55 (เมษายน 2539).

- 1) จำนวนประชากรไทยเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่ลดลง จาก 44.8 ล้านคนในปี 2523 เป็น 55.8 ล้านคนในปี 2533 และจะเพิ่มเป็น 62.4, 67.2 ล้านคนในปี 2543, 2553

2) อัตราการเพิ่มของประชากรไทยลดลงจากร้อยละ 1.8 ต่อปีในพ.ศ. 2533 เหลือร้อยละ 1.2 ในปัจจุบัน และจะเป็น 1.1, 0.7 ในปี 2543,2553

3) โครงสร้างประชากรเป็นดังตารางหน้า 3

4) จากตาราง ประชากรเด็กลดลงตามลำดับ หลังปี 2543 ไป ประชากรในกลุ่มเยาวชนเริ่มลดลง ประชากรวัยผู้ใหญ่เพิ่มขึ้น ประชากรวัยสูงอายุเพิ่มอย่างต่อเนื่อง

ผลกระทบ การลดขนาดครอบครัว เปลี่ยนแนวคิดจากการเน้นปริมาณบุตรมาเป็นคุณภาพ ของบุตรโดยส่งเสริมคุณภาพ และการศึกษา

10. เกื้อ วงศ์บุญสิน. คลังข้อมูล : การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของไทย. จดหมายข่าว ประชากร. 55 (เมษายน 2539)

- โครงสร้างประชากรเปลี่ยนจาก วัยทำการผลิต(อายุ 20-60ปี) น้อยกว่าวัยพึ่งพา เป็น วัยทำการผลิต สูงกว่า วัยต้องพึ่งพา โดยกลุ่มคนอายุต่ำกว่า 20 ปี และสูงกว่า 60 ปี จะลดลงเหลือ ร้อยละ 42.5 ใน พ.ศ. 2553

11. มติชน. อำนาจ วีรวรรณ เปิด "วิชั่น ไทยแลนด์ 2020" ไทยในอีก 24 ปีข้างหน้า แคนดิวิไลซ์ ไร่คนยากจน. ปีที่ 16 ฉบับที่ 828 วันที่ 2 ตุลาคม 2539

นายอำนาจ วีรวรรณ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้ไปบรรยายพิเศษเรื่อง "แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและกำลังคนของรัฐในอนาคต" ที่ โรงแรมรอยัล คลิฟ บีช รีสอร์ท จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน ที่ผ่านมา ใจความว่า

...เพราะประชากรไทยในอนาคตนั้น ถึงแม้ว่าจะมีการเพิ่มขึ้นก็จะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำลงตามลำดับ ขณะนี้ เราเพิ่มขึ้นในอัตราปีละประมาณ 1.2 แต่ว่าจะลดลง ไปจนถึงปี 2563 อัตราการเพิ่มประชากรของไทยจะเหลือไม่ถึงร้อยละ 0.5 ไม่ถึงครึ่งเปอร์เซ็นต์ต่อปี เพราะฉะนั้น ตามความคาดการณ์ของเราประชากรไทยจะเพิ่มขึ้นจาก 60 ล้านคนในปัจจุบัน เป็น 70.5 ล้านคนใน 24 ปีข้างหน้า หรือเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 17.5 ซึ่งก็หมายความว่าปริมาณคนของเราจะไม่มีเพิ่มขึ้นในอัตราสูงเหมือนอย่างในอดีตและอยู่ในฐานะที่จะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดของประเทศไปพัฒนาคุณภาพของคนในด้านการศึกษา

12. มติชนสุดสัปดาห์ . ภาพร่างอีก 20 ปี ประเทศไทย . จาก "วิสัยทัศน์เศรษฐกิจและสังคมไทย" ซึ่งจัดทำโดยคณะอนุกรรมการโครงการเศรษฐกิจไทยในสังคม

-โดยสรุปก็คือ ในปี 2563 เมื่อเทียบกับปี 2538 ประเทศไทยเราจะมีประชากร 70.5 ล้านคน คืออายุ 60 ปีขึ้นไปจะมีถึง 10 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 15.3 จากที่เคยมีร้อยละ 8.1 สามิภรรยาที่อยู่ด้วยกันจะลดลงจากร้อยละ 65 เหลือร้อยละ 53

สัดส่วนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (อายุ 18 ปีขึ้นไป) ที่มีความรู้แค่ระดับประถมจะลดลงจากร้อยละ 79.2 เหลือร้อยละ 44.6 สัดส่วนแรงงานที่จบแค่ประถมศึกษา จะลดลงจากร้อยละ 79 เหลือร้อยละ 39.9 อันจะส่งผลในด้านบวกอย่างมาก ต่อการพัฒนาในทุกด้าน

13. กาญจนา แก้วเทพ ข้อมูลใหม่ของสังคมสารสนเทศ นิตินักศึกษา (กรกฎาคม 2537) : 9

-การเคลื่อนย้ายของประชากร การเคลื่อนย้ายที่อยู่มีอยู่ตลอดเวลาเนื่องจากทุกคนมุ่งหน้าเข้าหางานที่ดีกว่าอยู่เสมอ การย้ายบ้านตามไปด้วยจึงจำเป็นต้องเกิดขึ้นและส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวคิดเรื่อง บ้าน ภูมิถิ่น และหลักแหล่งที่ฝังรกราก ชุมชนสารสนเทศนั้นแม้ว่าจะโยกย้าย

ไปแล้ว แต่เนื่องจากความเจริญด้าน เทคโนโลยีการสื่อสารทำให้สามารถรักษาการติดต่อกันไว้ได้ตลอดเวลา

14. ผลองภพ สุสังกรการณ. ประชาคมวิจัย 12 มีนาคม 2539 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศไทยใน 10-20 ปีข้างหน้า

-การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรที่จะมีผู้สูงอายุมากขึ้น มีจำนวนประชากรมากขึ้น ในขณะที่ครอบครัว มีขนาดของครัวเรือนที่เล็กลง และจะมีครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น

15. ชีระ รุญเจริญ และคณะ. รายงานการวิจัย เรื่อง แนวโน้มของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีผลกระทบต่อภารกิจของมหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ด้านประชากร ประเทศไทย อัตราการเพิ่มประชากรลดลง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก็เช่นกัน และปัญหาด้ายกัน คุณภาพประชากร โครงสร้างอายุ วัยเด็กลดลง วัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ครอบครัวมีขนาดลดลง ความสัมพันธ์และความอบอุ่น ในครอบครัวลดลง พฤติกรรมในครอบครัวและสังคมรุนแรงและก้าวร้าวมากขึ้น ประชากรชนบทอพยพ เข้าสู่เมือง มากขึ้น

16. วิชชากร เชียงกุล. VISION 2020 จินตภาพสำหรับผู้บริหารและสังคมไทย . กรุงเทพฯ : มิ่งมิตร , 2539

เนื้อความ- การเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้อย่างชัดเจนแก่เช่น เรื่องประชากรใน 10 ปีข้างหน้า คาดว่าประชากรจะเพิ่มอีก 12 การเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้อย่างชัดเจน เรื่องประชากรใน 10 ปีข้างหน้า คาดว่าประชากรจะเพิ่มอีก 12 ล้านคน จาก 58 ล้านคน เป็น 70 ล้านคน โดยจะเป็นคนอายุ 20 ปีขึ้นไปมากกว่า 60% และคาดว่าสัดส่วนของคนทำงาน ในภาคอุตสาหกรรม การค้าบริการ ในเขตเมืองจะสูงขึ้นกว่าปัจจุบัน คนจะมีการศึกษาและการรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ มากขึ้น ดังนั้น จึงน่าจะมีผลกระทบต่อการเมือง คือ ชนชั้นกลางที่มีการศึกษาสูงขึ้น ทั้งนักธุรกิจ เทคโนโลยี นักรักษาชีพต่าง ๆ รวมทั้งแรงงานฝีมือจะเพิ่มมากขึ้น คนเหล่านี้ น่าจะเข้ามามีบทบาททางการเมืองเอง ทั้งโดยทางตรง และทางอ้อมมากขึ้น

17. วิศาล นุสพเวส และณัฐพงษ์ ทองภักดี. ประเทศไทยในทศวรรษหน้า : วิสัยทัศน์ของ NIDA แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เนื่องในวาระครบรอบ 30 ปี

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร

เนื้อความ-จากการที่การสาธารณสุขดีขึ้น ประชาชนมีอายุยืนยาวขึ้น ทำให้โครงสร้างของประชากรการเปลี่ยนไป ทั้งนี้สัดส่วนของผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป เพิ่มจากร้อยละ 8.11 ในปี 2538

เป็น 9.19 และ 11.36 ในปี 2543 และ 2553 หมายความว่า เราจะต้องคำนึงถึงสวัสดิการของผู้สูงอายุมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อโครงสร้างของครอบครัว เปลี่ยนจาก ครอบครัวขยายที่หลายครอบครัวอยู่ร่วมกัน มาเป็นลักษณะครอบครัวเดี่ยวมากขึ้นขนาดของครอบครัวเล็กลง ทำให้คนสูงอายุ จะไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัวเท่าที่ควร

18. วิศาล บุปผเวส และณัฐพงษ์ ทองภักดี ประเทศไทยในทศวรรษหน้า : วิสัยทัศน์ของ NIDA แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เนื่องในวาระครบรอบ 30 ปี การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร

เนื้อความ- ประชากรมีคุณภาพชีวิตด้านสาธารณสุขดีขึ้นเรื่อย ๆ (ปัจจุบันอายุเฉลี่ยชายไทยเป็น 67 ปี หญิง 71 ปี อัตราการตายของทารกแรกเกิดลดลงเหลือเพียงร้อยละ 2.5 รวมทั้งสัดส่วนแพทย์และพยาบาลต่อประชากรก็สูงขึ้นเรื่อย ๆ)

19. วิศาล บุปผเวส และณัฐพงษ์ ทองภักดี ประเทศไทยในทศวรรษหน้า : วิสัยทัศน์ของ NIDA แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เนื่องในวาระครบรอบ 30 ปี การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร

เนื้อความ- ประชากรมีฐานะทางเศรษฐกิจสูงขึ้น ผลการคาดหมายรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คาดว่า ในปี 2543 และ 2553 รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของคนไทยจะเป็น 85,000 บาท และ 160,000 บาท ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ภาคที่ขากงานที่สุดยังคงเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีใน พศ .2537 เป็นเพียง 20,235 บาท

20. วิศาล บุปผเวส และณัฐพงษ์ ทองภักดี ประเทศไทยในทศวรรษหน้า : วิสัยทัศน์ของ NIDA แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เนื่องในวาระครบรอบ 30 ปี การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร

เนื้อความ- ประชากรมีระดับการศึกษาโดยเฉลี่ยสูงขึ้น แผนพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยกำหนดว่า ปี 2553 จะมีเยาวชนไทยเข้าเรียนมัธยมปลายและอุดมศึกษาร้อยละ 92.7 และ 43.7 ตามลำดับ(ข้อมูล ปี 2537 มีเยาวชนไทยเพียงร้อยละ 14.2 ที่เข้าเรียนระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาประเภทจำกัดรับ หรือประมาณร้อยละ 25 ถ้าคิดรวมในสถาบันอุดมศึกษาประเภทไม่จำกัดรับด้วย)

รวม 20 รายการ

4. จัดเรียงเป็นกลุ่มได้ดังนี้

คำสำคัญ : ประชากร

1. โลก - ประชากรในโลกที่สามเพิ่มไม่หยุดยั้ง

- คนแก่ในประเทศอุตสาหกรรมก้าวหน้ามีมาก

- ประชากรโลก ในปี 2553 หรือค.ศ.2010 ประชากรโลกจะเพิ่มเป็น 6,200 ล้านคน เพิ่มจากปัจจุบัน 15 %

- ค.ศ. 2000 อายุเฉลี่ยของแรงงานทั่วโลกจะเป็นในราว 35 ปี

- แรงงานโลกจะมีการศึกษาดีขึ้น และประเทศกำลังพัฒนาจะมีผู้จบการศึกษาดีขึ้น

ประเทศกำลังพัฒนาจะมีผู้จบการศึกษาระดับมัธยมและมหาวิทยาลัยเป็นสัดส่วนสูงขึ้นทุกปี

2. ไทย

- ค.ศ. 2000 ประชากรอายุต่ำกว่า 34 ปี ร้อยละ 55.2 อายุเกิน 65 ปี ร้อยละ 5.2

- จำนวนประชากรจะอยู่ที่ 60 ล้านคนไปประมาณ 23 ปี และจะเป็น 70 ล้านคนในราวปี 2562

- จำนวนประชากรไทยเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่ลดลง จาก 44.8 ล้านคนในปี 2523 เป็น 55.8 ล้านคนในปี 2533 และจะเพิ่มเป็น 62.4, 67.2 ล้านคนในปี 2543, 2553

- อัตราการเพิ่มของประชากรไทยลดลงจากร้อยละ 1.8 ต่อปีในพ.ศ. 2533 เหลือร้อยละ 1.2 ในปัจจุบัน และจะเป็น 1.1, 0.7 ในปี 2543, 2553

- ประชากรเด็กลดลงตามลำดับ หลังปี 2543 ไป ประชากรในกลุ่มเยาวชนเริ่มลดลง ประชากรวัยผู้ใหญ่เพิ่มขึ้น ประชากรวัยสูงอายุเพิ่มอย่างต่อเนื่อง

- ผลกระทบ จากการลดขนาดครอบครัว เปลี่ยนแนวคิดจากการเน้นปริมาณบุตรมาเป็นคุณภาพ ของบุตร โดยส่งเสริมคุณภาพ และการศึกษา

- ขณะนี้ ประชากรไทยเพิ่มขึ้นในอัตราปีละประมาณ 1.2 แต่ว่าจะลดลง ไปจนถึงปี 2563 อัตราการเพิ่มประชากรของไทยจะเหลือไม่ถึงร้อยละ 0.5 ไม่ถึงครึ่งเปอร์เซ็นต์ต่อปี เพราะฉะนั้น ตามความคาดการณ์ของเราประชากรไทยจะเพิ่มขึ้นจาก 60 ล้านคนในปัจจุบัน เป็น 70.5 ล้านคนใน 24 ปีข้างหน้า หรือเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 17.5 เนื่องจากคนน้อยดังนั้นสามารถใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดนี้พอสำหรับการพัฒนาได้

- ในปี 2563 เมื่อเทียบกับปี 2538 ประเทศไทยจะมีประชากร 70.5 ล้านคน คืออายุ 60 ปีขึ้นไปจะมีถึง 10 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 15.3 จากที่เคยมีร้อยละ 8.1 สามีกรรยาที่อยู่ด้วยกันจะลดลงจากร้อยละ 65 เหลือร้อยละ 53

- สัดส่วนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (อายุ 18 ปีขึ้นไป) ที่มีความรู้แค่ระดับประถมจะลดลง

จากร้อยละ 79.2 เหลือร้อยละ 44.6 สัดส่วนแรงงานที่จบแค่ประถมศึกษา จะลดลงจากร้อยละ 79 เหลือร้อยละ 39.9 อันจะส่งผลในด้านบวกอย่างมาก ต่อการพัฒนาในทุกด้าน

- การเคลื่อนย้ายของประชากร การเคลื่อนย้ายที่อยู่มีอยู่ตลอดเวลาเนื่องจากทุกคนมุ่งหน้าเข้าหางานที่คิดว่าอยู่เสมอ การย้ายบ้านตามไปด้วยจึงจำเป็นต้องเกิดขึ้นและส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวคิดเรื่อง บ้าน ภูมิถิ่น และหลักแหล่งที่ฝังรกราก ยุคสารสนเทศนั้นแม้ว่าจะโยกย้ายไปแล้ว แต่เนื่องจากความเจริญด้าน เทคโนโลยีการสื่อสารทำให้สามารถรักษาการติดต่อกันไว้ได้ตลอดเวลา

- การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรที่จะมีผู้สูงอายุมากขึ้น มีจำนวนประชากรมากขึ้น ในขณะที่ครอบครัว มีขนาดของครัวเรือนที่เล็กลง และจะมีครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น

- ประชากรใน 10 ปีข้างหน้า คาดว่าประชากรจะเพิ่มอีก 12 ล้านคน จาก 58 ล้านคน เป็น 70 ล้านคน โดยจะเป็นคนอายุ 20 ปีขึ้นไปมากกว่า 60% และคาดว่าสัดส่วนของคนทำงานในภาคอุตสาหกรรม การค้า บริการ ในเขตเมืองจะสูงขึ้นกว่าปัจจุบัน คนจะมีการศึกษาและการรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ มากขึ้น ดังนั้น จึงน่าจะมีผลกระทบต่อการเมือง คือ ชนชั้นกลางที่มีการศึกษาสูงขึ้น ทั้งนักธุรกิจ เทคโนโลยี นักรีวิวต่าง ๆ รวมทั้งแรงงานฝีมือจะเพิ่มมากขึ้น คนเหล่านี้น่าจะเข้ามามีบทบาททางการเมืองเอง ทั้งโดยตรง และทางอ้อมมากขึ้น

- การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร จากการที่การสาธารณสุขดีขึ้น ประชาชนมีอายุยืนยาวขึ้น ทำให้โครงสร้างของประชากรการเปลี่ยนไป ทั้งนี้สัดส่วนของผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปเพิ่มจากร้อยละ 8.11 ในปี 2538 เป็น 9.19 และ 11.36 ในปี 2543 และ 2553 หมายความว่า เราจะต้องคำนึงถึงสวัสดิการของผู้สูงอายุมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อโครงสร้างของครอบครัว เปลี่ยนจากครอบครัวขยายที่หลายครอบครัวอยู่ร่วมกัน มาเป็นลักษณะครอบครัวเดี่ยวมากขึ้นขนาดของครอบครัวเล็กลง ทำให้คนสูงอายุจะไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัวเท่าที่ควร

- ประชากรมีคุณภาพชีวิตด้านสาธารณสุขดีขึ้นเรื่อย ๆ (ปัจจุบันอายุเฉลี่ยชายไทยเป็น 67 ปี หญิง 71 ปี อัตราการตายของทารกแรกเกิดลดลงเหลือเพียงร้อยละ 2.5 สัดส่วนแพทย์และพยาบาลต่อประชากรก็สูงขึ้นเรื่อย ๆ)

- ประชากรมีฐานะทางเศรษฐกิจสูงขึ้น ผลการคาดหมายรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คาดว่า ในปี 2543 และ 2553 รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของคนไทยจะเป็น 85,000 บาท และ 160,000 บาท ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ภาคที่ขากจนที่สุดยังคงเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีใน พ.ศ.2537 เป็นเพียง 20,235 บาท

- ประชากรมีระดับการศึกษาโดยเฉลี่ยสูงขึ้น แผนพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย กำหนดว่า ปี 2553 จะมีเยาวชนไทยเข้าเรียนมัธยมปลายและอุดมศึกษาร้อยละ 92.7 และ 43.7 ตามลำดับ(ข้อมูล ปี 2537 มีเยาวชนไทยเพียงร้อยละ 14.2 ที่เข้าเรียนระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดม

ศึกษาประเภทจำกัดรับ หรือประมาณร้อยละ 25 ถ้าคิดรวมในสถาบันอุดมศึกษาประเภทไม่จำกัดรับด้วย)

- โครงสร้างประชากรเปลี่ยนจาก วัยทำการผลิต(อายุ 20-60ปี) น้อยกว่าวัยพึ่งพา เป็น วัยทำการผลิต สูงกว่า วัยต้องพึ่งพา โดยกลุ่มคนอายุต่ำกว่า 20 ปี และสูงกว่า 60 ปี จะลดลงเหลือร้อยละ 42.5 ใน พ.ศ. 2553

3. อีสาน

- ประชากรร้อยละ 32-35 ของประเทศอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัด พบว่า ในปี 2538 จังหวัดที่มีประชากรสูงสุดคือ นครราชสีมา รองลงมา คือ อุบลราชธานีและขอนแก่นตามลำดับ

- ความหนาแน่นของประชากรต่อตารางกิโลเมตรในพ.ศ.2538 จังหวัดขอนแก่น สูงสุด รองลงมา คือ อุรธานี และนครราชสีมา

- จำนวนประชากรวัย 11-24 ปีทั้งประเทศ พ.ศ. 2543 ประมาณ 11,466,000 คน อีสาน 4,337,000 คน

- คาดว่า ปี 2553 ทั้งประเทศ 10,696,000 คน อีสาน 3,695,000 คน

- ปัจจุบัน (2 พ.ย.2539) ประชากรไทยมี 60 ล้านคน อยู่ในเขตเมือง 20 ล้านคน ชนบท 40 ล้านคน ภาคกลางและตะวันออกเฉียงเหนือภาคละ 20 ล้านคน ภาคเหนือ 12 ล้านคน ภาคใต้ 8 ล้านคน

. - คุณภาพประชากร โครงสร้างอายุ วัยเด็กลดลง วัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ครอบครัวมีขนาดลดลง ความสัมพันธ์และความอบอุ่น ในครอบครัวลดลง พฤติกรรมในครอบครัวและสังคมรุนแรงและก้าวร้าวมากขึ้น ประชากรชนบทอพยพ เข้าสู่เมือง มากขึ้น

5. ลดทอนข้อมูลโดยสรุปเป็นข้อความสั้น ๆ ได้ดังนี้

ประชากร

- โลก

- ค.ศ. 2000

| - อายุเฉลี่ยแรงงานโลกเป็น 35 ปี

- พ.ศ. 2553 หรือค.ศ.2010

| - จำนวนเพิ่มเป็น 6,200 ล้านคน เพิ่มจากปัจจุบัน 15 %

- แรงงานโลก

- การศึกษาดิจิทัล
- ประเทศกำลังพัฒนา
- ผู้จบการศึกษาสูงขึ้น

- ไทย

- จำนวนประชากร

- เพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่ลดลง

-- 2523 มี 44.8 ล้านคน

2533 มี 55.8 ล้านคน

2543 จะเป็น 62.4 ล้านคน

2553 จะเป็น 67.2 ล้านคน

- กลุ่มคนอายุต่ำกว่า 20 ปี และสูงกว่า 60 ปี จะเหลือร้อยละ 42.5

2562 จะเป็น 70 ล้านคน

2563 70.5 ล้านคน

--อายุ 60 ปีขึ้นไปมีถึง 10 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 15.3 จากที่เคยมี ร้อยละ 8.1

--สามีภรรยาที่อยู่ด้วยกันจะลดลงจากร้อยละ 65 เหลือร้อยละ 53

-- สัดส่วนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (อายุ 18 ปีขึ้นไป)

-- ที่มีความรู้ระดับประถมจะลดลงจากร้อยละ 79.2 เหลือร้อยละ 44.6

-- สัดส่วนแรงงานที่จบประถมศึกษา จะลดลงจากร้อยละ 79 เหลือ ร้อยละ 39.9

- สัดส่วนของผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป

- เพิ่มจากร้อยละ 8.11 ในปี 2538 เป็น 9.19 และ 11.36 ในปี 2543 และ 2553

- อัตราการเพิ่ม พ.ศ. 2533 ร้อยละ 1.8 ต่อปี

2539 ร้อยละ 1.2

2543 ร้อยละ 1.1

2553 ร้อยละ 0.7

2563 ไม่ถึงร้อยละ 0.5

- ค.ศ. 2000

- อายุต่ำกว่า 34 ปี ร้อยละ 55.2 อายุเกิน 65 ปี ร้อยละ 5.2

- ประชากรเด็กลดลงตามลำดับ
- หลังปี 2543
 - ประชากรในกลุ่มเยาวชนเริ่มลดลง
 - ประชากรวัยผู้ใหญ่เพิ่มขึ้น
 - ประชากรวัยสูงอายุเพิ่มอย่างต่อเนื่อง
- อายุเฉลี่ย
 - ปัจจุบันชายไทยเป็น 67 ปี หญิง 71 ปี
- อัตราการตายของทารกแรกเกิดเป็นร้อยละ 2.5
- รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี
 - พ.ศ. 2543 เป็น 85,000 บาท
 - พ.ศ. 2553 เป็น 160,000 บาท
 - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - พ.ศ. 2537 เป็น 20,235 บาท

- สภาพการศึกษา

- พ.ศ.2553 ชาวชนไทย - เรียนมัธยมปลาย ร้อยละ 92.7
- เรียนอุดมศึกษาร้อยละ 43.7

- ผลกระทบ

- ครอบครัว มีขนาดของครัวเรือนที่เล็กลง
- มีครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น
- การลดขนาดครอบครัว
 - เปลี่ยนจากการเน้นปริมาณบุตรมาเป็นคุณภาพของบุตร
 - ส่งเสริมคุณภาพ และการศึกษา
- การเคลื่อนย้ายของประชากรมีอยู่ตลอดเวลา
 - ทุกคนมุ่งหน้าเข้าหางานที่ดีกว่าอยู่เสมอ
 - ย้ายบ้านตามไปด้วย
- การเปลี่ยนแปลงแนวคิดเรื่อง บ้าน ภูมิสำเนา และหลักแหล่งที่ฝังรกราก
- ความเจริญด้าน เทคโนโลยีการสื่อสารทำให้สามารถรักษาการติดต่อกันไว้ได้
- สัดส่วนของคนทำงาน ในภาคอุตสาหกรรม การค้า บริการ ในเขตเมือง จะสูงขึ้นกว่าปัจจุบัน
- คนจะมีการศึกษาและการรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ มากขึ้น
- ชนชั้นกลางที่มีการศึกษาสูงขึ้น ทั้งนักธุรกิจ เทคโนโลยี นักรักษาชีพ ต่าง ๆ รวมทั้งแรงงานฝีมือจะ เพิ่มมากขึ้น

- ประชากรมีระดับการศึกษาโดยเฉลี่ยสูงขึ้น
- ประชากรมีฐานะทางเศรษฐกิจสูงขึ้น
- การสาธารณสุขดีขึ้น ประชาชนมีอายุยืนยาวขึ้น
 - จะต้องคำนึงถึงสวัสดิการของผู้สูงอายุมากขึ้น
- โครงสร้างของครอบครัว
 - เปลี่ยนจาก ครอบครัวขยาย มาเป็นลักษณะครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น
 - ขนาดของครอบครัวเล็กลง คนสูงอายุจะไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว

- อีสาน

- ประชากรร้อยละ 32-35 ของประเทศอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ปี 2538 จังหวัดที่มีประชากรสูงสุดคือ นครราชสีมา รองลงมา คือ อุบลราชธานีและขอนแก่น
- ความหนาแน่นของประชากรต่อตารางกิโลเมตรในพ.ศ.2538 จังหวัดขอนแก่น สูงสุด
- จำนวนประชากรวัย 11-24 ปี
 - พ.ศ. 2543 ทั้งประเทศ ประมาณ 11,466,000 คน อีสาน 4,337,000 คน
 - คาดว่า ปี 2553 ทั้งประเทศ 10,696,000 คน อีสาน 3,695,000 คน
- ปัจจุบัน (2 พ.ย.2539) ประชากรไทยมี 60 ล้านคน อยู่ในเขตเมือง 20 ล้านคน ชนบท 40 ล้านคน
 - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 20 ล้านคน
- โครงสร้างอายุ วัยเด็กลดลง วัยสูงอายุเพิ่มขึ้น
- ครอบครัวมีขนาดลดลง
- ความสัมพันธ์และความอบอุ่นในครอบครัวลดลง
- พฤติกรรมในครอบครัวและสังคมรุนแรงและก้าวร้าวมากขึ้น
- ประชากรชนบทอพยพ เข้าสู่เมือง มากขึ้น

6. สรุปประเด็นสำคัญทั้งหมดที่จะไปใช้ในการวิเคราะห์ โอกาสและภาวะคุกคาม

1. ประชากรไทยเพิ่มขึ้น
2. จำนวนคนเรียนมัธยมมากขึ้น
3. โครงสร้างเปลี่ยนเป็นวัยทำการผลิตมีจำนวนมากขึ้น
4. สัดส่วนผู้สูงอายุมากขึ้น
5. ประชากรมีระดับการศึกษาโดยเฉลี่ยสูงขึ้น รายได้ดีขึ้น สุขภาพดีขึ้น
6. การมีส่วนร่วม การเรียกร้องในด้านต่าง ๆ จะมากขึ้น

ภาคผนวก ค

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ
ข้อมูลบางส่วนเกี่ยวกับอาจารย์

การวิเคราะห์จำนวนอาจารย์ อายุเฉลี่ย เงินเดือนเฉลี่ย และสัดส่วนอาจารย์ตามคุณวุฒิและตำแหน่งวิชาการในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 กำหนดตัวแปรที่ต้องการศึกษา ซึ่งเป็นตัวแปรที่จะบอกสภาพปัจจุบันของสถานะความแข็งแกร่งหรือจุดอ่อนของมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ เช่น อายุของอาจารย์ เงินเดือนเฉลี่ยในปัจจุบัน ตำแหน่งทางวิชาการ เป็นต้น

1.2 เนื่องจากข้อมูลส่วนนี้ไม่ปรากฏในเอกสารทั่วไปของมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงทำหนังสือถึงหัวหน้ากองการเจ้าหน้าที่ขออนุญาตคัดลอกข้อมูลด้านต่าง ๆ ของอาจารย์ในแต่ละภาควิชา ตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา

1.3 กองการเจ้าหน้าที่ส่งข้อมูลให้ผู้วิจัยในลักษณะดังนี้

ภาควิชา ก.

รหัสอาจารย์ เพศ วันเดือนปีเกิด เงินเดือนปัจจุบัน วุฒิสถุสศ ตำแหน่งวิชาการ

0001

0002

ภาควิชา ข.

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 จากข้อมูลดิบที่ได้มา ผู้วิจัยจัดทำฐานข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Excel

2.2 ผู้วิจัยจัดกลุ่มอาจารย์ตามคณะ และกลุ่มสาขาวิชา

2.3 คำนวณความถี่อาจารย์ในข้อ 2.2

2.4 คำนวณอายุเต็มของอาจารย์แต่ละคน(นับถึง พ.ศ.2540)

2.5 คำนวณอายุเฉลี่ยของอาจารย์แต่ละคณะและแต่ละกลุ่มวิชา

2.6 คำนวณเงินเดือนปัจจุบันเฉลี่ยของอาจารย์แต่ละคณะและแต่ละกลุ่มวิชา

2.7 คำนวณสัดส่วนอาจารย์ตามวุฒิการศึกษาแต่ละคณะและแต่ละกลุ่มวิชา

2.8 คำนวณสัดส่วนอาจารย์ตามตำแหน่งวิชาการแต่ละคณะและแต่ละกลุ่มวิชา

3. ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ผนวก ค 1 ข้อสรุปเกี่ยวกับจำนวนอาจารย์ อายุเฉลี่ย และเงินเดือนเฉลี่ยปัจจุบัน
(มกราคม 2540)

คณะ	จำนวน ภาควิชา	ช่วงจำนวน อาจารย์ในภาค	จำนวนอาจารย์ทั้งหมด			เฉลี่ย อย. ต่อภาค	อายุเฉลี่ย	เงินเดือน เฉลี่ย
			ชาย	หญิง	รวม			
เกษตร	9	8 ถึง 25	99	34	133	15	45	20198
วิศวะ	8	11 ถึง 32	123	23	146	18	39	16395
วิทยา	8	7 ถึง 42	105	76	181	23	40	16713
เทคโนโลยี	3	12 ถึง 18	22	22	44	15	36	13624
สถาปัตยกรรม	4	2 ถึง 10	19	6	25	6	34	12132
สัตวแพทย์	8	6 ถึง 12	48	19	67	8	32	11474
วิทย์เทคโนโลยี	40	2 ถึง 42	416	180	596	15	39.4	15117
พยาบาล	7	9 ถึง 28	2	119	121	17	40	16250
แพทย์	20	7 ถึง 32	184	158	342	17	39	17215
สาธารณสุข	6	4 ถึง 10	19	21	40	7	41	16804
ทันตะ	9	3 ถึง 20	38	63	101	11	31	10583
เภสัช	6	7 ถึง 15	25	44	69	12	32	10715
เทคนิค	5	11 ถึง 21	27	43	70	14	36	13332
วิทย์สุขภาพ	53	3 ถึง 32	295	448	743	14	40.1	16199
ศึกษา	8	9 ถึง 22	52	59	111	14	46	22080
มนุษย	8	4 ถึง 40	38	66	104	13	40	15844
วิทยาการ	3	4 ถึง 8	5	13	18	6	36	13558
ศิลปกรรม	3	1 ถึง 4	6	1	7	2	45	17507
มนุษยสังคม	22	1 ถึง 40	101	139	240	11	42.6	18605
รวม	115	1 ถึง 42	812	767	1579	14	40.2	16157

ตารางที่ผนวก ค 2 ข้อสรุปเกี่ยวกับสัดส่วนวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการ

คณะ	จำนวน ภาควิชา	จำนวนอาจารย์				สัดส่วน	ตำแหน่งวิชาการ				สัดส่วน
		เอก	โท	ตรี	รวม		ศ.	รศ.	ผศ.	อ.	
เกษตร	9	69	49	8	126	55 : 39 : 6	2	36	44	44	2 : 29 : 35 : 35
วิศวกรรม	8	31	56	51	138	22 : 41 : 37	0	35	35	68	0 : 25 : 25 : 49
วิทยา	8	39	110	22	171	23 : 64 : 13	0	18	80	73	0 : 10 : 47 : 43
เทคโนโลยี	3	7	31	3	41	17 : 76 : 7	0	5	13	23	0 : 12 : 32 : 56
สถาปัตยกรรมศาสตร์	4	0	8	16	24	0 : 33 : 67	0	3	1	20	0 : 13 : 4 : 83
สัตวแพทย	8	5	60	1	66	8 : 91 : 1	1	3	2	60	2 : 5 : 3 : 91
รวมวิทยาลัยเทคโนโลยี	40	151	314	101	566	27 : 55 : 18	3	100	175	288	1 : 18 : 31 : 51
พยาบาล	7	7	94	10	111	6 : 85 : 9	0	19	53	39	0 : 17 : 48 : 35
แพทย	20	168	159	9	336	50 : 47 : 3	6	76	118	136	2 : 23 : 35 : 40
สาธารณสุข	6	2	36	0	38	5 : 95 : 0	0	5	17	16	0 : 13 : 45 : 42
ทันตะ	9	3	81	1	85	4 : 95 : 1	0	1	16	68	0 : 1 : 19 : 80
เภสัช	6	7	37	18	62	11 : 60 : 29	0	2	10	50	0 : 3 : 16 : 81
เทคนิค	5	3	55	11	69	4 : 80 : 16	0	9	30	30	0 : 13 : 43 : 5 : 43 : 5
วิทยาลัยสุขภาพ	53	190	462	49	701	27 : 66 : 7	6	112	244	339	1 : 16 : 35 : 48
ศึกษาศาสตร์	8	21	79	9	109	19 : 73 : 8	1	43	47	18	0 : 17 : 30 : 53
มนุษย	8	12	67	17	96	12 : 70 : 18	0	15	28	53	0 : 16 : 29 : 55
วิทยาการ	3	0	15	0	15	0 : 100 : 0	0	2	3	10	0 : 13 : 20 : 67
ศิลปกรรม	3	1	4	3	8	12 : 50 : 38	0	3	1	4	0 : 38 : 12 : 5
มนุษย-สังคม	22	34	165	29	228	15 : 72 : 13	1	63	79	85	0 : 28 : 35 : 37
รวม	115	375	941	179	1495	25 : 63 : 12	10	275	498	712	1 : 18 : 33 : 48

จากตารางที่ 1 และ 2 พบว่า

- คณาจารย์ส่วนใหญ่ สังกัดคณะวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- ในภาพรวม จำนวนภาควิชาในแต่ละคณะแตกต่างกันมาก บางคณะมีเพียง 3 ภาควิชา ในขณะที่บางคณะมีถึง 20 ภาควิชา
- ช่วงจำนวนอาจารย์ในภาควิชามีพิสัยกว้างมาก บางภาควิชามีอาจารย์เพียงท่านเดียว ในขณะที่บางภาควิชามีอาจารย์ถึง 42 ท่าน

4. จำนวนอาจารย์ชายและหญิงของมหาวิทยาลัยขอนแก่นแม้จะมีจำนวนใกล้เคียงกัน โดยอาจารย์ชายมีมากกว่าเล็กน้อย อย่างไรก็ตาม อาจารย์ในกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีจำนวนอาจารย์ชายมากกว่าสองเท่าของอาจารย์หญิง และอาจารย์ในกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพมีอาจารย์หญิงเกือบเป็นสองเท่าของอาจารย์ชาย

5. อายุเฉลี่ยของอาจารย์อยู่ที่ประมาณ 40 ปี โดยอาจารย์ในกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีอายุเฉลี่ยสูงสุด และอาจารย์ในกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีอายุเฉลี่ยต่ำสุดคือประมาณ 39 ปี

6. เงินเดือนเฉลี่ยของอาจารย์อยู่ที่ประมาณ 16,000 บาท

7. อาจารย์ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาโท สัดส่วนวุฒิปริญญาตรี : โท : เอก เป็น 12 : 63 : 25 ซึ่งยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย (เกณฑ์ ทบวง ฯ เดิม ตรี : โท : เอก เป็น 10 : 60 : 30 และปรับเป็น 5 : 65 : 30 ในแผนพัฒนาระยะที่ 8)

8. สัดส่วน อาจารย์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ : รองศาสตราจารย์ : ศาสตราจารย์ โดยประมาณ เป็น 43 : 33 : 18 : 1

9. จำนวนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการระดับศาสตราจารย์ทั้งมหาวิทยาลัย มีเพียง 10 คน คิดเป็นร้อยละไม่ถึง 1 ในจำนวนนี้ ทุกคนมีวุฒิปริญญาเอก

เมื่อพิจารณาใน 2 มิติ พบว่า

1. รองศาสตราจารย์ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56) มีวุฒิปริญญาโท
2. ขณะนี้ ส่วนใหญ่ของผู้จบปริญญาเอก (ร้อยละ 41) ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
3. คณาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี และ โท ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84 และ 50) ยังดำรงตำแหน่งอาจารย์ อยู่

4. ผู้วิจัยนำประเด็นที่สรุปได้ไปนำเสนอโดยสรุปในส่วนของภาวะวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาคผนวก ง

ภาคผนวก ง

รายละเอียดคำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 33 ท่าน ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2539 ถึง 17 มิถุนายน 2540
แยกนำเสนอเป็น 6 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นอดีตผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ ศูนย์ สำนัก
จำนวน 7 ท่าน
- ตอนที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปัจจุบันเป็นผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 7 ท่าน
- ตอนที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปัจจุบันเป็นผู้บริหารระดับคณะ ศูนย์ สำนัก จำนวน 8 ท่าน
- ตอนที่ 4 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปัจจุบันเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย จำนวน 3 ท่าน
- ตอนที่ 5 ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 3 ท่าน
- ตอนที่ 6 ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน 5 ท่าน

ตอนที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นอดีตผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ ศูนย์ สำนัก

1. อดีตผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย คนที่ 1

วันที่สัมภาษณ์ 7 มีนาคม 2540 เวลา 08.30 - 9.30 น.

ทิศทาง มข. 10 ปีข้างหน้า

ภาพรวมของทุกมหาวิทยาลัย คงต้องปรับตัวอย่างมาก การแข่งขันจะสูงขึ้น เนื่องจาก
ทรัพยากรมีจำกัด ดังนั้น คงมีการประเมินการทำงานของมหาวิทยาลัย ซึ่งจะเป็ผลึกให้
มหาวิทยาลัยต้องปรับตัว คนเริ่มยอมรับและเห็นด้วยเพราะคนที่ทำงานอย่างเอาจริงเอาจังไปพักหนึ่ง
ถ้าไม่มี reward จะกล้าและค่อย ๆ ออกไป

ทุกมหาวิทยาลัยต้องมี mission ที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม สามารถประเมินได้ ประเมินกันตั้งแต่
ระดับสูงลงมา เป็น post auditing วัดกันที่ผลผลิต ผลงานที่ออกมา

แต่ถ้ากระแสการเมืองระดับชาติ ระดับมหาวิทยาลัย และการได้มาซึ่งผู้บริหาร มหาวิทยาลัย มาผูกกันอยู่ จะทำให้ไปสู่จุดนี้ช้าลง เพราะการประเมินต้องเป็นระบบคุณธรรม ไม่ใช่ระบบอุปถัมภ์ ถ้าใช้การเลือกตั้งจะเป็นระบบอุปถัมภ์

กระแสความต้องการของท้องถิ่น ประเทศเพื่อนบ้าน ความต้องการพัฒนานุเคราะห์สูงมาก เราต้องเน้นผลิตปริญญาเอกให้มากขึ้น ต้องสร้างปริญญาที่เป็นนานาชาติ ให้คนแถวนี้มาเรียน อาจแย้งว่าทำไมต้อง serve ประเทศเพื่อนบ้าน แต่เป็นการสร้าง goodwill สร้าง income และพัฒนาอาจารย์ให้มองนานาชาติ เป็นที่ยอมรับของเพื่อนบ้าน เราจะไปได้จริงหรือไม่ อาจารย์ต้องมีความรู้ความสามารถในเรื่องของภูมิภาคและรู้ภาษาอังกฤษพอที่จะสื่อสารได้

ในเรื่องการวิจัย การประเมินอาจารย์ต้องเน้นให้ชัดเจน ไม่มีใครทำเรื่องวิจัยได้ดีเท่ามหาวิทยาลัย ดังนั้น อาจารย์ต้องทำวิจัยมาก อาจจะมี 2 รูปแบบ ทั้งเผยแพร่ต่อประชามนานาชาติและร่วมมือกับเอกชน เป็นลักษณะ R&D ถ้าจะเป็นผู้นำต้องเล่น R&D ให้เป็น ศักยภาพเราทำได้ แต่ในอดีตเราเอาเงินเอกชนมาแล้ว ทำบ้างไม่ทำบ้าง ต้องปรับพฤติกรรม อาจารย์ที่สอนอย่างเดียว หรือวิจัยเฉพาะในภาค อาจต้องร่วมมือกับเอกชนบ้าง ในอดีต อาจคิดว่า ได้ผลประโยชน์จากเอกชน ต้องเปลี่ยนแนวคิด มหาวิทยาลัยต้องช่วยเอกชนและช่วยตัวเอง ดังนั้น ถ้าทำอย่างโปร่งใส ก็ไม่น่าจะเป็นอะไร

ในอดีต อาจารย์เราก่อนข้างเก็บตัว ไม่ออกไปมีส่วนร่วมกับชุมชน

ศูนย์บริการวิชาการเราควรมีบทบาทเป็นหน่วย service ขณะนี้ เล่น training เป็นหลัก

ขณะนี้จังหวัดขอนแก่นเป็นเมืองศูนย์กลาง เป็นเมืองหลวงภาคนี้ เส้นทางหมายเลข 9 จะเชื่อมโยงทะเลน้ำลึก 2 ทะเล ถ้าเราเข้าไปมีบทบาทได้ เราจะได้ประโยชน์มหาศาล ยังมีเส้นทางจากกรุงเทพไปเวียงจันทน์ ไปคุนหมิง อีก มหาวิทยาลัยควรช่วยกำหนดทิศทางให้จังหวัดได้

ศักยภาพของสถาบันคู่แข่งเราน้อย

ขณะนี้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเราก่อนข้างเด่น บริการภาคอีสาน ทางสังคมศาสตร์เราอาจด้อย อาจเป็นเพราะจุดเริ่มต้นของเราเป็นวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและรัฐจำกัดการเติบโตของสังคมศาสตร์ แต่อย่างไรก็ตาม เราต้องพัฒนาสังคมศาสตร์ด้วยและต้องชี้ให้เห็นปัญหาเพราะทั้ง 2 ศาสตร์ต้องไปด้วยกัน เราต้องมีพลังต่อสังคม ประสบการณ์ที่ทำวิจัยเรื่องมะเร็ง เรื่องสาธารณสุขหมู่บ้าน ข้อเสนอสรุปไปลงที่การให้การศึกษาแก่ประชาชน ความสำคัญไปอยู่ที่ health education คนทางสังคมศาสตร์เองต้องชี้ให้เห็นความสำคัญของสังคมศาสตร์ให้ได้

สังคมศาสตร์จะแกร่งต้องเน้นวิจัย ต้องสร้างความรู้ตรงนั้น ต้องเน้นบัณฑิตศึกษา ไม่จำเป็นต้องเปิดปริญญาตรี เราอาจตั้งคณะนิเทศศาสตร์ที่สอนเฉพาะปริญญาโทปริญญาเอกก็ได้ คนที่ควร

ดูแลกฎหมายคือ สส. แต่เมื่อ สส. ไม่ได้ทำ มหาวิทยาลัยก็ควรเข้ามาทำ ขอนแก่นควรเล่นกฎหมาย สิ่งแวดล้อม เพราะเป็นปัญหามาก

จุดอ่อน คือ ผู้บริหารต้องคอยเอาใจหลายฝ่าย ในอดีต จุดอ่อน คือ อยู่ไกล เงินไม่มา โศกข์ ไม่มีเงินที่จะผูกพันให้คนอยู่ แต่ในขณะนี้ ไม่มีปัญหาเหล่านั้นแล้ว เราได้เงินเพิ่มเท่า ๆ กับที่อื่นแล้ว

อีก 10 ปี เราจำเป็นต้องออกนอกระบบ แต่ เรื่องนี้ ขึ้นกับการเมืองระดับประเทศ ถ้า รัฐ แข็งแรงและกำหนดมา ก็ทำได้แต่ นโยบายรัฐขณะนี้ยังไม่ proactive คือ ใครอยากออกก็ได้ไม่ออกก็ได้ ยุทธศาสตร์การปรับตัวของ มข.

1. ผู้บริหารสูงสุดต้องมีนโยบายชัดเจน
2. rethink คิดนอกกรอบ
3. redesign วางระบบใหม่ ระเบียบคนเขียนได้ก็เปลี่ยนได้
4. retrain
5. retool
6. มี public participation method ต้องทำให้ทุกคนรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ

สร้างจิตสำนึก และแนวคิดเชิงบวก

องค์กรที่มีปัญหา แสดงว่า องค์กรนั้นกำลังเจริญ

mission ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. ต้องปรับสู่ privatization / reengineering
2. more internationalization ทั้งอิน โคจีน และประเทศที่เทคโนโลยีสูงกว่าเรา
3. เปิดตัวสู่สังคมท้องถิ่นให้มากขึ้น
4. สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารในทุกระดับ
5. มีความร่วมมือกับภาคเอกชนเป็นอย่างมาก ฟังงบประมาณยาก ต้องหารายได้เอง

2. อดีตผู้บริหารมหาวิทยาลัย 2

วันที่สัมภาษณ์ 13 กุมภาพันธ์ 2540 เวลา 10.00 - 11.00 น

จริง ๆ แล้ว อีก 10 ปีข้างหน้า การแข่งขันค่อนข้างรุนแรง เพราะ

1. มหาวิทยาลัยต้องแข่งขันในระบบนานาชาติ แน่ ๆ อยู่อย่างเก่าไม่ได้
2. มหาวิทยาลัยมีมากขึ้น
3. สารสนเทศเจริญก้าวหน้าขึ้นมาก ข้อมูลข่าวสารจะทำให้มีการแข่งขันกันอย่างมาก

ปัญหา คือ ถ้า มข. จะอยู่แบบปัจจุบัน คือ มีงานวิจัยนิดหน่อย และสอนเป็นหลัก จะสู้เอกชนไม่ได้ ในปัจจุบัน งานวิจัยของเราไม่มาก บางสาขาไม่มีเลย ถ้าหวังมุ่งนานาชาติต้องเน้นวิจัย แต่เรามีงานสอนซึ่งในหลักสูตร ป. ตรี ไม่วัดกันเท่าไร แต่ที่แข่งขันกันคือเรื่องการวิจัย วัดกันที่จำนวนอาจารย์ที่มีคุณภาพ คูที่บทความวิชาการว่าเทียบกับจำนวนอาจารย์แล้วมาน้อยแค่ไหน สถานภาพสัดส่วนอาจารย์อาจดีมาก แต่ถ้าสัดส่วนงานน้อย ก็ทำให้ down rate สรุปร 1 ปริมาณอาจารย์ 2. ผลงานวิจัย 3. เครื่องไม้เครื่องมือทันสมัยหรือไม่ สามารถทำงานวิจัยได้ไหม ขณะนี้ มข. ยังไม่สามารถทำวิจัยทดสอบหนัก ๆ ได้เลย เครื่องมือไม่มี ไม่ทันสมัย 4. หนังสือ ตำรา ห้องสมุด แต่ขณะนี้ อาจสำคัญน้อยลงเพราะเราใช้สารสนเทศแทน แทนที่จะถามจำนวนหนังสือ ต้องถามว่า มีระบบเครือข่ายห้องสมุดทั่วโลกไหม แทน เหล่านี้เป็นปัจจัยภายใน รวมทั้งคุณภาพนักศึกษาที่รับเข้ามา ก็ขึ้นอยู่กับความเป็นลำดับของมหาวิทยาลัย ถ้าอยู่ลำดับต้น ๆ ก็ได้นักศึกษาดี ใน 10 ปีข้างหน้า ป. ตรี ไม่มีปัญหา มีปัญหาคือ ป. โท บางภาคอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ยาก เพราะเราขาดการพัฒนาบุคลากรต่อเนื่อง สมัยก่อนเราได้ทุนโคลัมโบ พอพวกนี้ขอโอนย้ายไปเกิดช่องว่าง เพราะไม่ได้พัฒนาไว้ แต่เราจะหวังได้อาจารย์ป.เอกมาเลยก็ยาก เราอาจต้องปั้นเองตั้งแต่ตรี ปัจจัยภายนอกคือเรื่องงบประมาณที่ได้รับ ที่จริงในช่วง 5-6 ปีที่ผ่านมา งบประมาณไม่ค่อยขาด บางภาคใช้ไม่หมดด้วยซ้ำ ใช้ไม่ทัน ครุภัณฑ์ก็ได้ดี แต่ก็อยู่ที่เศรษฐกิจว่าจะเป็นอย่างไร ถ้ากำลังจะถดถอยแบบนี้ก็อาจจะเป็นภาระสำหรับกลุ่มsci-techno ถึงแม้ว่าจะมีเรื่องโครงการเงินกู้ แต่ก็ยังไม่เป็นผล อยู่ที่การวางแผนพัฒนาครุภัณฑ์ ซื่อตามรายปี ก็ไม่มีเป้า ต้องมีการวางแผนที่ดี สำนักงบประมาณไม่สนใจเรื่องเงิน สนใจว่าเท่าไรถึงจะพอ ถ้าจะได้มากต้องมีการวางแผนครุภัณฑ์อย่างดี

ปัจจัยข้างนอกที่พูดไปแล้วคือเรื่องการแข่งขัน หลักสูตรถ้าว่างจริง ๆ แล้ว ป.ตรีไม่ค่อยมีอะไร เพราะค่อนข้างตายตัว เพราะมีแกนที่ต้องเรียน ถ้าไม่เรียนออกไปทำงานไม่ได้ เนื้อหาหลักสูตรไม่เปลี่ยน แต่อาจเปลี่ยนที่วิธีการ แทนที่จะใช้ชอล์กกระดานก็ใช้คอมพิวเตอร์แทน แต่บางหลักสูตรที่เนื้อหาเปลี่ยนเร็วก็ต้องตามกระแสเขาให้ทัน

มองในภาพรวมมข. เราควรเป็น ม. วิจัย หรือ ม. สอน หรือไปควบคู่กัน ?

ถ้าพูดเรื่องการแข่งขัน เราต้องเพิ่มวิจัย ขณะนี้วิจัยเราประมาณ 10 % ควรเพิ่มเป็น 70 : 30 ควรลดการสอน ป. ตรี แล้วไปพัฒนานักวิชาการ upgrade อาจารย์ แต่ถ้าได้ ป.เอกเกือบหมดภาคแล้วไม่มีผลวิจัยก็ไม่เกิดประโยชน์ ลดสอนป.ตรีลง เพราะถ้าสอน โทเอกจะช่วยเรื่องการวิจัย

ทำไมผลงานวิชาการมข. น้อย ?

เรื่องหนึ่ง คือ ข้อมูลข่าวสาร หรือตำรา พูดย่าง ๆ ขณะนี้แม้มี internet ก็ยังใช้กันไม่ค่อย เป็น บางทีก็ขี้เกียจค้นกัน บางทีให้เด็กค้นก็ค้นกันไม่เป็น อาจเป็นปัจจัยที่ทำให้ไม่ยอมทำวิจัย อีกประการคือเรื่องค่าตอบแทนไม่มี มีแค่เอาไว้ขอผลงานซึ่งพอได้แล้วก็เลิก ไม่มีแรงจูงใจ อีกประการหนึ่งคือเรื่องภายนอก ไปหากินข้างนอกได้เงินมากกว่าเยอะ ถ้าจะกระตุ้นงานวิจัยต้องมี incentive ให้เงินตอบแทนไปเลย ไม่ใช่ให้แค่ค่าใช้จ่าย บางทีแม้จบ ป.เอกแล้วแต่เครื่องไม้เครื่องมือทดลองไม่มี ต้องวิจัยโดยใช้คอมพิวเตอร์ เป็น lab แห่งไป อีกอย่างคือ วิจัยที่ขอตำแหน่งนี้ ไม่สะท้อนไปสู่อุตสาหกรรม ดังนั้นผลตอบแทนที่ได้จากการวิจัยก็ไม่มี แต่ถ้าสะท้อนสู่อุตสาหกรรมจลลึงสิทธิ์ได้ก็ขายได้ คือขาดตัวเชื่อมระหว่างอุตสาหกรรมกับอาจารย์ อุตสาหกรรมต้องการวิจัยประเภทไหน อาจารย์บางทีก็ขี้เกียจหา ถ้ามีหน่วยบริการมีตัวเชื่อม เรามีบุคลากร ที่จริงก็พูดกันมาเรื่อยแต่หาคนทำไม่ได้หรือทำไมต่อเนื่อง มีศูนย์ไปหาว่าข้างนอกเขาต้องการอะไร แล้วมาดูศักยภาพว่าเราทำได้ไหม ต้องมีตัวนี้ ไม่งั้นงานวิจัยเราจะ เป็นเพื่อความรู้ซึ่งก็ไม่ใช้ความรู้ใหม่ด้วยเพียงแคได้ชื่อว่ามี ก็ไม่มีประโยชน์ ต้องให้ไปสู่อุตสาหกรรมก็ได้จึงจะเรียกว่า success

รูปแบบการบริหารใน 10 ปีข้างหน้าจะปรับเปลี่ยนอย่างไร ?

การเรียนการสอนคงแบบเดิม การบริหารก็ยังรูปแบบนี้ มีสถาบันวิจัย บัณฑิตขึ้นกับคน ถ้าผู้บริหารไม่เก่ง สะท้อนกลับมาที่การได้มาซึ่งผู้บริหาร ถ้าได้คนที่มีวิชั่นกว้างไกล แต่อาจปากเสีย การบริหารของเราแบบประชาธิปไตยซึ่งเอามาใช้ในสถาบันอุดมศึกษาไม่ได้ ผู้บริหารไม่ฟังคนอื่นเลยก็ไม่ได้ แต่ถ้าฟังทุกอย่างก็ไม่ไหว ผู้บริหารยังคงมาจากนักวิชาการ มีจุดอ่อนเรื่องการหาเงิน แต่ถ้าเป็นผู้บริหารเลขไม่ต้องสอนหาเงินอย่างเดียว

รูปแบบ มทส. วลัยลักษณ์ ดี แต่เงินต้องถึง ผู้บริหารชอบแน่ แต่คนถูกบริหาร ถ้า force ให้ทำงานมาก ก็ไม่ไหว มทส. ให้เงินเป็น 2 เท่า แต่งานเพิ่มเป็น 3 เท่า อาจารย์เหนื่อยแต่ผู้บริหารสบายต่อไป ถ้าจะเป็นลูกผสมใครอยากออกก็ได้อยากอยู่ก็ได้แต่ต้องประเมินซึ่งจะมีเรื่องอุปหน้าปะจุมุกอีก

ถ้ารัฐบาลสนับสนุนให้ออก มีการสนับสนุนทุกอย่าง ? มข. พร้อมแค่ไหนใน 10 ปีข้างหน้า ?

ถ้าได้ตามเงื่อนไขที่ว่า ก็คงพร้อม แต่จริง ๆ อยู่ที่ความคิดอาจารย์ว่า ระบบเก่า ถูกออกจากระบบใหม่ถูกออกง่าย ขึ้นกับผลประโยชน์อาจารย์ อาจารย์ติดกับผลประโยชน์หรือไม่ ถ้าติดอยู่ ก็เปลี่ยนยาก ถามว่า ไปรอดไหม อยู่ที่การรับอาจารย์เข้ามา บอกเขาตั้งแต่ตอนรับ พวกที่อายุ 40 ขึ้นนี้ คงไม่ไหวแล้ว แต่ถ้าพวกรับใหม่ให้รู้ว่าเกิดแน่ ๆ ก็คงได้ ดังนั้นถ้าเริ่มต้นบอกเขาตั้งแต่ตอนนี้ อาจได้

ใน 20 ปี แต่ 10 ปีไม่ได้แน่ และถ้าไม่เริ่มต้นเลข 20 ปีก็คงไม่ไหว ถ้าเงิน 2 เท่า งานเท่าเดิม แต่มี
ประเมิน ก็ โอเค

ในบทบาท มข. ใน 10 ปีข้างหน้า คงมุ่งวัตถุประสงค์เดิม ทางวิทย์เทคโนโลยีหรือปรับเปลี่ยนไป ?

เดิมเป็น sci-techno สำหรับการพัฒนาชนบทโดยตรง พอเจริญขึ้นมา การพัฒนาประเทศ
เป็น high tech ดังนั้นต้องเปลี่ยน เป็นม. วิจัย แต่ไม่ใช่วิจัยเพื่อการวิจัย ต้องเป็นวิจัยเพื่อเข้าไปสู่
อุตสาหกรรม ภูมิภาคต้องเปลี่ยน ไม่ใช่เพื่อภาคอีสาน ต้อง global

ศักยภาพเราถึงไหม ?

ประมาณ 60-70 %

สู้ได้ ?

ได้ คนรุ่นใหม่เข้ามาเมื่อ 10 ปีที่แล้ว คงมามุ่ง.. ที่เลือกของเราคือเราเป็นเลือกตั้ง ก็เลยไปถึง
คนเก่งมาบริหารทั้งที่ยังเด็ก ไม่มีความรู้ด้านบริหาร แต่เพราะ wellknown เลขต้องดึงมา ตรงนี้เป็นจุด
เสีย อย่างน้อยจบ ดร. มา 5 ปีแรกไฟแรงน่าจะมุ่งวิชาการอย่างเดียว หลังจากนั้นค่อยทำงานบริหาร
รองหัวหน้าภาค หัวหน้าภาค นักบริหารที่ดีไม่จำเป็นต้องเป็นคนเก่ง เพียงแค่ให้ความเป็นธรรมแก่ทุก
คน พอแล้ว ไม่จำเป็นต้องเอาคนเก่งวิชาการมาบริหาร

ในแง่บัณฑิตเรา ถ้าประเมิน พอใจคุณภาพในระดับไหน เอกลักษณะเฉพาะใน 10 ปีข้างหน้า ?

น่าภูมิใจ เด็กเราดี สู้งาน ไม่หยาบโห้ง คุณภาพ วัตถุประสงค์ไม่ดี แต่ผลผลิตที่ออกไปดีเกินคาด
(การสอน) แต่ผลผลิตวิจัยยังไม่ไหว แต่ในอนาคต ป.ตรีควรลดลงเพื่อจะไปสู่นานาชาติ ไปเสริม ป
.โทแทน วิศวะบังเอิญเป็นสาขาขาดแคลนเลขต้องรับภาคพิเศษ เรื่องรายได้ด้วย เลขไม่มีเวลาทำวิจัย

ถ้ามีแรงผลักดันให้รับมากขึ้น ?

ไม่ไหวแล้ว เราควรหนี ให้สูงขึ้น ไม่เช่นนั้นจะแข่งกับราชวมงคล

เอกลักษณ์ ?

ของเราหนักเอาเบาสู้

ความสามารถวิชาการ ?

ใช้ได้ โดยเฉลี่ยใช้ได้

ความเห็นต่อบรรยากาศภายใน มข. ?

โดยรวมแล้ว แต่ก่อนบุคลากรน้อย มีความเอื้ออาทรห่วงใย รู้เรื่องกัน ขณะนี้ คนเยอะ ก็ไม่ค่อยสนใจกัน ไม่อยากจะทำ แต่เท่าที่ดูบรรยากาศก็ใช้ได้ ไม่ถึงกับมีการกวนกันมาก บรรยากาศน่าจะดีขึ้น ไม่มีเรื่องเดินขบวน ผู้บริหารให้ความยุติธรรมขนาดไหน มหาวิทยาลัยดีกว่ากรมกองต่าง ๆ ตรงที่ตรวจสอบได้ ที่อื่นอาจโดนไล่ออก มข. อาจเป็นอภิสิทธิ์มาก แต่ก่อนเงินรายได้เราจะประหยัดให้รุ่นต่อไป แต่สมัยนี้ ใช้กันเยอะ อาจคิดว่า หาได้ สวัสดิการดีขึ้น

นักศึกษาอาจลำบาก เรื่องหอพักหนัก ไม่มีแล้ว หอข้างนอกก็เป็นสลัม มข. มีสลัม 2 แห่ง ถ้าไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับจะลำบาก เพราะเกือบ 90 % เป็นคนในมข. ไม่ใช่ชาวบ้าน จะบอกว่าอยู่นอกรั้วคงไม่ได้ ถ้า มข. เป็นตัวตั้งตัวตีแล้วให้เขาช่วยออกเงินช่วยเรื่องสิ่งแวดล้อม น่าจะดีขึ้น ไม่เช่นนั้นเด็กไม่รู้จะไปอยู่ที่ไหน ข้างนอกก็เป็นสลัม ตอนนี่เด็กจนจริง ๆ ไม่กล้าพูด เด็กอยากจนเยอะ

ในอนาคตสภาพกายภาพ ผังแม่บทเปลี่ยนแปลงหรือไม่ ?

ถ้ารับ ป.ตรีแค่นี้ ก็โอเค เพราะป.โท เอกไม่ต้องใช้พวกนี้ไม่กินเนื้อที่มาก 500 กว่าไร่นี้พอแล้วถ้าหยุด ป.ตรี

ในเรื่องจัดการอสังหาริมทรัพย์ ถ้า พรบ. เอื้อ จะเป็นประโยชน์ ?

เป็นแน่ อีกหน่อยด้านสีฐานอาจตัดมาถึงสนามฟุตบอล

ถ้ามีโอกาสแบบนี้ มข. มีศักยภาพที่จะจัดการเรื่องพวกนี้ให้เกิดประโยชน์ ขณะนี้ดูเหมือนหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเอกชนเราเสียเปรียบอยู่ ?

อันนี้อาจต้องหวังพึ่งจากรัฐ

กรรมการสภาเรามีนักธุรกิจ เขาสามารถแนะนำเราได้ เราหวังพึ่งเขา ใน 20-30 ปีเราจะถึงจุฬาหรือเปล่า เศรษฐกิจ ผลตอบแทนกับระยะเวลาอาจไม่คุ้มกัน

เป็นโอกาสแต่ต้องมีการศึกษาให้รอบคอบ ?

ควรเอาเงินน้อยแต่ช่วงเวลาสั้น อาคารพาณิชย์ไม่ไหว อย่างน้อยต้อง 20 ปีถึงจะคุ้ม

มข. ควรมีหน่วยงานที่บริหารเหมือนเอกชน หรือเอาเอกชนมาทำ อย่างไรจะเหมาะสมสำหรับ มข. ?

ที่พูดเรื่องแหล่งหารายได้ กับการบริหาร อย่างรปภ. ถ้าขกให้เขาไปเลย มีสัญญาแน่นอน ให้เอกชนไปเลย ไม่งั้นก็ต้องมาเสิชคนบริหารอีก ไม่คุ้ม

ใน10ปีข้างหน้า เรื่องสำคัญที่สุดของมข.คือ ?

เรื่องบุคลากร การพัฒนาบุคลากรต้องให้เกินสัดส่วน แม้จะได้แค่ปริมาณ แล้วค่อยตามเรื่องคุณภาพ

3. อดีตผู้บริหารระดับตุนย 1

วันที่สัมภาษณ์ 17 มกราคม 2540 เวลา 10.00 - 11.00 น.

1. ที่ตั้ง

ปัจจุบัน ถือว่า นอกเมือง อนาคต อยู่กลางเมือง ล้อมรอบด้วยทางเลียงเมืองทั้งหลาย จุดแข็ง - โอกาส ที่ดินของมหาวิทยาลัยใช้ทำธุรกิจได้

- จุดอ่อน
1. ขณะนี้พื้นที่ทุกตารางนิ้วมีเจ้าของแล้ว อาจมีปัญหาการจัดการ
 2. อาจมีปัญหาทางสังคม(เนื่องจากความเป็นเมือง)ติดตามมา

2. สภาพทางกายภาพของมหาวิทยาลัย

ตึก คงชะลอ การสร้างลง

ถนน คงเป็น 4 เลนเพราะรถมากขึ้น (แต่ควรรหาทางคงสภาพแวดล้อมที่ดีไว้)

ที่จอดรถ ต้องมากขึ้น

สภาพถนน ควรดีเท่าเทียมกันทุกคณะ

3. หลักสูตรการเรียนการสอน

ควรทำหลักสูตรเดิมให้มั่นคงก่อนที่จะเปิดหลักสูตรใหม่

ควรมีหลักสูตรที่เป็นเลิศในบางสาขา

มุ่งอินโคจีน

นักศึกษาต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพ

5. สวัสดิการของบุคลากร น่าจะดีขึ้น เพราะเงินรายได้มากขึ้น

6. การบริหาร ต้องแก้ไขการได้มาซึ่งผู้บริหาร

7.การออกนอกระบบ

ต้องมี ยุทธวิธี โดยมีการเตรียมการเพื่อทำความเข้าใจกับบุคลากรทุกระดับ

จุดแข็ง

เป็นสถาบันที่คนในภูมิภาคให้การยอมรับมาตั้งแต่เริ่มตั้งสถาบัน

จุดอ่อน

ทะเลาะกันบ่อย

4. อดีตผู้บริหารระดับคณะ 1

วันที่สัมภาษณ์ 6 กุมภาพันธ์ 2540 เวลา 11.00 - 12.00 น.

ทิศทาง คือ คณาจารย์ต้องมีประสิทธิภาพ ตอนนี้คนสอนหนักกับคนสอนน้อยเงินเดือนเท่ากัน ต้องจัดการเรื่องการประเมินผลอาจารย์ ภาระงานและค่าตอบแทน ไม่เช่นนั้นจะเป็นปัญหาไปหมด ทุกสาขา ไม่เฉพาะแต่สาขาขาดแคลน

ต้องปรับระบบการเรียนการสอน ตอนนี้ทุกคนเริ่มจะเป็นธุรกิจหมด

มีปัญหาคุณภาพและวิสัยทัศน์ของบุคลากรสาย ข. ค.

ต้องมีความสัมพันธ์กับสังคม เพราะต่อไปมหาวิทยาลัยต้องอยู่ด้วยตัวเอง

ต้องทำม. ให้ well known ผลงานต้องอวดได้ และต้องอวด เราขาดการประชาสัมพันธ์ ที่จริงเราทำอะไรมากมาย แต่ไม่ได้ประชาสัมพันธ์

ลักษณะบัณฑิต ต้องรับผิดชอบ มีวินัย ไม่ใช่เห็นว่าขาดแคลน เขาจ้อ นึกอยากออกก็ออก ควรสู้งาน อ่อนน้อมถ่อมตน และภูมิใจที่จบจากที่นี่

การเรียนการสอน เรื่องอื่นเท่าที่อื่น แต่เรื่องอีสานต้องรู้มากกว่าคนที่เรียนที่อื่น

ต้องคิดเป็น เทคโนโลยีเป็นเพียงเครื่องช่วย หัดคนใช้เครื่องมือไม่ยาก แต่หัดคนให้คิดเป็นยาก ต้องสอนให้นักศึกษาคิดเป็น ทำเป็น

ควรทำให้สวัสดิการของอาจารย์และบุคลากรเพิ่มโดยไม่รบกวนการทำงานของเข เพื่อคนจะได้ไม่ออกไปที่อื่น

การบริหารจัดการ ควรทำให้เมือง กับ มหาวิทยาลัยมาเกี่ยวข้องกัน ตอนนี้ กรรมการส่งเสริมมหาวิทยาลัยประชุมปีละครั้ง ชาวเมืองไม่เคยมารู้เรื่องของเราเลย ทั้ง ๆ ที่เราต้องพึ่งเขา ตอนนี้เหมือนกับเป็นมหาวิทยาลัยที่มาตั้งที่ภาคอีสานเท่านั้น

ภาคเศรษฐกิจต้องการคนไปทำงาน ต้องการคนมีประสิทธิภาพ รัฐบาลทุกเรื่อง เด็กจะมีประสิทธิภาพ อาจารย์ต้องดีด้วย การจัดการภายในต้องทันกับความเจริญ ตอนนี้สาธารณูปโภคไม่ทันกับความเจริญ น้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ ไม่พอ เราคงไม่ต้องการให้ม. เป็นเมืองแบบข้างนอก แต่คงเป็น

เมืองมหาวิทยาลัย เป็นเมืองที่น่าอยู่สำหรับนักวิชาการ เป็น green university เข้ามาแล้วรู้สึกสงบ
 * ปลอดภัย มีการแบ่งโซนเป็นกิจจะลักษณะ ถ้า มข. สงบ น่าอยู่ จะทำให้ young generation ชิมจับถึง
 ดี ๆ ไร่ แม้ต่อไปจะไปในที่ที่ไม่ดี ก็จะทำให้ดี ๆ เป็นอย่างไร จะได้ทำให้ดี และจะเป็นการจูงใจให้
 คนอยากมาอยู่ด้วย ตอนนี้พื้นที่เราเยอะแต่ถ้าการบริหารพื้นที่ไม่ถูกต้อง ไม่ว่าพื้นที่เท่าใดก็ไม่พอ

5. ผู้ทรงคุณวุฒิ อดีตผู้บริหารระดับคณะ 2

วันที่สัมภาษณ์ 27 มกราคม 2540 เวลา 14.00 - 15.30 น.

1. การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดกลางในภูมิภาคนี้ ส่วนใหญ่เป็นชนิดที่ผู้
 ประกอบการไม่ใช่คนท้องถิ่น (คนท้องถิ่นอาจเป็นส่วนแต่ไม่มาก) ลักษณะการผลิตเป็นชนิดที่ใช้
 ทรัพยากรท้องถิ่น แต่ตลาดส่งออกขายเป็นที่อื่น ดังนั้นผลประโยชน์เพื่อท้องถิ่นจะมีน้อย ชุมชนท้องถิ่น
 จะเสียเปรียบ กล่าวคือ สูญเสียทรัพยากรแต่ไม่ได้ใช้ผลผลิต มหาวิทยาลัยขอนแก่นต้องเป็นผู้รับ
 ผิดชอบในการใช้ทรัพยากรและดูแลผลกระทบต่อทรัพยากร

2. จาก 1. ลักษณะของอุตสาหกรรมจะมีลักษณะของการซื้อเทคโนโลยีมา แต่ไม่สามารถซื้อ
 การถ่ายทอด การพัฒนาและการซ่อมบำรุงเทคโนโลยีนั้นได้ ดังนั้นจะมีการใช้ประโยชน์ในเชิง
 บริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยมากขึ้น ต้องมีระบบการบริการทางวิชาการที่มีมาตรฐาน เพื่อป้องกัน
 ปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะในโครงการสำคัญ ๆ เช่นกรณีการประเมินผลกระทบต่าง ๆ

3. ธุรกิจที่เกิดขึ้นในจังหวัดขอนแก่น เป็นธุรกิจที่แฝงเร้นหรือเกี่ยวข้องกับเขวชนมาก
 ขึ้น เนื่องจากเขวชนที่มาอยู่ในขอนแก่น มีกำลังซื้อสูง ความเจริญทางด้านวัตถุสูงขึ้น เขวชนจะถูก
 สิ่งแวดล้อมกำหนดแนวคิดมากขึ้น ต้องทำให้นักศึกษาตระหนักถึงบทบาทของตัวเองต่อความรับผิดชอบ
 ของสังคม

4. การปฏิรูปการเมือง ถ้ากระแสเรื่องเลือกตั้งผู้ว่าสำเร็จใน 10 ปี คนมีเงินจะมีบทบาทมาก
 ดังนั้น ถ้าชุมชนไม่ตระหนักในบทบาทตนเอง และถูกครอบงำได้ จะเป็นอันตรายต่อระบอบ
 ประชาธิปไตย มข. ต้องให้การศึกษาชาวบ้านให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนในเรื่องประชาธิปไตย
 เพราะคนในขอนแก่นส่วนใหญ่เป็นคนภายนอกที่ย้ายเข้ามา จะไม่มีโอกาสใช้สิทธิ์เลือกตั้ง คนที่ได้ใช้
 สิทธิ์คือชาวบ้านในท้องถิ่นรอบนอก

5. ทรัพยากรต่าง ๆ น้อยลง ต้องเตรียมตัวเพื่อให้อยู่รอด ต้องมีรูปแบบการหารายได้หลายรูปแบบ
 แบบ มีมาตรการประหยัด ใช้เครื่องมือแบบ full utilization เทคโนโลยีไปเร็วมากแต่งบประมาณมี
 จำกัด ต้องมีการบริหารจัดการอย่างดีในส่วนของการวางแผนการใช้อุปกรณ์

6. บางหลักสูตรจะเป็นธุรกิจการศึกษา ต้องมีมาตรการเพื่อการประกันคุณภาพ อาจารย์ต้องได้รับการประเมิน ต้องส่งเสริมการวิจัยให้มากขึ้น เพื่อให้เป็นรายได้และค่าตอบแทน โดยให้ผลวิจัยไปปรับใช้ชุมชน และชุมชนจ่ายค่าตอบแทน

7. ศิลปวัฒนธรรม ต้องกระตุ้นให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญและรักษาไว้ ต้องมีกิจกรรมมากกว่านี้

8. มีการจัดอันดับมหาวิทยาลัย ต้องชัดเจนว่า จะเป็นเอกในด้านใด ไม่เช่นนั้นจะล้าหลัง ไม่ได้เป็น top ten ของประเทศ

9. การเลือกผู้บริหารจะเป็นการสรรหาซึ่งจำเป็นต้องหาคนที่มีความรู้สูงกว่าเดิมมาก

10. โลกเกี่ยวพันกันมากขึ้น เราต้องทำสัญญากับต่างประเทศแน่ ๆ ฝ่ายกฎหมายต้องมีประสิทธิภาพ

11. ปัจจุบัน สาย ข. ในสาขางานต่าง ๆ ไม่มีการผลิตตรงตามสาขา รับคนมาแล้วต้อง on the job training งานทางวิทย์/เทคโนโลยี ต้องอาศัยสาย ข. มาก เพราะเป็นคนที่ทำให้ lab/ปฏิบัติการ ได้ผล แต่คนที่ได้มาขาดทักษะ ต้องใช้เวลาในการ train การประกันคุณภาพขึ้นกับความสามารถของบุคลากรสาย ข. ต้องมีสาย ข. ที่มีความรู้ความชำนาญ

12. ที่ผ่านมาเป็นหลักสูตรตามความต้องการของสังคม ต่อไปนี้ต้องสร้างคนเพื่อเตรียมรับอนาคต ตอนนี้ต้องประเมินและกำหนดให้ได้ว่าจะเพิ่มสาขาใดจะปิดสาขาใด ควรจะมีหลักสูตรปลูกจิตสำนึกทางสิ่งแวดล้อม

13. ผังแม่บท เคยมี แต่ไม่มีการนำไปใช้ ต้องมีผังแม่บท และทำตามผัง คงเป็น green university มีทางเท้ามากขึ้น ปริมาณขุดขายนลดลง มี sport complex นักศึกษาต้องออกกำลังกาย ต้องเป็นมหาวิทยาลัยตัวอย่างในเชิงอนุรักษ์

14. นักศึกษาต้องปรับตัวสูง ระบบการเรียนการสอนเปลี่ยน สื่อมีมากมาย ต้องมีความรับผิดชอบสูงขึ้น กิจกรรมนักศึกษาต้องสร้างสรรค์กว่านี้ นักศึกษามีกิจกรรมสู่ชุมชนมากขึ้น มหาวิทยาลัยต้องดูแลไม่ให้ใครมาใช้นักศึกษาเป็นเครื่องมือได้

15. การเรียนการสอน อาจารย์ต้องทำงานหนัก บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษามีมากกว่าในปัจจุบันมาก สำนักวิทยบริการ หอพัก ต้องปรับปรุงให้สามารถศึกษาค้นคว้าจาก common room ในหอพักได้ นโยบายการให้เอกชนมาสร้างหอพักในมหาวิทยาลัยคงทำให้ปัญหาหอพักแออัดมีน้อยลง

16. ผู้บริหารในอนาคตจะเป็นคนในพื้นที่อีสาน จะทุ่มเทให้มหาวิทยาลัยได้เต็มที่

17. จุดอ่อน คือ

1. มีการวางแผนแต่ไม่เคยนำไปใช้ (ต้องมี sustainable master plan ที่ชุมชนยอมรับ และ commitment ว่าจะใช้ plan นี้)
2. การเปลี่ยนผู้บริหาร ทำให้งานไม่สานต่อ
3. คุณภาพของคน(เมื่อดูจากวุฒิ) สูง แต่การใช้ประโยชน์จากบุคลากรเหล่านี้ยังไม่เต็มที่

18. จุดแข็ง คือ

1. ผู้บริหารส่วนหนึ่งตระหนักถึงบทบาทของมข. ต่อชุมชน
2. คนมีความสามารถ เพียงแต่ยังใช้ไม่เต็มที่เท่านั้น

6. อดีตผู้บริหารระดับคณะ 3

วันที่สัมภาษณ์ 17 มกราคม 2540 เวลา 14.00 - 15.00 น.

อีก 10 ปีข้างหน้า เราไม่มีคู่แข่ง เพราะ ม. สุรนารี ไปไกลเกินกว่าที่จะมาเป็นคู่แข่งเรา
หน้าที่ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ไม่ใช่มหาวิทยาลัยแห่งชาติ แต่ต้องทำให้อีสานอยู่ดีกินดี
ปัญหาของมหาวิทยาลัย คือ (1) คุณภาพคน (เกิดจากสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการพัฒนา
คุณภาพทั้งนักศึกษาและอาจารย์) (2) ในอดีต เรามีชั่วอำนาจ 2 ชั่ว ขณะนี้สลายไป 1 ชั่วแล้ว ต้อง
ประคับประคองอย่าให้เกิดชั่วอำนาจขึ้นมาใหม่

ทิศทางมหาวิทยาลัย

1. เพื่ออีสาน
2. สร้างความสามัคคี
3. พัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรในมหาวิทยาลัยก่อน

7. อดีตผู้บริหารระดับคณะคนที่ 4

วันที่สัมภาษณ์ 10 กุมภาพันธ์ 2540 เวลา 14.00 - 15.00 น.

สภาพแวดล้อมภายนอก

การเมืองการปกครอง ศูนย์กลาง ประเทศ ภูมิภาค จะเปลี่ยนแปลงเร็วมากจะแตกต่างจาก 10
ปีที่แล้วอย่างไม่ใช่ linear เพราะการพัฒนาเศรษฐกิจ เทคโนโลยีต่างๆ ได้มาอยู่ระดับภูมิภาค Pacific
rim เกือบครึ่งหนึ่งของโลก ความต้องการบุคลากรในระดับอุดมศึกษาสูงมาก สภาพภายนอกมีการ

แข่งขันสูงต้องการคนที่มีคุณภาพสูง ประเทศใดผลิตคนที่มีคุณภาพระดับอุดมได้ดีกว่าจะเป็นผู้ชนะ ดังนั้น ต้องสร้างคน

ที่ผ่านมา เราแพ้เกาหลี 25 ปี แพ้สิงคโปร์ 15 ปี แพ้ มาเลเซีย 5-7 ปี ชนะแค่ลาว กัมพูชา พม่า เวียดนาม นิดหน่อย อีก 10ปีข้างหน้า ทั้งโลกจะแข่งขันกันพัฒนาในเรื่องคุณภาพของคน ในด้านวิทย์เทคโนโลยี และการจัดการ จากระบบนั้น ภาคเอกชน ธุรกิจ หลายแห่งจะถ้านำมหาวิทยาลัยบางที่อาจไม่มองว่า มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันชั้นสูง เป็นแหล่งความรู้ มหาวิทยาลัยที่ไม่เป็นแหล่งความรู้ ถ้าไม่แสดงผลงาน จะไม่เป็นที่ยอมรับ สังคมจะไม่ยอมรับเพียงเพราะว่าเป็นมหาวิทยาลัยเท่านั้น ผลงานที่ออกไปเป็นตัวกำหนด จะกินบุญเก่าไม่ได้เลย การแข่งขันจะสูงมาก มหาวิทยาลัยเอกชนจะมีโอกาสนำหน้ามหาวิทยาลัยของรัฐเช่น มหาวิทยาลัยมหานครทำดาวเทียมแล้ว แต่มหาวิทยาลัยของรัฐยังผลิตปริญญาโท by course work อยู่

เดิมนองชื่อเสียงมาจากบัณฑิตที่ผลิตออกไปว่าทำงานประจำได้ไหม ไม่จำเป็นต้องวิเคราะห์ วิจัยเริ่มมากนักก็ทำชื่อเสียงได้ แต่โลกต่อไปทำแบบเดิมไม่ได้แล้วถ้าไม่ได้คิด ประดิษฐ์อะไรที่ทำให้แข่งขันได้ จะ No name

ผลกระทบ

ถ้าการดำเนินการ การวางแผน vision การได้มาซึ่งผู้บริหารยังเป็นแบบเก่า ก็อันตรายมาก ต้องผ่าตัดความคิดของคนทั้งหมด รวมทั้งผู้บริหารและผู้ที่กำลังจะเป็นผู้บริหาร ต้องเปลี่ยนกรอบความคิด ไม่เช่นนั้นจะไม่ทันการณ์

ทัศนคติและการมองโลกภายนอกของบุคลากรทุกฝ่าย ต้องมองหาออกไปข้างนอกให้มากกว่านี้ ถ้ายังจะมัวคิดแต่เรื่องสวัสดิการ ไม่ถามว่า มข. ได้อะไรจากเราบ้าง ถ้ายังนึกไม่ออกว่าจะทำอะไรได้ก็อย่าอยู่ รวมทั้งผู้บริหารด้วย ไม่ใช่จะเป็นเพียงแค่ผู้บริหารเพื่อเป็นเกียรติประวัติเท่านั้น ต้องอยู่ในความกระตือรือร้น ทำเต็มที่ เหมือนกับทำให้บริษัทของตนเอง เป็นภาระร่วมกันต้องผลักดัน ทำอย่างไรจึงจะปรับความคิดคนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงภายนอกได้ ทุกคนต้องเริ่มถามตัวเอง ถ้าไม่ถาม ผู้บริหารต้องถาม ต้องไม่บริหารแบบเกรงกลัว เพราะทุกอย่างไม่ดีขึ้น ผู้บริหารต้องดู ไม่ใช่คิดอยู่แต่ว่าค่าตอบแทนน้อยก็ทำแค่นี้ คิดแบบนี้ไม่ได้

สรุปคือต้อง เปลี่ยนกรอบความคิด (ซึ่งยังไม่ทราบว่าจะทำอย่างไร) ปัญหาที่ต้องแก้ไขให้ได้ คือเปลี่ยนแนวคิดให้คนมองไปข้างหน้ากระตือรือร้น และเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

ถ้าเปลี่ยนกรอบความคิด และจัดการเรื่องการเรียนการสอน ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ทำการวิจัย แล้วอย่างอื่น เช่น การบริการชุมชน การบริหารจัดการจะเป็นผลตามมา

การเรียนการสอน

1. ต้องมองให้เป็นระบบ

1.1 คึงคนเก่งมาเรียน ต้องการวัดคุณภาพดี ต้อง ประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย
ต้องให้ทุนเรียนดี เป้าหมายคือ นศ. ที่มีความรู้ความสามารถ

1.2 อาจารย์ต้องสอนดี - Revised หลักการ ผู้บริหารสูงสุด(คณบดี)ต้องเป็นผู้ที่มี
อำนาจสูงสุด ต้องตัดสินใจเด็ดขาดภายในคณะ (ทุกอย่างโยกกลับไปที่ระบบการ
เลือกผู้บริหารที่ทำให้ไม่กล้าตัดสินใจ หรือตัดสินใจโดยไม่ให้คนเกลียด)

เซอร์มันถือว่าการทำ Lab เพื่อทำให้เข้าใจทฤษฎี ฉะนั้นต้องทำ Lab ในวันนั้นหรือสัปดาห์
นั้น ทุกสาขาต้องเน้น lab แม้ทางสังคมศาสตร์ ต้องหาทางให้เด็กมือทำเอง แต่ละคนต้องกำหนดแผน
บุคลากรของตนในระยะยาว 5 ปีหรือ 10 ปี

สถานที่ของ มข. ต่ำกว่ามาตรฐาน

บัณฑิตทุกแห่งบกร่องเรื่องการวิเคราะห์ หาเหตุผลและจินตนาการ

เด็ก มข.มาจากอีสาน 70 % ดังนั้นความดีไม่ใช่มาจาก มข. แต่เป็น Character ของคนอีสาน
เราไม่มีวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน มีปัญหา การบริหาร

1. มี Loyalty

2. เข้ากับผู้อื่นได้

3. สู้งาน

มข. Master plan ไม่เอื้ออำนวย

1. ทุกอย่างไม่เป็นระบบ

2. การวางตำแหน่งคณะ โรงอาหาร สิ่งก่อสร้างพื้นฐาน ไม่มี Master plan

สภาพทางกายภาพขณะนี้ ยังไม่ดี ผังแม่บทเป็นตัว กำหนดจิตใจ ความรู้สึก การทำงานร่วมกัน
ของคน มข. ไม่ทำงานกันเป็นทีม ควรมีส่วนที่จะรวมกันได้ เช่น Food Center , cafeteria

เราไม่มีวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน มีปัญหา การบริหาร

ตอนนี้ ลักษณะ มข.เป็นการมาสร้างเมืองใหม่แต่กำหนดขอบเขตตัวเอง เดิมเป็น Campus ที่
Isolateมาจากเมือง ขณะนี้กลายเป็นเมืองเองแล้ว ดังนั้นน่าจะเป็นส่วนหนึ่งของเมืองจริงๆ ไปเลย
เช่นรปภ. ควรยกเลิก ขอ Campus Police มาดูแลงานแทน ต่อไปต้องให้ตำรวจมาใช้กฎหมายใน มข.
ด้วย

การวิจัย จะทำไม่ได้ถ้าไม่รวมกับบัณฑิตศึกษา การที่แยกวิจัยเป็นเรื่องของอาจารย์ ส่วน
บัณฑิตศึกษาก็สอนกันไปในั้น ทำให้อ่อนทั้งสองทาง

บัณฑิตศึกษาเกิดจากอาจารย์ทำวิจัยเพื่อช่วยชุมชนเฉพาะเรื่องพิเศษของชุมชนนั้นๆ เช่น เทศบาล ก็เล่นเรื่องสัตว์แพทย์เยอะ อาจารย์ก็เอาเด็กที่จบใหม่มาช่วย Research โดยให้ค่าจ้างถูก ให้ประกาศนียบัตร ปริญญาโทไปเป็น Post grad พอมีองค์ความรู้มีวิจัยเยอะๆก็เสียดายว่าควรเผยแพร่ความรู้เหล่านี้ให้คนรู้ เลยเกิดการสอนแบบ course work

ตอนที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปัจจุบัน เป็นผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย

1. ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย คนที่ 1

วันที่สัมภาษณ์ 30 มกราคม 2540 เวลา 15.00 - 16.00 น.

สภาพภายนอก

สังคมเมืองมากขึ้น เมืองใหญ่ขึ้น แนวโน้มการลงทุนจากกรุงเทพฯ ขอนแก่นมากขึ้น เกิดปัญหาเมืองใหญ่ สิ่งแวดล้อม สาธารณูปโภค ฯลฯ ข้าราชการเมืองใหญ่อื่น ๆ

การเติบโตของสังคมเมืองอาจช่วยให้อาจารย์อยากมาอยู่มากขึ้น(ไม่กันดาร) แต่ในขณะที่เดียวกันก็อาจไม่ดึงดูดอาจารย์บางคน เพราะไม่แตกต่างจากกรุงเทพฯ อยู่กรุงเทพฯ ก็ได้

จังหวัดต่าง ๆ มีมหาวิทยาลัยมากขึ้น

สภาพภายใน

จำนวนนักศึกษาสิ้นแผน 8 ประมาณ 2 หมื่นคน ร้อยละ 80 เป็นด้านวิทย์เทคโนโลยี ดังนั้นคงไม่ลดปริมาณการผลิตเพราะต่ำกว่าความต้องการอยู่แล้ว แต่อาจเพิ่มบัณฑิตศึกษาขึ้น

ในสาขาที่อยู่ตัวแล้ว คงเน้นการวิจัย แต่ในสาขาที่เพิ่งเริ่มต้น คงเน้นการสอนก่อน

รัฐต้องการให้ผลิตเพิ่มทางสาขาวิทย์สุขภาพ การปรับหลักสูตรชนิดที่ให้ลดจำนวนปีลงคงไม่ได้ เพราะเป็นการลดคุณภาพ แต่ถ้าเป็นการใช้เทคโนโลยีมาช่วยอาจเป็นไปได้ และคงทำทุกสาขา ตัวอย่างนักศึกษาด้านวิทย์สุขภาพ หากเราเพิ่มนักศึกษา ก็ต้องเพิ่มคนไข้(เพราะนักศึกษาเรียนจากคนไข้) ซึ่งก็จะทำให้เราทำงานไม่ไหว ดังนั้น ตอนนี้ใช้นักแสดงแสดงเป็นคนไข้แทน(living model) นั่นคือ มีแนวโน้มว่าต้องพัฒนาการเรียนการสอน

คงเป็น information technology เน้นให้นักศึกษาสามารถค้นคว้าด้วยตนเองได้

เราต้องตอบสนองสังคมมากขึ้น ต้องช่วยโดยพัฒนาองค์ความรู้ วิจัยเพื่อช่วยปัญหาสังคมให้มากขึ้น

แต่ละมหาวิทยาลัยต้องมีจุดเด่น ไม่เคยมีมหาวิทยาลัยใดเด่นได้ทุกสาขา มข.มาทางการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมอีสานก็ควรเด่นไปทางนั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นมหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบ

เราต้องแข่งในเรื่องของความเป็นเลิศทางวิชาการ ถ้าต้องการติดต่อดังประเทศต้องมีการประเมินเพื่อประกันคุณภาพ การมีสมาคมวิชาชีพจะช่วยในการปรับคุณภาพได้

เดิมอาจารย์เก่ง ๆ ออกไปอยู่ที่อื่นมาก ขณะนี้แนวโน้มดีขึ้น คนรักและผูกพันขึ้น การย้ายออกคงน้อยลง

ความขัดแย้งยังคงต้องมีอยู่ แต่การแสดงออกจะใช้เหตุผลในการหาข้อยุติที่ดีขึ้น เราได้บทเรียนมากพอแล้วว่าในท่ามกลางความขัดแย้งนั้น เราได้อะไร ใครได้ประโยชน์ ดังนั้น คงต้องช่วยกันทำงานตามหน้าที่ของตนได้แล้ว

การเมืองภายนอกคงไม่มีผลกระทบต่อเรามากนัก

ความสลับซับซ้อนในการบริหารงานภายในคงมากขึ้นแต่ความคล่องตัวในการบริหารจัดการจะมากขึ้น

ผังแม่บท จำเป็นต้องปรับปรุง เพราะไม่เหมาะสมกับยุคสมัย อย่างไรก็ตาม ควรกำหนดว่าจะใช้ได้ภายในกี่ปี และต้องใช้ได้อย่างจริงจัง อาจต้องกำหนดเงื่อนไขการศึกษาที่ 2 สำรองไว้ แต่เงื่อนไขอื่น ๆ ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแล้ว

เราพยายามประสานความร่วมมือกับจังหวัดให้มากขึ้น ดึงคนมาใช้มหาวิทยาลัยเป็น recreation area เพราะในเมืองไม่มีปอดแล้ว

ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพจำเป็นสำหรับหน่วยงานอื่น ๆ แต่การบริหารงานวิชาการทางการศึกษา คงใช้ไม่ได้

2. ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย 2

วันที่สัมภาษณ์ 3 กุมภาพันธ์ 2540 เวลา 16.00 - 17.00 น.

สภาพภายนอก

1. technology relation โดยเฉพาะด้าน digital - telecom, computer ก้าวหน้าขึ้นมาก ส่งผลในแง่ของทิศทางการผลิตบัณฑิตต้องปรับเปลี่ยน

2. competetiveness in globalization era รุนแรงขึ้น มีผลต่อประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต ต้องแข่งขันกับสังคมภายนอก รุนแรงขึ้นรวมทั้งต่างประเทศด้วย เราต้องเน้นคุณภาพและประสิทธิภาพ

3. social and political factor รวมทั้ง culture จะมีผลทางอ้อมต่อวิธีการและกระบวนการของมข. แต่ไม่รุนแรงเท่า 2 ข้อแรก

สภาพภายใน

1. ระบบราชการ ถ้ายังเป็นแบบรวมศูนย์อยู่ มีระเบียบขั้นตอนต่าง ๆ การพัฒนามข.จะลำบาก ถ้างบประมาณยังเป็น itemized budget ถ้าหากแน่ อย่างไม่รู้ก็มีความพยายามแก้ไขอยู่แต่คงต้องใช้เวลา

2. บุคลากร สาขา ก. คุณภาพวิกฤติ แต่คนอยู่ไม่รู้สีก ถ้าเปรียบเทียบกับต่างประเทศหรือเอกชน เราคือดีมาก การเป็นระบบราชการทำให้ไม่มีการตรวจสอบ qualification ของการพัฒนาความรู้ความสามารถพัฒนาตนเองของอาจารย์ ทำให้อยู่นิ่ง ซึ่งคือการถอยหลัง การประเมินคุณภาพอาจช่วยได้ อาจารย์บางส่วนพร้อมที่จะพัฒนาแต่บางกลุ่มไม่ยอมให้ประเมินเพราะเกรงต้องทำงานหนักมากขึ้น หลายสาขาที่ต้องแข่งขันกับเอกชน ถ้าคุณภาพคนเราสู้ไม่ได้ บัณฑิตก็สู้ไม่ได้ สาขาที่ต้องแข่งแน่ ๆ เช่น วิศวกรรมสาขา เศรษฐศาสตร์ วิทยาการจัดการ พยาบาล เป็นต้น การทำ ranking จะเป็นประโยชน์ ทำให้เรารู้ว่าจะต้องปรับปรุงเรื่องใดบ้าง สาขา ข. ค. น่าห่วงมาก การที่เราให้เขาพัฒนาจากสายวิชาชีพ (ปวส. ปวช. แล้วต่อปริญญาตรี ซึ่งส่วนใหญ่ จบสถาบันราชภัฏ) ทำให้ได้คนที่มีความรู้ไม่เพียงพอที่จะทำงานที่สูงขึ้น สถาบันราชภัฏอาจมุ่งปริมาณมากไป ทำให้คนจบปริญญาตรีทำงานประจำได้แต่ทำงานเชิงรุกไม่ได้และเจ้าตัวก็ไม่ยอมรับว่าตนทำไม่ได้ (พอเรียนเพิ่มวุฒิ ได้เปลี่ยนงานใหม่ให้สูงขึ้น แต่ทำไม่ได้สมกับวุฒิ) การแก้ไข คือ ต้องทำความเข้าใจ ให้โอกาสเขาปรับปรุง และให้มีคู่แข่ง คือ ถ้าทำไม่ได้ ก็ต้องขุดเลิกงานนี้แล้วจ้างเอกชนทำ เป็นองค์กรในกำกับมหาวิทยาลัยที่ไม่ต้องมีข้าราชการประจำ เป็นการออกนอกระบบเฉพาะส่วน ในอนาคต มข. คงมีองค์กรแบบนี้หลายองค์กร

3. สักยภาพในการพัฒนาทรัพยากร(งบประมาณ) น่าจะดีขึ้น มีการเปิดช่องให้เก็บค่าธรรมเนียมพิเศษ มีการเปิดภาคพิเศษ คณะจะมีศักยภาพด้านการเงินดีขึ้น แต่คณะเล็กหรือบางหน่วยงานที่ไม่เอื้อต่อการหารายได้คงลำบาก ปัญหา คือ จะกำหนดทิศทางของมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจนไม่ได้เกรงว่าจะไม่ยอมกัน เลขต้องเฉลี่ยกันไปทุกด้าน

4. ประสิทธิภาพการจัดการ ผู้รับผิดชอบด้านการจัดการไม่เคยมีประสบการณ์ด้านบริหารจัดการมาก่อนทั้งการบริหารบุคคล การเงิน หลายท่านมาพร้อมกับการทดลองทำแล้วคิดว่าทำได้ โดยไม่มีการประเมินจากบุคคลภายนอก ส่วนใหญ่จะประเมินกันเอง ทั้งที่ปัจจุบันหน่วยงานซับซ้อนขึ้นการบริหารองค์กรโดยมืออาชีพเป็นเรื่องจำเป็น แต่คิดว่าอีก 10 ปี มข. คงยังเหมือนเดิม ตัวบ่งชี้

สภาพการบริหารจัดการของเราดูได้จาก 1. เราแค่แต่สรุปงาน ไม่เคยประเมินงาน 2. เราอาจมี standard operating procedure แต่เราไม่มี document ไว้

5. เทคโนโลยีสมัยใหม่ดีขึ้น แต่คนยังใช้ไม่เป็น และใช้คุ้มหรือไม่ ไม่ทราบ ตอนนี้อยู่ในมหาวิทยาลัยเรามีคอมพิวเตอร์ก็เครื่อง ไม่มีใครรู้ เครื่องมือต่าง ๆ เรามีมาก แต่ใช้คุ้มหรือไม่ ไม่ทราบ เราตื่นเปลืองเรื่องเทคโนโลยีมากเมื่อเทียบกับเอกชน เราใช้ไม่คุ้ม อะไรที่ไม่ใช่ เราก็เก็บไว้ แต่เอกชนถ้าไม่ได้ใช้ ก็ขายทิ้งไป

จุดแข็ง

1. monopoly คนยังอยากเข้าแพทย์ ความต้องการยังสูง
2. พื้นฐานดี มีอาจารย์มาก บุคลากรมาก ถ้าเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ค่อนข้างลำบากเพราะถูกจำกัด
3. มีที่ดินใกล้เมือง เป็นเงินเป็นทองได้
4. การยอมรับของสาธารณชนยังดี เพราะสั่งสมมาดี
5. ระบบราชการ เป็นได้ทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน เป็นจุดแข็งในแง่ของความมั่นคง ล้มไม่ได้

รัฐต้องมาพยุง

จุดอ่อน

1. ระบบราชการ
2. ความหลากหลายทางความคิด ไม่ค่อยเป็นเอกภาพ ความขัดแย้งทางความคิดเคยนำไปสู่ความรุนแรงในหลายประเด็น คิดว่าอีก 10 ปีก็คงไม่เปลี่ยน อาจร้ายแรงมากขึ้นเพราะผลประโยชน์สูงขึ้น

เรื่องการเป็นนานาชาติ ?

อาจารย์เราไม่มีศักยภาพพอ เพราะ (1) เราไม่ใช่ research based university อาจารย์เกินกว่า 80 % ไม่มี publication ในวารสารนานาชาติ (2) Know how technology ที่จะไปสู่ research based เราไปไม่ถึง สืบเนื่องมาจากข้อ 1 (3) ภาษาอังกฤษ หรือภาษาสากล อาจารย์เรา 80 % ยังมีปัญหา แต่เราพยายามปิดบังกัน อาจเป็นไปได้ที่จะมี international course บ้าง แต่คงไม่ใช่ international university (ดัชนีชี้ความเป็นนานาชาติ คือ หลักสูตรต้องถ่ายโอนกันได้ และมีผลงานตีพิมพ์ใน index publication)

ความเป็นภูมิภาค ?

พิจารณาในแง่รับเด็กอีสาน 70 % แต่ไม่ใช่รู้ดีเรื่องอีสาน คิดว่ามีไม่ถึง 10 คนที่รู้ดีเรื่องอีสาน วิชาเป็น universal ดังนั้นคงไม่ใช่สอนเรื่องอีสาน แต่คงเป็นการนำความรู้ universal ไป application เพื่ออีสาน การผลิตบัณฑิตต้องเป็น universal และเปิดหลักสูตรท้องถิ่นเสริม

บทบาทเราในการพัฒนาอีสานนับว่าประสบความสำเร็จพอสมควร การกระจายโอกาสทำได้ดี การฝึกอบรมสัมมนาเพื่อคนท้องถิ่นก็มาก

ภารกิจ

- ผลิตบัณฑิต ยังไปได้ดี ชื่อเสียงยังอำนวยอยู่ และผลิตในสาขาที่คนต้องการอยู่แล้ว มีบางสาขาอาจต้องปรับตัว สาขาที่จะเป็นปัญหา คือ ศิลปกรรมเพราะไม่ได้รับการส่งเสริมจากรัฐ

- การวิจัย ยังไม่ค่อยก้าวหน้า เพราะส่วนหนึ่งมามุ่งเน้นเรื่องผลิตบัณฑิต อีก 10 ปีวิจัยก็คงยังไม่ได้อยู่เกรด A

- บริการวิชาการ มากขึ้น

เรามีปัญหาความหลากหลายของสาขาการรวมให้เป็นเอกภาพไม่ง่าย บุคลิกของคนไม่เอื้อ จุดขายของเรา คือ หลักสูตรในสาขาที่ต้องการ ดังนั้นต้องยกเลิกหลายหลักสูตร ปรับปรุงหลายสาขา เรามีหลายสาขา และทุกสาขาถือว่าคนสำคัญ เรามีวิชาที่ไม่เคยเปิดสอนเลยหรือเปิดแต่ไม่เคยมีคนเรียนเลยอยู่มาก อาจารย์ยังยึดติดกับวิชาเดิม ทำให้การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรลำบาก ถ้าเป็นมหาวิทยาลัยเอกชน อาจลดอาจารย์ลงได้ครั้งหนึ่ง

มข. คงขายผลผลิต(บัณฑิต) และ ขายผลงานวิจัย ซึ่งคงยังไม่ได้มากใน 10 ปี แต่อาจขายข้อมูลเกี่ยวกับอีสานได้ (ซึ่งตอนนี้เป็นเรื่องส่วนตัวของอาจารย์)

ปริญญาตรี มุ่งให้ใช้เทคโนโลยีเป็น แก้ปัญหาเทคโนโลยีพอได้ ไม่ต้องถึงขนาดสร้างเทคโนโลยีได้ จบเป็นบัณฑิตเราแล้ว ไม่มีปัญหาการหางาน ได้งานที่ค่าตอบแทนสูง

3. ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย 3

วันที่สัมภาษณ์ 28 มกราคม 2540 เวลา 13.00 - 14.00 น.

อีสานคงมีมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า 10 แห่ง มหาวิทยาลัยต่างประเทศ มข. ต้องแข่งกับตัวเอง / คนอื่น หลักสูตร คงเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย เน้น ป.โท , เอก ส่วน ป.ตรี ให้มหาวิทยาลัยเกิดใหม่ทำ บทบาท มข. ใน 10 ปีข้างหน้า น่าจะเป็นเรื่องแก้ปัญหาสากล / ปัญหาสังคม คุณวุฒิอาจารย์คงสูงขึ้น อาจมีการรวมสาขาวิชา ภาควิชา เพื่อความเข้มแข็ง

ปัญหาสังคมหลายๆอย่าง คงยังแก้ไม่ได้ (ความยากจน ช่องว่างระหว่างชนชั้น)

เศรษฐกิจ จะมีปัญหาการแข่งขัน ถ้ารัฐไม่วางแผนเรื่องเทคโนโลยีให้ดี

อีก 10 ปีข้างหน้า จำนวน นศ. ทั้งหมดคงประมาณ 2 หมื่นห้าพันคน โดยเรียนในระบบ 2 หมื่น อีก 5 พันเรียนภาคพิเศษ บุคคลากรขณะนี้ประมาณ 8 พัน อีก 10 ปี คงไม่เกิน 1 หมื่น

ระบบบริหารจัดการคงดีขึ้น คล่องตัวขึ้น แต่ยังคงเป็นราชการอยู่ การเรียนการสอนคงรวมกันได้หมด ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วย คงเจาะลึกเชิงคุณภาพ ในอนาคตทุกสถาบันต้องถูกตรวจสอบ

แนวโน้ม มข. ไปในทางที่ดี เพราะมีประสบการณ์มาก มีมืออาชีพมาก แต่ต้องปรับขนาดองค์กรให้เล็กลง

สภาพแวดล้อมในจังหวัดขอนแก่นคงไม่ดีนัก รถติด น้ำท่วม สลัม ฯลฯ ซึ่งมหาวิทยาลัยขอนแก่นคงต้องเข้าไปช่วย

ทิศทาง

- research university
- เป็นพันธมิตรกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ
- แข่งกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ
- น่าจะทำ วิทย์ / เทคโนโลยี และศูนย์การแพทย์
- ความเป็นราชการลดลง
- ทำงานร่วมกับเอกชนมากขึ้น

จุดอ่อน

1. ถ้าการบริหารจัดการไม่ดี จะทำให้คุณภาพคนด้อยลง
2. การประชาสัมพันธ์
3. อาคารชำรุดทรุดโทรมมาก

จุดแข็ง

1. มีรากฐานทางวิทย์ / เทคโนโลยี วิจัยสู่สุขภาพ ซึ่งรัฐให้ความสำคัญ ได้รับการสนับสนุน
2. ขณะนี้รัฐให้ความสำคัญกับภาคอีสาน

โอกาส

อยู่ใน gate way เพราะฉะนั้น ถ้าเด่นจริงทุกคนต้องเข้ามาหา

4. ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย 4

วันที่สัมภาษณ์ 4 กุมภาพันธ์ 2540 เวลา 13.30 - 15.00 น.

1. การปรับเปลี่ยนองค์กรภายใน หลาย ๆ เรื่องต้องใช้เอกชน เช่น รปภ. ธุรกิจ งานพิมพ์ ประชาสัมพันธ์ (ซึ่งสำคัญมาก ตอนนี้อย่างทุกคนรู้จัก มทส. แต่ไม่รู้จัก ม. อุบล ทั้งที่เกิดขึ้นก่อน ประชาสัมพันธ์เราอ่อนมาก ทุกคณะ อาจต้องใช้เอกชน เพราะสินค้าเราคือ บัณฑิต ถ้าประชาสัมพันธ์ ดี เราจะได้ input ดี สถาบันการศึกษาต้องแข่งขันในเชิงวิชาการ ถ้า input ดี output ดี เราก็ขายดี ในขณะที่เดียวกัน ถ้ามหาวิทยาลัยมีชื่อเสียง มีงานวิจัย well known มาก ใคร ๆ ก็อยากมาทำงาน)

2. เราต่างคนต่างทำ ต่างโต จนไม่รู้ว่าจะใครทำอะไรไปบ้าง เวลาอบรมหัวหน้าภาค พาไปดูงานต่างประเทศ ตื่นเต้นมาก คิดว่าใหม่ ของเราไม่มี แต่ที่จริงเราทำมาแล้วทั้งนั้น แต่ไม่รู้กัน ไม่ได้ประชาสัมพันธ์กัน

3. ระบบการได้มาซึ่งผู้บริหารมีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงหลาย ๆ ด้าน

4. ปัญหาขณะนี้ คือ คนเป็นหัวหน้างานไม่มีความสามารถสมกับปริญญาที่ได้มา

5. ที่ประชุมคณะบดีส่วนใหญ่เกรงใจกัน

วิสัยทัศน์ มข.2550 - ต้องชี้คราฐานตนเอง ให้กว้าง แล้วเจาะให้ลึก ควรมองศาสตร์ ไม่ควรมองเป็นสาขา ไม่ใช่ 1 ภาควิชา มี 1 สาขา ปริญญาตรีควรรอบรู้ทุกเรื่อง โทเอกค่อยแยกเฉพาะ เราไม่ควรโตมากกว่านี้แล้ว ควรใช้คนมีประสิทธิภาพแต่จ่ายแพง มหาวิทยาลัยต่างประเทศใช้คนเท่าเรารับเด็กได้ 3-4 หมื่นคน

มข. คงเป็นเลิศทางวิชาการทางวิทย์เทคโนโลยี เพราะ

1. คณะต่าง ๆ เป็นวิทย์เทคโนโลยี

2. ผู้บริหารทางสังคมศาสตร์ไม่เคยมีโอกาสเป็นผู้ชื่อนามมหาวิทยาลัย และจะไม่มีโอกาส เพราะคนไม่รับ

มหาวิทยาลัยจะมีชื่อเสียงได้ อยู่ที่วิชาการ แต่วิชาการจะดีได้ การบริหารจัดการต้องเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นช่องทางให้ทำได้ รวมทั้งภาษาอังกฤษที่เป็นช่องทางใหญ่ในการเข้าถึงข้อมูล นักศึกษาควรเรียนภาษาอังกฤษให้มาก

5. ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย 5

วันที่สัมมนา 28 มกราคม 2540 เวลา 14.00 - 15.00 น.

สภาพภายนอก เศรษฐกิจ - ขยายตัว การเมือง - ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากขึ้น การสื่อสารถึงกันหมด เข้าถึงข้อมูลรวดเร็ว

มข. มีศักยภาพพอที่จะเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยได้ แต่ขณะนี้ขาดการจัดการอย่างเป็นระบบที่จะตอบสนองความต้องการของเอกชน เราไม่เคยเรียนรู้การทำงานร่วมกับเอกชน

ปัญหาคือ เราขาดนักวิจัยที่มีคุณภาพระดับนานาชาติ เงินวิจัยขณะนี้มีมาก ยิ่งถ้าคิดวาลีนแผน 8 จะมีเงินวิจัย 2 % ของ GNP จะมีเงินวิจัยถึงห้าหมื่นล้าน จะเอานักวิจัยที่มีคุณภาพมาจากไหน การบริหารจัดการจะทำอย่างไร

อีก 10 ปี จำนวนนศ.ป.ตรี และ บัณฑิตศึกษาคงใกล้เคียงกัน ต้องปรับปรุงวิธีการเรียนการสอน ให้นัก.ไปรู้ เรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น การคิดเป็น เรียนรู้ด้วยตนเองเป็นจะนำไปสู่มหาวิทยาลัยวิจัย การพึ่งตนเอง คงไม่ได้ 100 % เพราะเราไม่ได้ดำเนินการแบบธุรกิจที่เลือกผลิตเฉพาะบางสาขา จะเป็นที่ยอมรับของสังคม ต้องมีการประกันคุณภาพ

จุดแข็ง

1. มีรากฐานการพัฒนามานาน
2. บุคลากรมีคุณภาพ
3. ขอนแก่นเป็นเมืองหลัก มีศักยภาพในการเติบโตสูง ตอนนี้คนอยากมาอยู่
จุดอ่อน อาจมีในเรื่องของบุคลากรบ้าง แต่ก็ไม่ถึงกับเป็นอุปสรรค

6. ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย 6

วันที่สัมมนา 31 มกราคม 2540 เวลา 15.00 - 16.00 น.

สภาพภายนอก

ประชากร เพิ่มขึ้นแน่นอน เพราะขอนแก่นเป็นชุมชนเมืองหลักทั้งโดยนโยบายรัฐและโดยสภาพภูมิประเทศ เป็นจุดพักของคนจากหลาย ๆ ที่

เทคโนโลยี มากขึ้น

การเมืองการปกครอง ขอนแก่นเป็นเมืองหลัก จะเป็นตัวอย่างของระบบงานต่าง ๆ

(ขณะนี้ เทศบาลนครขอนแก่นได้รับคัดเลือกเป็นเทศบาลนำร่องเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ การคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในเขตเมืองที่ประเทศไทยได้รับความช่วยเหลือจากสำนักงานความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาแห่งประเทศเดนมาร์ก(Danish Cooperation for Environment Development - DANCED ภายใต้ชื่อ โครงการนวัตกรรมในการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง(IUEMP- Innovation in Urban Environmental Management Project)-ข้อมูลเพิ่มเติมจาก แผนพัฒนาเทศบาลนครขอนแก่น - ผู้วิจัย)

มข. อาจได้ผลกระทบ เพราะคนถือว่าเสียภาษี ดังนั้น ต้องได้ผลตอบแทนคุ้ม เราเองก็ต้องมีสำนึกรับใช้สังคม

เราได้เปรียบที่ถูกค่าเสียค่าใช้จ่ายถูก แต่เมื่อรัฐจ่ายให้เรา เราก็ต้องทำอย่างอื่นให้รัฐด้วย คิดว่า นักศึกษาควรรับภาระค่าใช้จ่ายประมาณ 60 % โดยจริง ๆ แล้ว อาจจ่าย 40 % แล้ว มหาวิทยาลัยหาอะไรมาช่วยเด็กบ้าง

นักการเมืองอาจผลักดันเราได้แต่คงไม่มากำหนดทิศทางเรา แต่ก็ขึ้นกับว่าเราได้รับเงินจากรัฐมากน้อยเพียงใด

เราต้องผลิตนักศึกษาที่ตลาดจะรองรับใน 5-10 ปีข้างหน้าไว้ ผู้ใช้คงมาประเมินบัณฑิตด้วยรวมทั้งประเมินคุณภาพผู้สอนด้วย อาจต้องลดคนลงบ้าง แต่จ่ายให้สูง สถาบันคู่แข่งจะเป็นตัวผลักดันให้เราเปลี่ยนแปลงเพราะถ้าเราไม่ดีก็จะมีคนเรียน

ขณะนี้เงินรายได้ ใช้ระบบ block grant แล้ว

ขณะนี้เรามีหลายหลักสูตรที่คล้ายๆกัน ควรหาทางให้เรียนข้ามคณะกันได้

จุดแข็ง

1. ค่าเรียนถูก เครื่องมือทันสมัย เพราะหลวงจ่าย

จุดอ่อน

1. เราไม่ค่อยสนับสนุนผู้มีความสามารถ

2. เรามีวัฒนธรรมการตีมากกว่าชม คนไม่ยอมมาทำงาน อยู่เฉย ๆ คิดว่า ไม่ต้องมีคนมาตีมาว่า

3. เราโตใหญ่ขึ้น คนไม่รู้จักกัน เกิดปัญหาความไม่ร่วมมือ สภาคณาจารย์ก็กลายเป็นการดูแลผลประโยชน์ หัวหน้าหมู่บ้านก็กลายเป็นตัวแทนร้องทุกข์ ไม่มีใครคิดจะช่วยกันแก้ปัญหา

อนาคต

1. ตึกสูงมากขึ้น

2. จ้างเอกชนทำงานมากขึ้น

3. เส้นทางสัญจรมากขึ้น

4. แผนปฏิบัติงานชัดเจนขึ้น

ทิศทางมข.

เป็น มหาวิทยาลัยที่มีสภาพแวดล้อมธรรมชาติค่อนข้างดี (เรามีทรัพยากรที่ดีมาก น่าจะเป็นประโยชน์ต่อคนทั่วไปได้ โดยรอบอีสานทั้งหมด แต่ มข.ยังเป็นสีเขียวอยู่) เป็นตัวอย่างของคนภายนอกในหลาย ๆ เรื่อง (เช่นประชาธิปไตย ฯลฯ) เป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนทั่วไป

7. ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย 7

วันที่สัมภาษณ์ 3 กุมภาพันธ์ 2540 เวลา 14.00 - 15.00 น.

ความกดดันมากคือ แผนขยายจำนวนนักศึกษาตามนโยบายรัฐ (ที่ต้องการเพิ่มจำนวนคนเรียนระดับอุดมศึกษาจาก 10 % เป็น 40 % ดังนั้นทุกสถาบันต้องขยายการผลิต)

เราคงเน้นวิทย์เทคโนโลยี ในแง่ของ infrastructure คงไม่มีปัญหา แต่ในด้านวิธีการคงต้องปรับเปลี่ยนเพื่อรักษาความแกร่งไว้ได้ คงต้องใช้เทคโนโลยีมาช่วย

สิ้นแผน 8 เรามีนักศึกษาประมาณ 2 หมื่นถึง 2 หมื่นห้าพันคน สิ้นแผน 9 อาจถึง 3 หมื่นหรือ 3 หมื่นห้า คงมีปัญหาหลายอย่าง สักยภาพสูงสุดเราคงได้ไม่เกินนั้น อนาคตบัณฑิตศึกษาคงมากขึ้น (ขณะนี้ประมาณ 10 % อีก 10 ปี คงถึง 20-25 % เราคงไม่ขยายสาขาทางปริญญาตรีนัก เป้าหมายเราอยากมีปริญญาเอกหลาย ๆ สาขาวิชา เน้นแนวลึกมากกว่าแนวราบ

เรามีนโยบายตอบสนองของรัฐ แต่อยู่ที่คณาจารย์ว่าจะทำไหวหรือไม่ ต้องพัฒนาระบบต่าง ๆ เช่นระบบช่วยสอน ระบบให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง ระบบห้องสมุด ต้องลงทุนเรื่องนี้ การสอนกลุ่มเล็ก ๆ คงต้องเลิก ต้องสอนชั้นใหญ่ให้ work

คงมีการประกันคุณภาพและการแข่งขันให้เป็นสถาบันที่มีคุณภาพ รวมทั้งการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพด้วย ที่ผ่านมากการเรียนการสอนกระทำในห้องปิด สอนผิดสอนถูกไม่มีใครรู้ ต่อไปต้องเปิดมากขึ้น ตรวจสอบได้ เครื่องมือต้องมีมาตรฐาน ทุกอย่างต้องมีมาตรฐาน

ทิศทางเราต้องการเด็กเก่ง เด็กชั้นนำ ประเทศต้องการคนเก่ง ถ้าทุกมหาวิทยาลัยสามารถเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำได้ จะเกิดประโยชน์อย่างยิ่งกับประเทศชาติ

เป้าหมายเรา คือ เป็นสถาบันที่มีความแข็งแกร่งทางวิชาการ

ดังนั้นต้องลงทุนหลายเรื่อง

เดิมเราวิจัยเพื่อพัฒนามากกว่าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ แต่มหาวิทยาลัยไม่ใช่องค์กรพัฒนา เราก็ทำแค่วิจัยเพื่อพัฒนา ให้คนอื่นนำไปพัฒนา ต่อไป เราจะเพิ่มศักยภาพในการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านวิทย์และเทคโนโลยี

ต่อไปทุกมหาวิทยาลัยเป็นนานาชาติหมด มข. เป็นได้ทั้งนานาชาติและภูมิภาค

เรากำลังลงทุนในเรื่องเทคโนโลยี เป็นการปูพื้นฐานด้านข้อมูลข่าวสาร มีการเชื่อมโยงให้นักศึกษาได้ความรู้จากแหล่งนานาชาติได้

ต่อไปคนจะทำงานเร็ว คิดเร็ว ทุกอย่างจะเร็วขึ้นหมด บัณฑิตยุคต่อไปจะแตกต่างไปคือจะใช้เทคโนโลยีมากขึ้น แต่ปณิธานเราขังเหมือนเดิมคือ บัณฑิตยังต้องมี จริยา วิทยา ปัญญา ตอนนี้ปัญหายังไม่ค่อยเกิดเท่าไรหรอก ไม่ใช่เฉพาะเรา แต่เป็นทุกมหาวิทยาลัย ต้องปรับการสร้างกระบวนการคิดให้แข็งแกร่ง เราได้เปรียบที่สภาพแวดล้อมดี ธรรมชาติดี ควรสอนให้นักศึกษาเคารพในธรรมชาติ ให้อยู่อย่างกลมกลืนกับธรรมชาติ ใช้ชีวิตร่วมกันได้ เคารพในกติกาของธรรมชาติ ให้เรียนรู้จากธรรมชาติ รักธรรมชาติแบบรู้จักใช้อย่างมีคุณภาพ ไม่ใช่อนุรักษ์อย่างเฉิวโคขไม่พิจารณาอย่างอื่น

เป้าหมายเราคือ สร้างนักศึกษาให้เป็นคนมีจิตใจ อากาศให้มีหลักสูตร green study เช่น วิศวกรรมสถาปัตย์ให้ออกแบบให้ใช้พลังงานอย่างประหยัด

ทิศทางเราคงไม่เปลี่ยนจากเดิมมากนัก แต่จะเน้นคุณภาพมากขึ้น ให้นักศึกษาเป็นคนที่มีคุณภาพในสังคม

ตอนที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปัจจุบันเป็นผู้บริหารระดับคณะ ศูนย์ สำนัก

1. ผู้บริหารระดับศูนย์สำนัก 1

วันที่สัมภาษณ์ 22 มกราคม 2540 เวลา 14.00 - 15.00 น.

ทิศทาง มข.

1. เป็นมหาวิทยาลัยของภูมิภาค ต้องช่วยพัฒนาภูมิภาคอีสานได้ บัณฑิตต้องรู้จัก รู้รอบ รู้เรื่องท้องถิ่น

2. เป็นวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี - วิทย์เกษตร วิศวกรรม วิทยาศาสตร์สุขภาพ สังคมศาสตร์ พัฒนาลิ่งที่เด่นอยู่ในปัจจุบัน ให้โดดเด่นจนสังคมยอมรับ แต่ก็ไม่ทิ้งสาขาอื่นๆ

อนาคต มข. สภาพภายใน

1. เป็นเมืองมากขึ้น --- ต้องปรับตัวให้เข้ากับความเป็นเมือง

--- ปัญหา ความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการพัฒนา
 หลักสูตร ป. ศรี สำคัญต่อการพัฒนาประเทศที่กำลังพัฒนามากกว่าบัณฑิตศึกษา
 พท. มข.ขณะนี้ ควรรับ ป. ศรี ได้ถึง 2 หมื่นคน
 ควรเพิ่มสาขาวิชา แต่ไม่ควรเพิ่มคณะวิชา
 ปัจจุบัน ปัญหา คือ

1. ความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ - การพัฒนา --- ต้องทำความเข้าใจ
2. การใช้งบประมาณอย่างไม่คุ้มค่า ---- ต้องการการตรวจสอบ
3. การบริหารบุคคล ---- ต้องพัฒนาบุคลากร
4. สวัสดิการ
5. การบริหารจัดการ

ด้านวัตถุ ต้องมีมาตรฐาน

คน ต้องเน้นคุณภาพ

เป้าหมาย เพื่อ การพัฒนาภูมิภาคอีสาน

2. ผู้ทรงคุณวุฒิ ระดับศูนย์ สำนัก 2

วันที่สัมมนา 4 กุมภาพันธ์ 2540 เวลา 09.00 - 10.00 น.

ภายนอก

1. ความต้องการกำลังคนสูง มีการเปิดสถานศึกษามาก แต่ความสามารถในการพัฒนากำลังคนของทุกแห่งมีขีดจำกัด
2. นโยบายการเปิดมหาวิทยาลัยในแต่ละจังหวัด จะมีการให้เราต้องเป็นที่เลี้ยง
3. ประเทศไทยต้องช่วยเหลือเชิงวิชาการให้ลาว กัมพูชา และต้องแข่งกับเวียดนาม
4. มหาวิทยาลัยแบบสุรนารี (บริหารอิสระ)จะเกิดขึ้นอีก เป็นคู่แข่งเรา
5. นโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐจะเป็น information superhighway ใน
 ปี ค.ศ. 2025

ภายใน

1. บุคลากร ภาวะสมองไหลอาจสูงขึ้นอีก เพราะเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงมาก
 คุณภาพชีวิตของคนใน มข. ไม่ได้รับการดูแลเท่าที่ควร

- สภาพหอพัก นศ. ไม่ดี

- ไม่มีสิ่งจูงใจให้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาทำงานให้ หรือจูงใจให้คนที่มาแล้วอยู่กับเรานานๆ

- (คนสมัยก่อนทำงาน 10 ปี ยังไม่คิดเรื่องความมั่นคง เรื่องมีรถ มีบ้าน แต่ปัจจุบันทำงาน 2 - 3 ปี เริ่มคิดแล้ว เพราะสังคมบังคับ เมื่อจำเป็นต้องผ่อนรถ ผ่อนบ้าน เงินเดือนไม่พอ ต้องทำงานพิเศษ งานประจำก็ด้อยลง จะไปเรียนต่อก็ไม่ไป เพราะยังต้องมีภาระเหล่านี้)

- อาจารย์เราไปช่วยวิทยาลัยเอกชนค่อนข้างมาก โดยเฉพาะ วิทยาลัย เทคโนโลยี เหมือนกับเราพัฒนาให้คนอื่นใช้

2. ม. ในกำกับรัฐก็ส่งผลต่อเรา เพราะคนที่อยากได้มากโดยไม่ต้องทำงานพิเศษก็ตัดสินใจไป มทส. ถ้ามหาวิทยาลัยแบบนี้เกิดขึ้นมากเราก็คงมีปัญหามากขึ้น

3. ระบบราชการ

- คนใน มข. หลายคนไม่อยากทำอะไร “อยู่เฉยๆดีกว่า”

- การไม่ต้องมีหน้าที่กับกฎหมาย ระเบียบใดๆ จะไม่เสี่ยงต่อการถูกร้องเรียน

- ควรให้คนทำงานให้ตรงกับหน้าที่ อาจารย์ควรสอนและวิจัย ไม่ควรต้องทำงาน

ธุรการ

- ยังมีความเหลื่อมล้ำกันเรื่องภาระงาน คุณภาพของงานที่ไม่สอดคล้องกับรายได้ที่ได้รับเท่ากัน ควรมีการประกันคุณภาพ

- สาย ข. ค. ไม่ค่อยสำนึกในหน้าที่ของตนว่า ต้องพัฒนามหาวิทยาลัย ไม่ทุ่ทุ้ง ไม่เลียดละ

- นโยบายรัฐ จำกัดกำลังคนสาย คน ข. ค. โดยให้เอกชนทำแทน แต่ปัญหาคือ การจ้างยังติดขัดกับระเบียบหลายอย่าง ทำให้เป็นนโยบายที่ไม่มีผลในเชิงปฏิบัติ กฎระเบียบเหล่านี้ มข. แก่เองไม่ได้ เพราะผูกกับระบบราชการ จะทำได้ก็ต่อเมื่อเรามีระบบบริหารจัดการของเราเอง

- ขณะนี้ มข. ใกล้เคียงวิกฤติ เรามีแต่คนทำงานประจำที่ไม่คิดสร้างสรรค์งานอะไร ใครอยากทำงานสร้างสรรค์ ต้องทำเอง และเมื่อทำแล้วจะมีคนอีกกลุ่มหนึ่งมาคอยขัดขวางต่อต้าน ลักษณะความขัดแย้งอยู่ที่ระดับล่าง ระดับภาควิชา ระดับกอง

- ผู้บริหารคิดจะพัฒนา แต่ฝ่ายปฏิบัติไม่ทำ หรือทำไม่เต็มที่ ก็ไม่เกิดผล อาจเป็นเพราะผู้บริหารไม่มีบารมีพอ หรือไม่มีอำนาจ เพราะสังคมมหาวิทยาลัยลักษณะการปกครองไม่ใช่การหักหาญด้วยอำนาจ ซึ่งเป็นตัวทำให้เกิดปัญหาเพราะคนที่ไม่ทำก็ไม่ทำอะไรเกิดขึ้น เกิดภาวะการเปรียบเทียบระหว่างการทำงานกับผลที่ได้รับ ทำให้คนวางมือจากการมีส่วนร่วมในคชการพัฒนา มข. ก็เกิดการหยุดอยู่กับที่ ซึ่งคือการถอยหลัง

- คนของเราอาจอยู่ในระบบราชการ
- การประกันคุณภาพโดยหลักการดี แต่การปฏิบัติไม่แน่ใจ
- ควรให้การตอบแทน ถ้างานดีมีคุณภาพ แต่การตอบแทนแบบเหวี่ยงแหให้หมดกลับจะยิ่งทำให้เกิดปัญหา

- ผู้บริหารพยายามรักษาระดับของ KRU และถืบตัวให้สูงขึ้น ขึ้นอยู่กับว่าจะสามารถทำให้นักลกรร่วมใจกันไปทางนั้นได้หรือไม่

- มีความหวังว่าเราจะเป็นมหาวิทยาลัยอันดับต้นๆได้ ถ้าคนภายในคิดว่ามีส่วนที่จะเพิ่มหน้าตาของมหาวิทยาลัยได้ แต่ละคนรับรู้บทบาทของคนรู้ว่าคนมีความสำคัญอย่างไรต่อ มข

- การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของเราค่อนข้างมีปัญหา อาจเนื่องมาจากระดับปฏิบัติการต้องการรายละเอียดมาก ขาดการประสานงาน ขาดการเคารพกติกา เคารพนโยบาย

ในส่วนของ IT

- นโยบายระดับประเทศชัด

- บางครั้งมีปัญหาเชิงปฏิบัติ เพราะเราต้องอาศัยเงินงบประมาณ ถ้าทบวงนำเสนอแนวคิดให้ สนง. ข้างว่า ทบวงจะพัฒนา IT ให้แต่ละมหาวิทยาลัย ก็จะเป็นอุปสรรคต่อเราในการพัฒนา IT ของเราเอง

- เรามีการเริ่มต้นที่ใช้ได้ ปัญหาคือต้องให้คนรู้จักใช้งาน IT ให้มากขึ้น ทุกคนควรได้ใช้เพื่อการพัฒนาวิชาการ

- ในระหว่างมหาวิทยาลัยภูมิภาคด้วยกัน เราคงไม่ค่อย แต่เทียบกับส่วนกลางเราเสียเปรียบ เพราะความเจริญด้าน infrastructure ของประเทศไม่เท่ากัน หัวใจของ IT คือ การสื่อสาร ถ้าการสื่อสารไม่ดี IT ก็ไม่ดี ตอนนี้พื้นฐานการสื่อสารขอนแก่นยังสู้เชียงใหม่ไม่ได้

จุดอ่อน มข.

1. ทุกคณะไม่มีการบริหารจัดการในทิศทางเดียวกัน ทุกคนรู้ปัญหา แต่แก้ปัญหตามทิศทางของตน

2. การให้ค่าตอบแทนหัวหน้าภาควิชา ทำให้ไม่มีคนช่วยทำงาน นำมีการเปลี่ยนวิธีการได้มา หัวหน้าภาควิชาให้สามารถจ้างจากที่ใดมาก็ได้

วัฒนธรรม มข. ผู้บริหารระดับภาควิชา มีอำนาจมากกว่าคณบดี คณบดีมีอำนาจมากกว่าอธิการบดี

3. ผู้บริหารระดับคณะ 1

วันที่สัมภาษณ์ 29 มกราคม 2540 เวลา 14.00 - 15.00 น.

สภาพภายนอก

1. การขยายตัวของเมือง ธุรกิจ อุตสาหกรรม (สถิติคนย้ายเข้าเทศบาลขอนแก่นต่อวันสูงที่สุดในประเทศไทย)
2. การเปิดความสัมพันธ์ทางการค้า ธุรกิจ ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านแถบนี้ ทำให้ต้องการกำลังคนระดับสูง
3. การลงทุนของต่างประเทศในอีสาน(เป็นฐานการผลิต เพื่อระบายสินค้าให้ไทยและประเทศใกล้เคียง)

สภาพภายใน

1. อีก 10 ปี ผู้อาวุโสเริ่มเกษียณ คณะใหม่ ๆ ทางวิทย์สุขภาพ อาจารย์ยังเด็ก
2. การลดจำนวนคนสาย ข. ค. แล้วจ้างเอกชนทำแทน การบริหารงานบุคคลคงง่ายขึ้น
3. ระบบการได้มาซึ่งอธิการคงเปลี่ยน เพราะสภาพขึ้นขันในหลักการ และ แรงกดดันจากบุคลากรคงลดลง
4. มีการกำหนดนโยบายว่าจะเป็นนานาชาติในระดับประเทศเพื่อนบ้านอย่างน้อย 2 สมัย อธิการ แต่ยังไม่มีความชัดเจนที่จะทำให้เป็นไปได้ (ขณะนี้ที่เขามาเรียน เพราะได้รับทุนจากรัฐบาลไทยหรือที่อื่นที่กำหนดเงื่อนไขว่า ต้องมาเรียนที่ มข.)
5. มีกรรมการสภา มข. มาจากรัฐและเอกชน(ภาคธุรกิจขนาดใหญ่) ซึ่งได้ช่วยเหลือ ชี้นำ รวมทั้งช่วยด้านบริหารจัดการด้วย
6. ตลาดของบัณฑิต มข. ส่วนใหญ่เป็นภาคเอกชน ซึ่งต้องการแค่ ป.ตรี ดังนั้น คงไม่ลด ป.ตรี แต่อาจเพิ่มบัณฑิตศึกษามากขึ้น
7. น่าจะมีหลักสูตรประเภท area study เช่นอินโดจีนศึกษา ศึกษาเขาอย่างจริงจัง ขณะนี้คณะมนุษยเริ่มส่งอาจารย์ไปเรียนภาษาเพื่อนบ้านเพื่อกลับมาสอนแล้ว
8. ต้องตัดสินใจว่า จะให้นักศึกษารับภาระค่าใช้จ่ายในการผลิตเท่าใด

จุดอ่อน ข้อจำกัด

1. การจัดที่พักให้นักศึกษาในราคาถูก ทำให้ต้องใช้เงินส่วนใหญ่ไปในการนี้
2. ปัญหาของเมืองมีมากมาย แต่เราเข้าไปช่วยในวงจำกัดและไม่ได้ประชาสัมพันธ์

3. เราได้งบประมาณมาก แต่ส่วนใหญ่เป็นคำสั่งก่อสร้าง และการใช้งบบางส่วนยังไม่เกิดประโยชน์เต็มที่ (บางคณะมีนศ.40 คนต่อปี แต่ใช้ตึก 3 ชั้น เป็นต้น)
4. โอกาสที่ผู้บริหาร มข. จะเป็นมืออาชีพ มีน้อย เพราะส่วนใหญ่เราเป็นสาขาวิทย์ เทคโนโลยี ซึ่งคนในสาขานี้ มีประสบการณ์ด้านบริหารจัดการน้อย อาจมองได้ว่า ระบบไม่ดี เพราะการเลือก ทำให้ต้องใช้แต่คนใน ซึ่งไม่มีคนเก่งมากพอ (นำพิจารณาว่า เราใช้ผู้บริหารมือสมัครเล่นบริหารงบประมาณถึง 2-3 พันล้าน ในขณะที่บริษัทเอกชนงบประมาณไม่ถึงพันล้านต้องใช้ผู้บริหารมืออาชีพ) - ความจำกัดของตัวเลือก
5. ความขัดแย้งในบางหน่วยงานยังสูง

จุดแข็ง

1. วิชาการ อาจารย์มีความรู้ประสบการณ์สูง
2. อยู่ในภูมิภาค ไม่มีอุปสรรคเรื่องการเดินทางมากนัก
3. อยู่ในภาคอีสาน ดินแดนของการพัฒนา ทำให้ได้รับความช่วยเหลือจากแหล่งต่าง ๆ มาก
4. มีความเชี่ยวชาญเรื่องการพัฒนาชนบท มี know how ด้านนี้

คู่แข่ง

สุรนารี ไม่น่าถือเป็นคู่แข่ง เพราะบริหารจัดการคนละแบบ ค่าเล่าเรียนต่างกันมาก อุบล ใน 10 ปีไม่น่าจะแข่งกับเราได้ มหาสารคาม มีข้อจำกัดหลายอย่าง คงยังตามเราไม่ทัน

4. ผู้บริหารระดับคณะ 2

วันที่สัมภาษณ์ 8 มกราคม 2540 เวลา 15.30 - 16.30 น.

สภาพในอนาคต

1. ขณะนี้เราขาดแคลนคนเก่งในสาย ข. และ ค. คนที่พอจะใช้ได้ก็ปรับย้ายเป็นสายก. หมาดจะเกิดระบบเครือข่ายหรือกลุ่มอิทธิพลในการทำธุรกิจหรือหาผลประโยชน์ กับ มหาวิทยาลัย
 2. คงเป็นชุมชนที่หนาแน่นมาก อยู่ไม่ค่อยสุขสบายนัก
 3. ขณะนี้การเมืองภายในยังคงมีอยู่ อนาคตก็อาจจะยังคงอยู่บ้าง
 4. นักศึกษาเป็นคนท้องถิ่นมากขึ้น(ปัญหาขณะนี้คือ ไม่มีพฤติกรรมของคนเมืองที่ศิวิไลซ์ ทั้งที่ใช้เทคโนโลยีของคนเมือง)
- ขณะนี้เราลงทุนกับตึก โຕะ เก้าอี้ มาก และใช้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ
 - เราปล่อยให้สถาบันคู่แข่งดึงคนของเราไป ไม่ผูกใจคนไว้

- วัฒนธรรมของที่นี่ เป็นการสร้างอาณาจักร และขยายอาณาจักรของตนไปเรื่อย ๆ

5. ผู้บริหารระดับคณะ 3

วันที่สัมมนา 17 มกราคม 2540 เวลา 15.00 - 16.00 น.

จุดแข็ง

1. หลายสาขาทางเกษตร วิศวกรรม และ วิทยาศาสตร์สุขภาพ เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ และนานาชาติ
2. เป็นมหาวิทยาลัยที่ตั้งมานานพอควร บุคลากรมีประสบการณ์ในระดับหนึ่ง และเริ่มปักหลักที่นี่ไม่ย้ายไปที่อื่นแล้ว
3. บัณฑิตสู้งาน

จุดอ่อน

1. ไม่ค่อยมีโอกาสได้เลือกอาจารย์มากนัก
2. นักศึกษามีพื้นฐานภาษาอังกฤษต่ำ
3. บัณฑิตยังเป็นผู้ตาม ไม่แสดงความเป็นผู้นำ
4. อาจารย์คิดว่าตนมีเสรีภาพทางวิชาการ จึงไม่ค่อยยอมรับฟังใคร
5. สาธารณูปโภคพื้นฐานไม่ทันต่อความเติบโตของมหาวิทยาลัย
6. บุคลากรได้รับสวัสดิการที่ดีมากมาจนเคยชิน หากในอนาคตอาจจำเป็นต้องลดสวัสดิการลงด้วยข้อจำกัดทางงบประมาณ การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้สวัสดิการที่เคยได้รับต้องลดน้อยลง อาจทำให้เกิดความยุ่งยาก

ทิศทางมหาวิทยาลัย

ควรขยายสาขาวิชาที่ล้ำสมัยลง ไม่เพิ่ม ป. ตรี เพิ่มบัณฑิตศึกษา และ เน้นการวิจัยให้มากขึ้น

6. ผู้บริหารระดับคณะ 4

วันที่สัมมนา 29 มกราคม 2540 เวลา 10.00 - 11.00 น.

ภายนอก

1. มีการแข่งขันในเรื่องคุณภาพการเรียนการสอน
2. สาธารณชนคาดหวังมหาวิทยาลัยมากขึ้น

3. สภาพการเมืองระดับประเทศมีผลน้อยกว่าการเมืองภายใน

4. คู่แข่งของ มข. ยังอยู่ในโครงสร้างของการบริหารจัดการที่ยังไม่สามารถแข่งเราได้
ภายใน

1. การเมืองคงน้อยลง แต่ยังคงไม่ใช่รูปแบบการสรรหาผู้บริหารที่เหมาะสม ยังเป็นผู้บริหารที่ได้จากคะแนนนิยมซึ่งไม่ได้รับประกันเรื่องคุณภาพ

2. การออกนอกระบบ คงยาก เพราะคนระดับล่างยังไม่มั่นใจ

จุดอ่อน

1. เป็นวิทย์เทคโนโลยีมากไป เพราะปัญหาต่าง ๆ ไม่ได้แก้ไขได้ด้วยสาขาใดสาขาเดียว แต่ต้องผสมผสาน การไม่มีสาขาทางสังคมศาสตร์ทำให้เห็นศ.ไม่รู้รอบ

2. มข. ไม่มีพลังในเชิงกำหนดคนโยบาย ถ้าคุณภาพบัณฑิตสายสังคมศาสตร์ของเราไม่ดี เราจะไม่มีความ policy voice เพราะผู้ปกครองประเทศคือคนสายสังคมศาสตร์

3. มข. ไม่มีโอกาสขึ้นในระดับชาติ อาจเป็นเพราะไม่สนใจชุมชน

4. มข. ให้ความสำคัญกับรูปแบบมากกว่าสาระ(การพิจารณาหลักสูตร คู่กันที่รูปแบบตัวสะกดโดยไม่สนใจปรัชญา หรือดูว่าจะทำได้หรือไม่ อย่างไร)

5. ให้ความสำคัญกับงานบริหารน้อย ผู้บริหารยังต้องสอนอยู่

6. เราไม่มี expertise เกี่ยวกับอินโดจีนเลย เขามองภาพเราว่าจะไปหาผลประโยชน์กับเขา แทนที่จะไปสร้างสรรค์

สรุป ปึงจัยภายนอกมีอย่างเดียว คือ การแข่งขัน ปึงจัยสำคัญ คือ ปึงจัยภายใน ซึ่งคือการบริหารจัดการ เพราะปึงจัยภายนอกตัวอื่นมีอิทธิพลต่อทุกมหาวิทยาลัยเท่ากัน

โอกาส

แนวโน้มทิศทางการพัฒนาต่าง ๆ จะท่วมมาที่อีสาน เราสามารถใช้เป็นกลยุทธ์ดึงทรัพยากรเข้ามาได้

7. ผู้บริหารระดับคณะ 5

วันที่สามกษณธ์ 3 กุมภาพันธ์ 2540 เวลา 10.00 - 11.00 น.

อีก 10 ปีข้างหน้าสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อ มข. มีอะไรบ้าง ?

ภายนอก เป็นไปตามสิ่งแวดล้อม สภาพเศรษฐกิจ

ประชากร อัตราการเกิดน้อยลง คนอายุยาว กลุ่มผู้สูงอายุมากขึ้น โครงสร้างประชากร เป็นไปตามแนวโน้มของประเทศ วัชแรงงานอีก 10 ปีอาจยังไม่เห็นภาพว่าลดลง แต่เด็กลดลง เศรษฐกิจก็เป็นไปตามแนวโน้มโลก ของบ้านเราก็อันดับการเมือง การพัฒนาทรัพยากรคนที่ถูกทิศทางการศึกษาภาคบังคับที่ขยายขึ้นก็คงทำให้เห็นภาพแต่คงยังไม่ชัดเจนใน 10 ปี

โครงสร้างประชากรเปลี่ยนไป จะมีผลต่อ มข. ?

จำนวนคนกลุ่มใหญ่ที่ศึกษาในอุดมศึกษามากขึ้น ภายใน 10 ปีโครงสร้างตึกหลัก ๆ คงไม่เกิด เพราะขณะนี้ก็เต็มที่แล้ว คงไม่มีอะไรเพิ่มมากขึ้น แต่คงต้องหันมาดูแลเชิงคุณภาพเพราะอยู่ในช่วงการแข่งขันทั้งภายในภูมิภาคเอง และม.เอกชนที่เกิดขึ้นมาใหม่ ๆ เรื่องโครงสร้างเราคงไม่เปลี่ยนเท่าไร แต่การเปลี่ยนแปลงในเชิงคุณภาพคงมาก บัณฑิตเราคงชัดเจน ว่ามีลักษณะพิเศษอะไร แต่ละคณะจะไปทิศทางไหนคงต้องสร้างให้เห็นชัดเจน

ที่คณะฯปรับหลักสูตรเป็นระยะ เราเห็นว่าเราต้องสร้างภาพให้ชัด ตอนนี้เราเริ่มใช้ปี 2538 เกือบทุก 10 ปีเราปรับหลักสูตรใหญ่ ๆ ครั้งหนึ่ง ช่วงหนึ่งเรานั้น community based ตอนนี้ก็ยังคงอยู่ แต่เราเพิ่มเรื่องการดูแลตนเอง เน้นพฤติกรรมดูแลตนเอง ของเราไม่มีสำนักงานภาควิชาชัดเจน เราใช้ทรัพยากรร่วมกัน

แนวโน้ม มข. จะเปลี่ยนมาเหมือนกับที่นี่ ?

ดูเหมือนจะให้ลดอัตราค่าเล่า ใช้ทรัพยากรให้สูงสุด มีภาพว่าเริ่มเปลี่ยน แต่ไม่คิดว่า มข. จะเปลี่ยนได้เร็ว

ถ้าจะทำจริงคณะต่าง ๆ ต้องเห็นด้วย และให้การสนับสนุน ก็คุยกันอยู่ว่า อาคารบางครึ่งใช้ไม่คุ้ม แต่การที่ไม่ได้รวมศูนย์แบบนี้ตั้งแต่แรกก็คงยาก นอกจากจะมีใครสั่งลงมา

สภาสั่งได้หรือไม่ ?

คิดว่าคงไม่ใช่เรื่องที่สภาจะสั่ง แต่ มข. คงต้องตระหนัก ตอนนี้จะพูดว่า มือยาวสาวได้สาวเอา หรือเปล่า ต้องถามข้างบนว่าเขาทำอะไร

แผน 8 จากที่คณะเศรษฐศาสตร์อยู่ที่ห้าแผน แต่ สภาให้เป็นอันดับแรก ดูเหมือนอิทธิพลสภามากขึ้น ?

ถ้าสภาพทำให้ภาพตามใจตัวเองหายไป ก็น่าจะดี เพราะในมข. ดูเหมือนไม่มีใครกำกับใครได้ การบริหารงานยังไม่เข้มแข็ง ไม่มั่นคง แต่ก็ไม่ถึงกับล่มสลายเพราะเป็นราชการ เพียงแต่อาจจะช้าไปหน่อย

บางกรณี งานที่ควรจะมี maintain จากการที่ไม่มีระบบกำกับตรวจสอบ แม้จะมีก.ค.ณะ แต่ก็ไม่มีใครบอกว่าเขาควรดูแลผู้บริบาลด้วย

พรบ.ใหม่ มข. ?

ส่วนหนึ่งอาจทำให้ภาพสภาพเปลี่ยน แต่ไม่รู้ว่าจะสะท้อนถึงระดับปฏิบัติอย่างไร เพราะสภาคูมนตรีขบถแต่ในแนวปฏิบัติไม่มีตัวเชื่อมที่จะรู้ว่าที่สภากำหนด มข. ทำได้ระดับไหน ไม่มีองค์กรอะไรบอกว่าที่สภาให้ทำนั้น มหาวิทยาลัยทำหรือไม่ทำแค่ไหน

ระบบการได้มาซึ่งผู้บริหารทุกระดับจะมีการเปลี่ยน ?

ตอนนี้ก็ดูเหมือนจะมีการเปลี่ยน แต่ความเห็นส่วนตัวคิดว่า ไม่ว่าจะเปลี่ยนด้วยวิธีไหนก็มีจุดอ่อนทั้งนั้น ที่จริงถ้าคนไม่มีประสบการณ์ในมข. กับคนใหม่ ๆ ก็อาจจะความคิดไม่ตรงกัน สำหรับคนที่อยู่มาเนิ่นนานเราก็รู้ว่าการเลือกตั้งมีทั้งผลดีและผลเสีย ถ้าจะตัดสินใจว่าจะใช้อะไร ผู้มีอำนาจตัดสินใจควรตัดสินใจไปเลยไม่ต้องถามเด็ก ๆ เพราะอาจจะยังไม่รู้อะไร ในช่วง 5 ปีแรก คนที่เข้ามายังไม่รู้จักมหาวิทยาลัยเท่าไร อะไรที่เป็นสิ่งที่ดีต่อองค์กร คนมีอำนาจควรตัดสินใจไปเลย

มข. จะมีการเปลี่ยนแปลง ออกนอกระบบ ?

เขาพยายามไม่ให้ใช้คำว่า นอกระบบ คิดว่าภายใน 5 ปีนี้คงเปลี่ยน กำลังทำเรื่องเกณฑ์การประกันคุณภาพ คิดว่าคงยังไม่ใช่อะไร.. เนื่องจากการประชุมเรื่องต่าง ๆ ทบวงจะส่งมาทีละเรื่อง มองไม่เห็นภาพรวมทั้งหมด คงต้องมามองเป็นภาพทั้งหมดก่อน เช่นเรื่องการประเมินอาจารย์ ถ้าเราเริ่มทำ ตอนนี้เราให้นักศึกษาประเมินการสอนอาจารย์ตลอด แต่ด้านอื่นยังไม่ได้ทำ

ดูเหมือนว่าแนวคิดในการเปลี่ยนแปลงหลาย ๆ อย่าง มาจากทบวง ?

ใช่ เป็นอย่างนั้น

จากภายในเราเอง มีอยู่ ?

ถ้ามองในระดับมหาวิทยาลัย ก็มีเรื่องนานาชาติ มีการสนับสนุนมากขึ้น จะเรียกว่าเกิดขึ้นเองหรือเปล่าไม่ทราบ ก็คงเป็นที่กระแสภายนอกด้วย ที่เปลี่ยนเองหลัก ๆ คงเรื่องสวัสดิการระดับคณะก็ได้พยายามแสวงหาสิ่ง... งานหลักมหาวิทยาลัย 4 ด้านนี้ งานหลักของคณะคงไม่ได้เปลี่ยน แต่ทิศทางเปลี่ยน เช่นสุขภาพอนามัยขณะนี้เน้นดูแลตัวเอง เราก็เปลี่ยนหลักสูตร สมัยก่อนเราเน้นเด็กมาก ขณะนี้คงเดิมยังอยู่แต่ก็เพิ่มด้านอื่น ความร่วมมือกับคนอื่น คือพูดถึงเราการเปลี่ยนก็ดูจากข้างนอก แต่เราเปลี่ยนจากภายใน

งบประมาณน่าจะเป็น block grant ?

เป็นแล้ว

ความสามารถข. ?

ดูศักยภาพ เอาคณะก่อน คงต้องดูองค์ประกอบ block grant คง program budgeting ชัดเจน กก.คณะคงต้องมาดู หน้าที่อาจมากกว่าดูแลงบประมาณเพราะถ้าผู้บริหารไม่ซื่อสัตย์ คงต้องมีการตรวจสอบ แต่ไม่ใช่ทำให้ไม่คล่องตัว การดูว่าทำงานตามแผนหรือไม่ ดูที่งานเอกสาร ไม่มีการวางแผนถึงแม้จะมีแบบฟอร์มให้กรอกเหมือนแผน 7 เราว่า ดี แต่ไม่ทำก็ไม่เห็นมีใครว่าอะไร ทบวงก็ไม่ว่าอะไร อาจจะทำตามแผนหรือไม่ก็ได้

แสดงว่าข.ต้องมีระบบตรวจสอบประเมินชัดเจนขึ้น ?

ก็ขึ้นกับผู้บริหาร ทำตามที่ตัวเองชอบ ระบบใหม่ถ้าไม่ชัดเจน.. ขกตข. คณะเราไม่แบ่งเงินให้ภาควิชา แต่ใช้รวมกัน ถ้าผู้บริหารไม่ซื่อสัตย์อาจเอียงไปทางไหนก็ได้ ต้องสร้างระบบตรวจสอบ

ทิศทาง 10 ปีข้างหน้าจะเอางานวิจัยมาสอนได้หรือไม่ ?

เราเคยพูดกัน แต่ไม่ค่อยเกิด เราคงต้องปลูกฝังอาจารย์ว่า ความเป็นเฉพาะทางของอาจารย์เป็นอย่างไร ขณะนี้ การวิจัยกับเงินไม่ได้เกิดขึ้นในทุกarea แต่เป็นไปตามตลาด เช่นแอดส์ตอนนี้ทุกคนวิ่งทำเรื่องนี้ ซึ่งก็จำเป็นแต่ต้องดูความเฉพาะทางด้วย ตอนนี้เราเป็น integrated แต่เราก็ยัง ถ้าเอางานวิจัยมาสนับสนุนการสอน ต้องมีสิ่งจูงใจ ต้องมีคนชี้ให้เห็นโดยเฉพาะอาจารย์ใหม่ซึ่งเวลาเข้ามาอาจมีสัญญาเป็นรายบุคคล ประเมินเป็นรายบุคคล รู้แต่จะมีการประเมิน แต่จะอย่างไรยังไม่ได้พูดกัน ไม่ใช่ว่าไม่สอนเป็นหลัก แต่จะทำวิจัยในขณะเดียวกันด้วย

ดูเหมือนว่าระบบการประเมินทางวิชาการเราต้องเข้มแข็งมาก ?

คงเป็นอย่างนั้น คนเข้ามาต้องเข้าใจ รู้หน้าที่

มข. จะเป็นเฉพาะทางวิทย์เทคโนโลยีหรือเป็นม.สมบูรณ์แบบ คุณภาพบัณฑิตจะต่างกันหรือไม่ ?

ขณะนี้ มข. สมบูรณ์แบบพอควร ถ้าจะขยายก็มากเกินไปแล้ว อาจารย์ทำวิจัยเรื่องที่ไม่ใช่วิทย์เทคโนโลยีก็ได้แล้วมาถ่ายทอดให้นักศึกษาวิทย์เทคโนโลยีรู้เรื่องด้วย อาจจะคิดเสียอีกที่ไม่ต้องมีภาระสอน

สภาพภายในมข. มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก เราต้องเตรียมตัวอย่างไร ?

ที่เห็นชัดคือปัญหาการจราจร เราไม่ได้หยุดยั้งการใช้ยานพาหนะใด ๆ เลย ถ้าไม่เริ่มแนวคิดเรื่องการเดินหรือใช้รถร่วมกัน หรือรณรงค์อะไร ก็คงยังเป็นปัญหามากขึ้น ไม่ควรขยายถนน ควรสร้างทางเท้าหรือทางลัดที่เชิญชวนให้คนใช้ ไม่ยากที่จะเดินถ้าทำทางไว้ ทั้งที่มีแผนที่จะทำ inner zone ที่เป็นทางเดิน

ผลวิจัยสภาพคณาจารย์ บอกว่า เราต้องการศูนย์การค้า ?

ถ้าแค่สำหรับให้คนในนี้จับจ่ายใช้สอยคงไม่มีกำลังซื้อขนาดนั้น แต่ถ้าจะทำเพื่อเป็นของมหาวิทยาลัยหารายได้ ให้คนข้างนอกเข้ามา ก็อาจทำได้ แต่คงต้องวางแผนอย่างดี เรื่องที่พักอาศัย คนส่วนใหญ่มองเราอยู่ในนี้ อีก 10 ปีจะเหมือนเดิม

ส่วนหนึ่ง คงแก่เริ่มออกไปอยู่ข้างนอก มีแนวคิดตั้งหลักปักฐานแล้ว คงต้องเริ่มให้แนวคิดกับรุ่นใหม่ ๆ ด้วย แต่ มข. เองไม่เคยกล้าทำเอง แต่ตอนนี้คงไม่ต้องทำเองแล้ว คงไม่ต้องสร้างบ้านพักแล้ว จำนวนคนคงไม่มากขึ้นแล้วเนื่องจากนโยบายรัฐ ที่พักที่มีอยู่รองรับได้ จะรองรับคนรุ่นใหม่ได้พอไหม ถ้า มข. สร้างที่พักถาวรลงทุนมาก กับการมีเงินค่าเช่าที่พักให้คนใหม่ประมาณ 3 ปี จะต่างกันมากหรือไม่ คงต้องมีการศึกษา มข. คงต้องมีวิธีให้คนอยู่ระยะหนึ่งแล้วไปหาที่อยู่ข้างนอก

มข. มีเอกลักษณ์อะไร ?

ก็ไม่ชัด ก็ผลิตบัณฑิต ออกไปทำประโยชน์ให้ประเทศชาติ เคยคุยกัน ก็บอกว่าบัณฑิตเราอดทน ก็ไม่คิดว่า ทำไปต้องอดทน ถ้าพยาบาลเราจะเก่งเรื่องเชิงรุก เพราะเรา community oriented เชิงรุกเข้าห้องที่

อีก 10 ปี เราควรรู้ว่าเราแตกต่างจากสารคาม อุบล มทส. อย่างไร ที่จริงเรานั้นวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีแต่ไม่ค่อยได้ประชาสัมพันธ์ อาจจะชื่อ มข. ไม่ลือ ในระยะแรก ๆ วิศวะเราแข่งกว่า มข. แต่ตอนนี้ไม่ใช่ เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพุ่งขึ้นมาเป็นคู่แข่งได้ มีกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมชัดเจนว่าเด็กคณะเขาเก่ง แต่เราไม่แสดงออก งานใหม่(งานประจำปีของจังหวัด)เราก็ไม่ออกไปแล้ว เราแสดงต่อสาธารณชนน้อย มข. ไม่เคยมีภาพหรือแผนเชิงรุกแบบนั้น มข. จะไปได้ staff ต้องแข่ง แต่เราใช้การ upgrade ปวส. ปวช. มาทำงาน ซึ่งยาก และที่บอกว่าแต่ละคนต้องทำได้หลายอย่าง multiskill แต่ระบบเราไม่ได้

ดูเหมือนการดำเนินงานเราเป็นเชิงรับ ไม่มีการสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ?

อาจไม่ใช่รับอย่างเดียว แต่เชิงรุกเราน้อย

บัณฑิต 2550 ต่างจากปัจจุบัน ?

ต่างเรื่องสังคมโลก ต้องชี้ให้เห็นว่าโลกาภิวัตน์กระทบเขาอย่างไร ต้องเปลี่ยนแปลงให้ทัน อาจารย์ก็ต้องปรับ และทำอะไรจึงจะคงไว้ซึ่งความเป็นคนไทย จริยธรรม สังคมต้องเอื้ออาทรต่อกัน แต่โลกมันเปลี่ยนแน่ ๆ ต้องรู้จักถอดออก

สิ่งที่ มข. ต้องทำ ?

ต้องลดความเป็นตัวเราของเรา ต้องหันมาระดมสมอง ต้องทำให้เกิดคุณค่าต่อสังคม contribution ที่ให้อีสานไม่ใช่แค่ผลิตบัณฑิตให้ แต่ต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือทางวิชาการแก่ชุมชน เราผลิตบัณฑิตรับใช้คนเมือง ไม่เคยรับใช้ชุมชน เรามีวิศวะมีสถาปัตย์ แต่ชุมชนก็ยังสร้างบ้านแบบเดิมทั้งที่เรานำไปช่วยเพื่อให้ได้รับการยอมรับ ช่วงชิงความเป็นที่ยอมรับก่อนที่อื่นเพราะการผลิตบัณฑิตที่ไหนก็ผลิตได้ การบริการสังคมคงไม่ใช่แค่ไปพูดรับเงินเท่านั้น แต่ควรร่วมมือร่วมแรงร่วมใจมีงานวิชาการมากกว่าแค่เป็นวิทยากรเท่านั้น

8. ผู้บริหารระดับคณะ 6

วันที่สัมมนา 17 กุมภาพันธ์ 2540 เวลา 14.00-15.00 น.

อยากถามเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของ มข. เป็นเอกลักษณ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือไม่ ในแง่วิชาการ ?

มองได้ 2 ประเด็น ส่วนมากทุกสาขาเป็น universal ใช้ได้ทั่วไป ไม่ว่าจะไปเรียนที่ไหนคงเอาเอกลักษณ์ยาก แต่ถ้าถามว่า เอกลักษณ์เราอยู่ที่ไหน มองที่วิจัย ที่ต้องหยิบยกปัญหาท้องถิ่นขึ้นมา การเรียนการสอนแม้ว่าเป็น universal แต่พื้นฐานในแง่ความเข้าใจในสภาพเศรษฐกิจ สังคม หรือปัญหาของภูมิภาค น่าจะเป็นเอกลักษณ์ของเราเอง น่าจะมีความเข้าใจตรงนี้มากกว่าคนอื่น สามารถเอาปัญหาท้องถิ่นผนวกกับการเรียนการสอนให้เข้าใจกันได้ ที่จริงก็ไม่เชิงเป็นเรื่องท้องถิ่นอย่างเดียว แต่จัดการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับชีวิตความเป็นอยู่ ถ้าเกิดไปทำงานภาคเหนือ ก็ควรไปศึกษาสภาวะภาคเหนือแล้วเอาความรู้ไป apply ได้

จุดขายของ มข. คืออะไร จะขายว่าเราเป็นผู้รู้ดีทางอีสานได้ไหม ?

อยู่ที่ว่าจะขายอะไร ถ้าขายบัณฑิต คงไม่ใช่รู้เรื่องอีสานดี มันคงต้องขายความสามารถ บัณฑิตเราเอง รู้งานใหม่ มีความรู้ดีใหม่ วิเคราะห์ได้ใหม่ สามารถศึกษาความรู้ได้ใหม่ เข้ากับคนอื่นได้ใหม่ เอกลักษณ์เราคือ... ทางเกษตร เสี่ยงสะท้อนกลับมาที่พอใจคือเราสู้งาน ไม่หิบบิโหยง เอกลักษณ์บุคลากรเราน่าจะเป็นอย่างนั้นมากกว่า ถ้าเราขายว่ารู้ดีเรื่องท้องถิ่น ไปที่อื่นก็ขายไม่ได้

ในเชิงองค์ความรู้ งานวิจัย จะขายได้หรือไม่ ?

ในแง่นี้ได้ ถ้าอยากรู้เรื่องอีสาน มาหาเรา จะได้ไป ถึงแม้ไม่ได้ทำเอง ก็น่าเป็นแหล่งรวบรวม อาจไม่ทุกด้าน แต่ในสาขาที่เราชำนาญ ก็น่าจะเป็นจุดขายได้

การที่สภาพภายนอก จังหวัดขอนแก่นขยายตัวมาก อินโดจีนเปิดประเทศมากขึ้น จะมีผลกระทบต่อ มข. อย่างไร ?

ตอนนี้เราทำอยู่แล้ว เตรียมรับการขยายตัว ที่จริงแล้วนอกภาคการเกษตรขยายตัวมากกว่า ส่วนหนึ่งคือเรื่องบุคลากร ตอนช่วงทำแผน 8 มข.จะ freeze คณะต่าง ๆ แต่ผลสุดท้ายก็เปิดเศรษฐศาสตร์ เรื่องชุมชนเราศึกษาสภาพแวดล้อม น้ำพอง แผนการจราจร บริการความรู้ มข. มีบทบาทเข้าไป serve สังคมอาจารย์หลาย ๆ ท่านก็เข้าไปเป็นที่ปรึกษาในโครงการพัฒนาหลาย ๆ อย่าง

ตอนที่ 4 ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย

1. กรรมการสภามหาวิทยาลัย 1

วันที่สัมมนา 9 มกราคม 2540 เวลา 09.00 - 11.00 น.

จุดแข็ง

1. ตั้งมานาน มีศิษย์เก่ามาก และขณะนี้เริ่มดำรงตำแหน่งระดับสูงในหน่วยงาน มีผลงาน
พอควร

2. ที่ตั้งมหาวิทยาลัยอยู่ในเขตศูนย์กลางการเจริญเติบโต เป็นประตูสำคัญสู่อินโดจีน

3. เปิดสอนในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของภูมิภาคและประเทศ ไม่ต้องห่วง
ปัญหาบัณฑิตตกงาน

4. มีพื้นที่มาก การขยายงานทำได้โดยไม่ต้องแบ่งแยกการบริหารเป็นหลายวิทยาเขต
สามารถทำให้นักลากรับทราบข้อมูลข่าวสารได้ตรงกัน

จุดอ่อน

1. อยู่ในระบบราชการ ทำให้มีปัญหาความไม่คล่องตัวในการบริหารจัดการทุกด้าน รวมทั้ง
ความเคยชินต่อระบบราชการทำให้ไม่กล้าใช้การบริหารจัดการการเงินแบบสมัยใหม่ อาจเพราะ
ไม่มีความสามารถและกลัวผิดระเบียบ

2. ไม่มีผู้นำที่มีบารมีมากพอที่จะชักจูงประชากรทั้งหมดให้เดินไปในทิศทางเดียวกันได้

3. สมาคมศิษย์เก่าไม่เข้มแข็ง

4. ไม่สามารถดึงบุคลากรจากสถาบันอื่น/ภูมิภาคอื่นเข้ามา ทำให้ไม่มีความหลากหลาย
ของอาจารย์

5. จำนวนอาจารย์ที่มีประสบการณ์สูงยังมีน้อย

6. มีความสุขสบายสูง ทำให้นักศึกษาไม่ active บัณฑิตไม่ตรงเวลา หนีปัญหา ไม่มีความ
กระตือรือร้นในการไขว่คว้าหาข้อมูล

7. ไม่มี mission statement ทำให้ไม่มี direction, milestone

โอกาส

1. โครงสร้างสภามหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้มีกรรมการสภาจากหลายสาขาวิชาชีพ

2. ที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ความคล้ายคลึง และผูกพันทางวัฒนธรรม จะเป็นโอกาสให้เราเข้าไป
ไปร่วมการพัฒนา ในประเทศอินโดจีนรวมทั้งเป็นตลาดงานให้บัณฑิต

3. อยู่ในเขตการส่งเสริมการลงทุน เอกชนได้รับการลดหย่อนภาษี เป็นโอกาสที่จะได้ร่วมโครงการต่าง ๆ กับภาคเอกชนมากขึ้น

4. มีนโยบายแน่ชัดที่จะใช้การบริหารจัดการที่คล่องตัวขึ้น(ออกนอกระบบ)

5. ในระยะยาวจะมีอาจารย์ที่มีประสบการณ์มากขึ้น

ภาวะคุกคาม

1. มีสถาบันอื่นทั้งราชการและเอกชนที่เปิดสอนสาขาเดียวกับเรา มีการดึงบุคลากรไปทั้งโดยเปิดเผย และไม่เปิดเผย

2. เป็นเมือง มีการกระจุกตัว พรรคการเมืองต่าง ๆ จ้องเข้ามา หากจัดการไม่ดีจะเสียความเป็นกลาง

3. ในระยะยาว บัณฑิตจากสถาบันต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออาจแย่งงานกันเอง

4. มีแรงดึงดูดอาจารย์บางสาขาที่มีประสบการณ์มากออกไปทำงานข้างนอกมาก ทั้งประเภทที่ต้องการแต่ชื่อ และประเภทที่ต้องการตัวด้วย

2. กรรมการสภามหาวิทยาลัย 2

วันที่สัมมนา 22 มกราคม 2540 เวลา 13.30 - 14.30 น.

จุดแข็ง

1. หาเงินรายได้เองได้

2. มีความเป็นปึกแผ่นมากพอสมควร โดแบบค่อยเป็นค่อยไป

จุดอ่อน

1. คนเห็นแก่ตัว

2. เป็นมหาวิทยาลัยที่คนอยู่ด้วยกันตลอด 24 ชั่วโมง ทำให้ดูเหมือนขัดแย้งกันสูง แต่ที่จริง

เป็นธรรมชาติของคน

สภาพแวดล้อม ที่มีอิทธิพลมากคือเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

ทิศทางการมหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. ต้องให้ทันกับความเจริญด้านคอมพิวเตอร์

2. ต้องให้เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ

3. ต้องเป็นผู้รู้ผู้เล่นเรื่องภูมิภาคนี้

3. กรรมการสภามหาวิทยาลัย 3

วันที่สัมมนา 12 กุมภาพันธ์ 2540 เวลา 10.00 - 13.30 น.

ปัญหามหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. การเลือกผู้บริหาร

การเมือง ต้องเลือกตั้ง แต่การบริหาร มหาวิทยาลัยต้องแต่งตั้ง

2. คุณสมบัตินักศึกษา

คุณภาพเริ่มจากการคัดคนเข้าเรียน แต่ต้องระวัง จะไม่รับเด็กไม่เก่งเลขคงไม่ได้

ความแตกต่างของชาติอยู่ที่วัฒนธรรม ต้องสอนให้นักศึกษา maintain culture เพื่อความคงอยู่ของชาติ

3. คุณภาพอาจารย์และบุคลากรอื่น

คนจะพัฒนาได้ ถ้าคนคนนั้นยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น ต้องส่งอาจารย์ไปเรียน ไปสัมมนา ไปเพิ่มคุณภาพ

ครูต้องให้นักเรียนมีความรู้ ความประพฤติ จริยธรรม ควรควบคุมกิจกรรม ครูต้องเข้าสังคม อย่าปิดกั้นตัวเอง ต้องรู้กาลและเวลา ต้องเข้าใจตัวเอง ใฝ่หาความรู้

ตอนที่ 5 ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. อาจารย์ คนที่ 1

วันที่สัมมนา 10 กุมภาพันธ์ 2540 เวลา 10.00 - 11.00 น.

สิ่งแรกที่ต้องทำคือวิชาการ

มข. เริ่มจะเก่าแล้ว แต่ขาดผู้นำทางวิชาการทำให้ความเชื่อถือทางสถาบันอยู่ในภาวะที่ยัง ไม่เต็มที่ ดังนั้นแต่ละศาสตร์ต้องสร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการของตนเองให้ได้

ความเป็นเลิศทางวิชาการ ต้องมีสิ่งเอื้ออำนวยพอสมควร โดยเฉพาะบุคลากรอาจารย์ไม่ค่อขอยากมาอยู่ ต้องพัฒนาคนที่อยู่ขณะนี้ พัฒนางานวิจัย เงินทอง เทคโนโลยี ตำรา

ไม่มี well done professor ทุกคนต้องมาสร้างเอง ไม่มีคนที่ประสบความสำเร็จแล้วมาอยู่ที่นี้ มีแต่คนเกือบประสบความสำเร็จแล้ว ไปอยู่ที่อื่น

ต้อง สร้างบรรยากาศทางวิชาการให้เป็นมหาวิทยาลัย แห่งการเรียนรู้ และสร้างผลงานใหม่ๆ ให้กับสังคมได้ ซึ่งยากเพราะปัจจัยพื้นฐานของ มข. เป็นที่ที่มีความขัดแย้งทางด้านการเมือง

ผลประโยชน์สูงมาก ทำไม ทั้งที่ทุกคนเป็นเพื่อนกันหมด แต่พยายามแข่งขันเป็นพรรคเป็นพวก
เกิดความไม่ลงรอยกัน

การได้มา ซึ่งผู้บริหารเป็นตัวอุปสรรค ทำลายบรรยากาศทางวิชาการ เกิดการขาดโอกาส
กับบุคลากรหลายฝ่าย ถ้าฝ่ายหนึ่งขึ้นเป็นผู้บริหาร อีกฝ่ายพยายามสกัดกั้น

ต้องแก้ปัญหาคำว่าได้มาซึ่งผู้บริหาร

แหล่งทุนสนับสนุนของ kku. ต้องหาจากต่างประเทศให้มากขึ้น คงไม่แข่งกับ มหาวิทยาลัย
ทางอีสาน ขณะนี้ เราต้องเป็นที่พึ่งของมหาวิทยาลัยที่เกิดใหม่ได้แล้ว วิสวะ เคยเก่าแก่ ขณะนี้กลับ
กลายเป็นคูเหมือนคณะใหม่

จุดการพัฒนาอาจารย์ขณะนี้ ผู้บริหารต้องหาทรัพยากรระหว่างประเทศมาเกื้อหนุนอาจารย์
ให้ได้ ทั้งเงินทองและ ความเชื่อมโยงทางการวิจัยทุกระดับ

2550 น่าจะถึงเวลาที่มีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษทุกคณะ

วิธีการจัดทรัพยากรเป็นเรื่องสำคัญมากกว่าการเป็นอิสระหรือไม่เป็นอิสระ อิสระถ้าผู้
บริหารไม่เก่งก็ไม่เกิดประโยชน์ สุรนารีถ้าขาด อ. วิจิตร ก็คงไม่รอด

ปัจจุบัน kku มีปัจจัย 4 ยังไม่เพียงพอจบ คร.มาอยู่แฟลตกับพวก ปวส. พาณิชย์ จะมี
ใครอยากมาอยู่ ผู้บริหารเข้าไม่ถึงจิตใจของอาจารย์อัตรา turn over สูง

การเงิน มีความ พยายาม แก้อใจ แต่ก็ยังไม่จริงจังมากพอ

2550 มข. คงมีความเป็นอิสระมากขึ้น ทั้งทางด้านการเงิน การบริการทางวิชาการ : ดิฉัน
ยุติในระดับสภา มข. ปัญหาคือ ต้องมีมาตรฐานพอสมควรเพื่อจะได้เป็นที่ยอมรับของสังคม

การบริหารทางด้านบุคคล : อิสระ(เอกชน) มีระบบการคัดเลือกคนที่มีคุณภาพมา ถ้าเป็น
อิสระ จะมีมาตรฐานควบคุมด้านการเงินอย่างไรให้รัดกุมและถูกต้อง ขณะนี้แม้มีมาตรการเขอะ ก็ยังมี
ปัญหาการเงิน ถ้าเป็นธุรกิจการศึกษา มาตรฐานการศึกษาตกต่ำแน่

เทคโนโลยี

คนมีความสามารถไม่พอที่จะใช้เทคโนโลยี ใช้คอมพิวเตอร์เป็นพิมพ์ดีดเท่านั้น

จุดแข็งของ มข.

1. ชื่อเสียง ขณะนี้เป็นมหาวิทยาลัยเก่าแก่เป็นที่เชื่อถือ ฟังพาของกันได้ จุดแข็งนี้เป็นจุด
เด่นจุดขายเพื่อดึงคนที่มีคุณภาพมาได้

2. ความหลากหลายของคณะ ใน 2550 น่าจะมีคณะเศรษฐศาสตร์ นิเทศ และคณะที่แตก
จากคณะเกษตร เช่น ประมง คณะสังคม (สังคมวิทยา) พัฒนาชุมชน ฯลฯ

3. พื้นที่ ถ้าจะนำไปใช้ในเชิงธุรกิจ คงต้องระมัดระวังไม่ใช่แค่บรรยากาศทางวิชาการ เป้าหมาย คือเพื่ออะไร ควรใช้พื้นที่ที่อื่น เช่น ที่หนองคายควรใช้เป็น lab และเป็นแหล่งสร้างรายได้ แต่ทำไม่ได้แล้วเพราะจะเปิดเป็นมหาวิทยาลัยที่หนองคายแล้ว

เราไม่ควรทำอะไร โดยใช้สติปัญญาเท่าพอดำ พื้นที่ที่ดีที่สุดควรจะพัฒนาหลังสุด ดังนั้น ควรพัฒนาหนองคายให้เป็นนิคมอุตสาหกรรมของ มข. แต่ตอนนี้เราสนองความต้องการของหอการค้าจังหวัดหนองคายที่ต้องการ มหาวิทยาลัยที่ หนองคายเท่านั้น ทั้งที่เราควรจะเลี้ยงตัวเราก่อน

การใช้ พื้นที่เพื่ออนาคตของ มข. ยังไม่ควรใช้พื้นที่ ปัจจุบันต้องมีการศึกษาอย่างละเอียด รอบคอบ เพราะการให้ใครเช่าคราวละ 50-70-90 ปี จะเสียขายกันภายหลัง

มหาวิทยาลัยควรสงบเงียบห่างไกลความเป็นเมือง แต่กำลังเกิดปัญหาความเจริญของเมือง มากขึ้นซึ่งเราต้องหาทางแก้ไขสร้างบรรยากาศให้เป็นมหาวิทยาลัยแห่งความรู้ มีบรรยากาศทาง วิชาการต้องกันพื้นที่รอบนอกและรอบใน ต้องหาหนังสือเข้าห้องสมุด

การใช้ พื้นที่ในขณะนี้สับสนปนเป ไม่แยกพื้นที่ให้ชัดเจน เช่นมีการเล่นดนตรีใกล้ที่พัก อาศัย หอประชุมที่สร้างขึ้นใหม่ ถ้าบังคับให้ทุกคนจะจัดประชุมสัมมนาที่นี่ ใน แง่ดี เป็นการประหยัด การเดินทางไม่รื้อไหล แต่อาจขาดการติดต่อสัมพันธ์กับในเมือง 2550 ขอนแก่นเล็กน้อยเพราะจะแยกหอ .ประชุมแพ อ.เมืองพล ออกขอนแก่นคงไม่ใช่ศูนย์กลางอีกต่อไป เพราะจะมีเส้นทางจากจังหวัดอื่นไปอีส เทอร์นชิปอร์ค

ทุกเมืองแข่งชิงความสำคัญ เช่น อุดร โคราซ แต่ขอนแก่นยังไม่เกิดอุตสาหกรรมเท่าใด ในอนาคตขอนแก่นเป็นเมืองราชการ

ขณะนี้ วิสวะ สุรนารีสอนเป็นภาษาอังกฤษ เงินเป็นสิ่งจูงใจให้คนไปอยู่

ขณะนี้เราบริการทั่วประเทศ แต่เราบอกว่าเราเป็นมหาวิทยาลัยภูมิภาค ซึ่งน่าจะบอกได้ว่า เราเป็นมหาวิทยาลัยประ เทศแต่ตั้งที่อีสานเท่านั้น และจะไปนานาชาติทุกระดับไม่ใช่เฉพาะอินโดจีน เท่านั้น

ในอนาคต ควรสร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะทางมากขึ้น เริ่มด้วยการคว้าอินโดจีน+จีน ไว้ ก่อนในทุกด้านทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สาธารณสุข ห่วงศ์ความรู้เกี่ยวกับประเทศเหล่านี้ต้อง ขาบริการจากงานวิจัยที่สะสมอยู่ในขณะนี้ให้มากขึ้น ตอนนี้มีงานวิจัยสะสมไว้เยอะแต่ยังไม่ ได้ down to earth

จุดอ่อน

1. การได้มาซึ่งผู้บริหาร
2. ช่องว่างของความคิดของคนใน kku กับ ชาวบ้าน

3. ความไม่พอใจในการเชิง พท. อีสานแห่งแล้งเลขรู้สี่กว่า มข แห่งแล้งด้วย จุดอ่อนของภูมิภาคทำให้เกิดจุดอ่อนของมข. คนไม่อยากมาอยู่เป็นการถาวร ไม่เหมือนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

4. เราขาดการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย

5. เป็นแหล่งไม่ดึงดูดใจคนที่มา และไม่ทำให้คนอยู่นานๆ ทำให้แม้จะมีคนใช้ทุน มข. ไปเรียน ดร. มาแต่ขณะนี้ก็ยังต้องรับคนเพิ่งจบปี 4 มาเป็นอาจารย์อยู่

ขณะนี้บางครั้งเราให้ความสำคัญกับสาย สนับสนุนมากกว่าสายก. ไม่มีการจัดลำดับของความสำคัญของบุคลากรตั้งแต่เริ่มต้นให้ชัดเจน

การพัฒนามหาวิทยาลัย (เมืองแห่งวิชาการ) ต่างจากการพัฒนาเมือง (เมืองแห่งการค้าธุรกิจ ที่อยู่อาศัย)

การจัดย่านที่อยู่อาศัย พักผ่อน คมนาคม ต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนา แม้ว่า infrastructure ต้องทำเหมือนเมือง แต่มีความแตกต่างระหว่างเมืองมหาวิทยาลัยกับเมือง

ความสามารถในการชี้นำสังคมขณะนี้ มข. ถูกสังคมชี้นำ (ตช. เช่น การเลือกตั้งมีคนไปเลือกน้อย) มีความผิดพลาดอันเกิดจาก พรบ. ที่ห้ามไปยุ่งเกี่ยวกับการเมืองทำให้ขาดวิชาการ ในด้านนี้ (รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์) ทำให้บทบาทชี้นำในสังคมลดลง แต่ในระดับ Micro เราชี้นำอยู่ เช่น การแพทย์ วิศวกรรม

พรบ. ใหม่ไตรภาคีคงไม่มีข้อมูลเท่าไรหรอก ยังเป็นพวกมากลากไปอยู่ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกยังมีความเป็นกลุ่มเดียวกันอยู่ ดังนั้นยังเป็นเผด็จการอยู่ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นนักธุรกิจ การให้เพื่อที่จะรับยังอยู่บนผลประโยชน์ต่อตนเอง อาจมีปัญหาความบริสุทธิ์ในการชี้นำ นำทางมข. โครงสร้างสภาดีแต่ต้องระวังเรื่องตัวบุคคล

เราให้ความสำคัญกับทุกส่วนเท่ากัน สาย ก. สาย ข. ไม่แตกต่างกัน สาย ก. เลขลาออก เพราะไม่เห็นว่าจะได้รับสวัสดิการดีกว่าสายอื่นๆ

ตอนนี้ทุกคนเรียกร้องสิทธิ แต่ไม่รู้จักหน้าที่ ไม่รู้จักตนเองว่าตนเองเป็นใคร

การแทรกแซงทางด้านการเมือง เคยเป็นอยู่ก็ยังคงเป็นต่อไป

ต้องมีแผนระยะยาว ให้มหาวิทยาลัยสงบมีบรรยากาศการเรียนการสอน การเรียนรู้ที่ศึกษาได้สิ่งที่เราควบคุมได้ คือเราสามารถจัดพื้นที่ได้ว่าส่วนใดคือบริเวณกันชน ส่วนใดคือบริเวณการเรียนการสอน ผังแม่บทที่ผ่านมา ล้มเหลว (ที่ผ่านมาก็คือเสียง ใครใหญ่คนนั้นชี้เอา)

ต้องทำ zoning ให้ชัดเจน ป้องกันสื่อคุกคามและสิ่งที่จะถูกถ้าเข้ามาในอนาคต

ต้องเรียนรู้ร่วมกัน เพราะความเข้าใจไม่ตรงกันจึงเกิดความขัดแย้งกัน

การให้รู้ภาพของปัญหาที่จะเกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ต้องใช้ระยะเวลาที่จะ
ทำให้ทุกคนรับรู้เรื่องราวอย่างทั่วถึงก่อนที่จะจ้างคนมาศึกษาความเป็นไปได้ในการทำโครงการใด ๆ

มุกดาหาร เกิดสะพานแน่นอน 2545 ถนนจากแม่สอดตรงมาผ่านมุกดาหารยาวตลอดเลขไม่
ต้องพึ่งขอนแก่นหลายจังหวัดจึงความเป็นเมืองหลัก

กาฬสินธุ์เป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยว หนองคาย อุดร มุกดาหาร อุบล นครพนม เป็นคลัง
สินค้าเป็นที่พักสินค้า

ขอนแก่นจะเป็นศูนย์กลางราชการ เป็นเมืองขาบริการ โดยสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงการ
ท่องเที่ยวเป็นศูนย์ การเงินราชการ แต่ถ้าคิดเป็นศูนย์กลางการเงิน เงินทุนหลักทรัพย์ที่อุดร โคราช มี
มากกว่า แต่จะมีการตั้ง ธนาคารชาติ ที่อุบลและโคราชด้วย

ขอนแก่นคิดว่าตนได้เปรียบทางการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค แต่ที่จริงแล้วก็ไม่ได้แตกต่าง
ต่างไปจากที่อื่น คนที่ไม่อยากมาที่นี่ ลงทุนที่ภาคตะวันออก หรือ โชน2 พักจันทร์ สะดวกกว่า

ขอนแก่น ไม่ใช่สังคมอุตสาหกรรม ต้องสร้างอุตสาหกรรมที่มี Demand แล้วจ้างคนในหมู่บ้าน
เป็น labor incentive technique เป็น man made ที่เป็นลักษณะอุตสาหกรรมลูก ที่โรงงานใหญ่ทำ
ไม่ได้แล้วส่งกลับ

ชุมแพในอนาคตจะโคเคเด่น ความเชื่อมโยงระหว่างภูมิภาคจะสูงขึ้นมีเมืองเลขเป็น
เมืองบริวาร

เราน่าจะทำ ISO 9000 หน่วยงานกำหนดคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาภายใน
Academic Freedom ต้องประเมินด้วยมาตรฐาน ต้องมีการประกันมาตรฐาน
ควรเป็น Green University ทั้งกายภาพและจิตใจ

ถ้าคนตัดสินใจไม่มีความรู้เพียงพอ การตัดสินใจอาจผิดพลาดได้ ดังนั้นการให้ทุกคนมี
ส่วนร่วมในการตัดสินใจเป็นอันตรายถ้ายังไม่มี Assumption ข้างต้น

2. อาจารย์ 2

วันที่สัมมนา 4 กุมภาพันธ์ 2540 เวลา 11.00 - 12.00 น

สภาพภายใน

1. ทิศทางการบริหารไม่แน่นอน กระแสนอกระบบมาอีกแล้ว งานหลาย ๆ อย่างคงให้
เอกชนทำ

2. พรบ.ใหม่ เป็นไตรภาคี (อาจารย์ 7 คน ผู้บริหาร 7 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน) น่าจะดีขึ้น เพราะปัจจุบันกรรมการสภาเป็นผู้บริหารเป็นส่วนใหญ่
3. คุณภาพอาจารย์ ข้าราชการ ต่ำกว่าที่อื่น มีกลุ่มพลังต่าง ๆ แต่ต่อไปคงน้อยลงเพราะ มหาวิทยาลัยใหญ่ขึ้น การรวมกลุ่มคงน้อยลง
4. ความเป็นอิสระในการบริหารจัดการการเงินจะทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับคณะเล็ก ๆ ที่เงินไม่พอใช้ ถ้ารวมกันยังพอแบ่งเงินจากคณะใหญ่ให้คณะเล็กได้บ้าง
5. ต้องเตรียมบุคลากรรองรับการจัดการพื้นที่เชิงพาณิชย์
6. หลายคณะยังมีปัญหาการจัดการในคณะตัวเอง
7. คงยังจ้างอธิการบดีมืออาชีพไม่ได้ แต่อาจมีการจ้างเอกชนมาช่วยคิดเป็นบางเรื่อง
8. สภาพทางกายภาพ ดีกเรียนขึ้นกันแออัด หลายคณะขยายไม่ได้
9. ที่พักอาศัย มีโครงการให้เอกชนมาทำ อีก 10 ปี คงดีขึ้น
10. การเดินทาง กำลังมีการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการรอรางไฟฟ้าในมหาวิทยาลัย เพื่อให้รับกับรอรางไฟฟ้าของจังหวัดที่จะผ่านหน้ามหาวิทยาลัยทั้ง 2 ด้าน
11. นโยบายรัฐเรื่องการจำกัดอัตราค่าจ้าง ไม่มีผล เพราะภาระงานแต่ละคนยังน้อย เรายังใช้คนไม่เต็มประสิทธิภาพ
12. การประกันคุณภาพ มีนโยบายแต่ไม่มีเงินสนับสนุน เช่น อยากให้ไปฝึกอบรม แต่ไม่มีเงินให้

จุดอ่อน

1.ระบบบริหารบุคคล

โครงสร้างการทำงาน ปัจจุบัน ผู้อำนวยการกองต่าง ๆ เป็นจนเกษียณ เป็นปัญหาในการพัฒนาบุคลากร น่าจะมีวาระ เพื่อให้ได้คนที่มีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา

จุดแข็ง

1. มีชื่อเสียง ตั้งมานาน เก่าแก่
2. บางคณะ บางสาขา เป็นที่ยอมรับ

ลักษณะมข.

- เป็นมหาวิทยาลัยที่มีสิ่งแวดล้อมดี
- แคนเฉพาะกลุ่มสาขาวิชา
- ทิศทางการวิจัย ไม่ชัด กระจัดกระจาย

(เดิม RDI เน้นสังคม ตอนนี้เน้นทุกด้าน แต่ศูนย์แพทย์ค่อนข้างชัด เน้น ชาติสังคมมีสุขภาพดี มีทีมวิจัยที่ต่อเนื่อง) การวิจัยควรเป็นทีม จับเฉพาะเรื่อง และเป็นโครงการใหญ่ที่จะสร้างชื่อเสียงให้ประเทศได้

บัณฑิต - คุณภาพลดลงเรื่อย ๆ แต่จำนวนคนได้เกียรตินิยมมากขึ้น(อาจให้เกรดง่ายขึ้น เพราะคิดว่า ถ้าบัณฑิตได้เกรดดี จะหางานได้ง่าย) การเลิกสละเพื่อสังคมน้อยลง

สิ่งที่ต้องรีบทำ - การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้คล่องตัว และให้ประสิทธิภาพของคนถึงระดับ (เรามีซี 7 ซี 8 มาก แต่ทำงานได้น้อยกว่าซี 3 ซี 3 ที่อื่นยังไม่ได้ ต้องปรับระบบมีการประเมินให้อยู่เป็นวาระ)

3. อาจารย์ 3

วันที่สัมภาษณ์ 5 มิถุนายน 2540 เวลา 11.00 - 12.00 น.

สิ่งที่ผ่านมา - sci / technology ในอดีตเราเคย proud วิศวฯ ระยะเวลาเพิ่มสังคมศาสตร์ ตอนนี้ไม่มีใครเด่น มข. ไม่ได้ set goal ว่าอะไรจะเด่น ตอบไม่ได้ว่าจะเอาดีด้านใด ตอนนี้เราแบนราบเท่ากัน

พื้นที่ในโครงการศึกษา ที่พัก ภายนอก ไม่มีระเบียบ ขาดวินัย ความมีรั้วรอบขอบชิด ร้านค้าที่เกิดขึ้นมากมาย ไม่สามารถปิดรั้วเพื่อให้เป็น academic area ได้ สายเกินแก้หรือเปล่า สนุกเกอร์ วิดีโอที่ล่อแหลม เหล่านี้เป็น physical factor ที่กระทบ academic factor อาจารย์ นักศึกษา แข่งที่จลกรถกัน นักศึกษาจลกรถปิดท้ายรถอาจารย์ ฯลฯ

โลกปัจจุบันเป็นโลกแห่งการเรียนรู้ แต่ต้องมีคุณภาพด้วย เดิมวิทย์เทคโนโลยีเราเด่น ขณะนี้ไม่เด่น และถูกกระทบด้วยปริมาณที่ถูกกำหนดมาจากเบื้องบน

อาจารย์ส่วนใหญ่มุ่งหวังจะเห็น มข. พัฒนาวิชาการ แต่เมื่อเข้ามา มีปัจจัยกระทบมาก เช่น ที่พักอาศัยไม่พอ โดยภาพรวมไม่มีบรรยากาศทางวิชาการ ทำให้ใครสักคนอยากทำอะไรก็ต้องทำไปคนเดียว ความเอื้ออาทรไม่มี อาจารย์ใหม่ lonely มาก อาจารย์เก่าไม่เป็นที่เล็งทางวิชาการ

การกระจายข้อมูลไม่ชัดเจน ยังเข้าใจอะไรไม่ตรงกัน

คนใน มข. ไม่มี sense of belonging

คนไม่มีโอกาสมาเจอกัน จิตวิญญาณไม่รวมกัน

ทั้ง 4 บทบาทไม่สมดุลกัน ศิลปวัฒนธรรมคืออะไรกันแน่

ดูจริง ๆ คนเกินงาน

คนที่รับเข้ามามีศักยภาพ แต่เมื่อเข้ามาแล้วไม่ได้ทำเต็มศักยภาพ

คนได้เงินเท่ากัน งานไม่เท่ากัน จะแก้อย่างไร

ปริมาณสาย ข.ค. มีมากเกินไป ทำให้มา consume ทุกอย่างของสาย ก.

อุดมศึกษาต้องการ สาย ก. ที่เป็นคริมเพื่อจะทำให้นักศึกษาเป็นคริม ดังนั้นต้องทำให้มีขวัญกำลังใจพอ น่าจะหยุดรับถูกจ้างได้แล้ว

ตอนที่ 6 ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก 1

วันที่สัมมนา 2 มิถุนายน เวลา 13.00 - 14.30 น

งานที่ทำเป็นการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมกระจายลงมาภูมิภาค

แผน 8 เน้นให้องค์กรชุมชนมีธุรกิจของตนเอง ต้องพึ่งพา มข. ทั้งความรู้และคนที่มาช่วยทำงาน ดังนั้น มข. มีส่วนทั้งในแง่ back up และสามารถพัฒนาระบบให้ ลักษณะงานของเราจะเป็นการจัดจ้าง ศูนย์บริการวิชาการของ มข. ก็มารับงานเราไปเยอะ RDI เองก็มาช่วยลงพื้นที่ให้เรา

อีก 10 ปีข้างหน้า องค์กรชุมชนจะเข้มแข็งหรือยัง

ขณะนี้บางกลุ่มเข้มแข็ง แต่ก็ได้ในระดับหนึ่ง คือ ดูแลหน่วยผลิตเองได้ แต่ถ้าการจัดการอาจยังไม่ถึง ใน 10 ปีข้างหน้าคงต้องมีข้อชี้วัดว่าเขาเข้มแข็งหรือยัง

มหาวิทยาลัยช่วยเราได้ในแง่ของการหาข้อมูลเป็นระบบ ซึ่งปัญหาให้ได้ แต่เราต้องหาทางแก้ปัญหาเอง เพราะอาจารย์ไม่ได้ลงทำงานใน field เลขแก้ปัญหาให้ไม่ได้

ลักษณะงานราชการขณะนี้ ไม่มีคนมีความรู้พอจะแก้ปัญหาชุมชนได้ ต้องจัดจ้างคนที่มีความรู้มาจากมหาวิทยาลัยมาช่วยศึกษาปัญหา ร่วมกันแก้ปัญหา มข. เป็นแหล่งวิชาการให้เรา อีกหน่อยเราคงเหลือแค่แนวคิดและงบประมาณ แต่คนทำคงต้องขอกจาก มข.

เกษตรบ้านเราแข็ง พื้นฐานเกษตรเราเก่ง

2. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก 2

วันที่สัมมนา 2 มิถุนายน 2540 เวลา 10.00 - 11.30 น.

โลก globalize ขึ้น เขตพรมแดนประเทศลดความสำคัญลง คนฉลาดขึ้น ทำกิจกรรมข้าม border line ของประเทศได้ง่าย

ในอดีต มข. อาจเป็นมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่อนาคตอาจเป็นมหาวิทยาลัยกลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขง ใน 10 ปี ความเปลี่ยนแปลงของประเทศสังคมนิคมรอบไทยคงเปลี่ยนแปลงไปมาก การที่ มข. จะ scrvc ประเทศเหล่านั้นรวมทั้งจีนตอนใต้คงมาก มหาวิทยาลัยที่จะเกิดคงมากขึ้น การให้บริการทางการศึกษาก็คงต้องเปรียบเทียบมากขึ้น มข. อาศัยความเก่าแก่ พื้นที่มากกว่าคนอื่นสร้างรายได้เปรียบเรื่องอาคารและพื้นที่การเรียนการสอน มีสาขาวิชาที่ให้บริการได้กว้างขวาง แต่ก็คงต้องเน้น current issue วิชาการที่เป็นปัจจุบัน ไม่ขึ้นอยู่กับที่ที่จะผลิตบัณฑิตสนองโครงสร้างมหาวิทยาลัย คณะไหนเก่าแก่ก็ผลิตบัณฑิตคณะนั้นมาก เพราะทั่วโลกมันเปลี่ยน ถ้ายังค้นทุ้งที่จะผลิตที่เขาไม่ใช้ ก็ไม่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ... คิดว่า มข. ก็คงทำอย่างนี้อยู่แล้ว

ใน 10 ปีข้างหน้า มข. ควรเน้นสาขาไหน ?

ผมอยู่ในแวดวงสังคมธุรกิจ. ในมุมมองผม มข. scrvc ด้านนี้น้อยมาก และเพิ่งเริ่มให้บริการหลังจากตั้งมา 30 ปี แต่ยังไม่มีการศึกษาศาสตร์ ยังไม่มีศิลปศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ เช่น นิติศาสตร์ ฯลฯ ที่เป็นกระบวนการที่สนองสังคมโลกที่เป็นสังคมธุรกิจ ตรงนี้เป็นสิ่งที่ ... จริง ๆ ผมก็เป็นศิษย์เก่า มข. และก็ นาน ๆ ที ก็จะมีเอกสารจาก มข. มาสอบถามความเห็นศิษย์เก่าเกี่ยวกับเรื่องการผลิตบัณฑิตสอดคล้องกับการทำงานหรือไม่ ผมก็ให้ความเห็นในทำนองนี้ไปทุกที .. ก็มีสาขาบริหารธุรกิจ เกิดขึ้นโดยพุ่งไปกับคณะมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ก่อนแล้วก็เป็นคณะวิทยาการจัดการ ซึ่งก็สอดคล้องได้ระดับหนึ่ง แต่ที่บ้านเมืองมันเปลี่ยนเร็ว ทาง มข. จะเปลี่ยนช้าอยู่ มันก็ตามไม่ทัน เพราะเอกชนเขาเห็นโอกาส เขาก็เปิดก่อน เป็นปริญญาโทที่ขอนแก่น ซึ่งไม่ควรจะเป็นวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เปิดก่อน มข. แต่ถ้าถามคุณภาพการศึกษา ของมข. คิดว่า เพราะชื่อเสียงเดิมสะสมไว้ ถึงแม้ทางนี้จะใช้อาจารย์ดีกว่า อะไรดีกว่า มันก็ไม่มีทางจะรู้ได้ แต่ว่าประมาทไม่ได้ในอนาคต ซึ่งคงจะ... เมืองขอนแก่นในอนาคต 10 ปีข้างหน้าก็คงเป็นมหานคร จากที่เป็นเมืองมาเป็นนคร แล้วก็เป็นมหานคร มหานครหมายความว่าความเป็นมหานครต้องการ... คือความซับซ้อนของสังคมเมืองก็เพิ่มขึ้น ในด้านสังคม ในด้านโครงสร้างทางการเมือง ด้านความซับซ้อน ด้านประชากร สังคมเมืองทุกอย่างก็คงเป็นสิ่งที่ต้องมี มีการให้มีการผลิตบัณฑิตเพื่อสนองสังคมด้านเหล่า

นี้ด้วย สิ่งที่จะเป็นไปคงต้องสอดคล้องกับสิ่งเหล่านี้ ในด้านเทคโนโลยีที่เป็นเรื่องของสารสนเทศใหม่ ๆ มหาวิทยาลัยก็คงต้องการให้ทำ เพราะว่าโลกมันเปลี่ยน การเปลี่ยนมันเร็วขึ้นทุกวัน ถ้าใครตามทันก็คงเกาะติดไป ถ้าใครหลุด.. แต่เราคงไม่หลุดเพราะเราเป็นมหาวิทยาลัยด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีอยู่แล้ว คงต้องเกาะให้ติด information technology ที่เปลี่ยนเร็วมาก ถ้าพูดถึงการเรียนระบบเก่า ๆ ที่ยังใช้ทฤษฎีเก่า ๆ ในการวิเคราะห์ ทำวิจัย ซึ่งมันล้าสมัยหมดแล้ว เค้าทิ้งไปหมดแล้ว ปัจจุบันอาจต้องการอะไรที่เร็ว และ วิเคราะห์ความเสี่ยงได้ระดับหนึ่งระหว่างผลได้ และพัฒนาอะไรที่มันเป็นตัวทำเงินแล้วรีบออกมาใช้ ให้เวลาในการวิจัยมันสั้นหน่อย แต่ว่าการวิจัยคงต้องมีต่อไป เพราะเป็นมหาวิทยาลัย เราต้องวิจัยโดยสังเขปแล้ว คง.. การอยู่แต่ในห้องทดลอง อาจจะ ... เก่า ถ้าใช้ concept ธุรกิจเอกชนมาปรับการบริหารมหาวิทยาลัย ต้องปรับอย่างไร

ถ้าเอกชน .. คือ.. delegation มหาวิทยาลัย delegate ค่อนข้างมากในเรื่องของอำนาจอาจารย์แต่ละคนที่จะมีอิสระในการทำงาน เพราะเป็นคนเก่ง ๆ ทั้งนั้น เป็นที่ชุมนุมยอดคนเก่ง แต่ที่มหาวิทยาลัย ไม่มี และเอกชนมี คือ empowerment ความมีอำนาจบังคับบัญชาสูงสุดที่มหาวิทยาลัยทำไม่ได้ เอกชนนี้เขามีความเด็ดขาดในการที่จะสั่งการเพื่อให้ทุกอย่างเสร็จตามเป้าหมาย จะต้อง serve ตรงนี้ให้ได้ และจะต้องรับผิดชอบ มหาวิทยาลัยหนีไม่พ้นที่จะต้องพัฒนาไปสู่ตรงนั้น เพราะถ้าไม่ไป คงตกกลุ่ม เพราะว่ามหาวิทยาลัยที่กล้าจ้างอาจารย์ สมมติมทส. เป็นตัวอย่าง จ้างคนแสนห้า หรืออะไรแพง ๆ เข้ามา แต่สิ่งที่คนนั้นต้องทำ คือ เค้าต้องอยู่เต็มเวลา เค้าจะไปมีอะไรส่วนตัวไม่ได้ เค้าต้องทุ่มเทกับงานวิชาการของมหาวิทยาลัยและก็ออกผลงาน คือรับชอบแล้วต้องรับผิดชอบ มหาวิทยาลัยเดิมเป็นสิ่งที่เป็ระบบราชการ การรับผิดชอบต้องเป็นเรื่องที่ยากมากกว่าจะถึงจุดที่รับผิดชอบ แต่ว่าก็เป็นวิจารณ์ญาณของแต่ละบุคคล เป็นความรับผิดชอบของอาจารย์แต่ละท่านบนความที่เป็น... ความเป็นอิสระอาจจะมีจุดค้ำยันของ creation แต่บางครั้งมันก็มีตัวที่ถ่วงอยู่ในสังคมมหาวิทยาลัย โดยอาศัยความสบาย มหาวิทยาลัยมีอะไรให้หมดแล้วก็เป็ dead wood ที่อยู่ได้ ปกติสังคมธุรกิจอยู่ไม่ได้ จะมี early retirement มีอะไรที่จะ force ตรงนั้น จนกระทั่งต้องไปแต่ มหาวิทยาลัยไม่ อยู่กันแบบสังคมพี่น้องก็อยู่ได้ ใครจะไม่ทำอะไรเลยก็อาจจะอยู่ได้ แต่สังคมธุรกิจไม่ใช่อย่างนั้น รับเงินเดือนแล้วต้องมีผลงาน ถ้าไม่มีผลงานก็อยู่ไม่ได้

ความเห็นเกี่ยวกับความสามารถเชิงแข่งขันของ มข. ?

คือ ... เราคงสู้เขาได้ แต่จะเป็นที่ 1 ตลอดไปของภาคอีสานนี้ หรือเป็นที่ 1 ของกลุ่มประเทศกลุ่มน้ำโขง ตั้งแต่จีนตอนใต้ พม่า ลาว เวียดนาม กัมพูชา ไทยเองก็มี มข. อีกแห่งหนึ่งซึ่ง.. จีนตอนใต้ เวียดนามก็เก่ง เราเองจะ globalize คงต้องมีหลักสูตรภาษาอังกฤษ ต้องมี internationalize มากขึ้น การ

joint เดี๋ยวนี้มีความร่วมมือกันในด้านประสาทปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยต่างประเทศโดยไม่ได้ไปเรียนต่างประเทศ ก็คงต้องเริ่มทำ ถ้าเลขตรงนี้จะตามเขาไม่ทัน เราจะเป็นที่ 1 ของภูมิภาค เขตนี้ได้ เราต้องอาศัยความเก่งของ มหาวิทยาลัยญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยอังกฤษ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ไหนก็ตามที่เราเห็นว่าเหนือกว่าเรา เราต้องเอาเขามาเชื่อมโยงกันให้เขาประสาทปริญญาบัตร นักศึกษาเรียนที่นี่เป็นส่วนใหญ่ อาจไป take course สุดท้ายที่โน่น เสมือนหนึ่งไปจบที่โน่น ก็คงจะ upgrade มข. ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยภูมิภาคได้ ถ้าต้องการจะรักษาตรงนี้ จะเป็นที่ 1 จะแข่ง มข...หรือว่าเราแข่ง มข. อยู่แล้วก็ไม่ทราบ.. คือเราต้องทำอะไรให้เราสามารถเปลี่ยนแปลงได้เร็วกว่า อย่าให้ มทส. ซึ่งมาทีหลังแข่งไป หรือว่าเราต้องไปแข่งกับมหาวิทยาลัยในจีน ในเวียดนาม อะไรก็ตาม ก็ต้องปรับตัวตรงนี้ แต่เรามีความได้เปรียบอยู่แล้วสำหรับ มหาวิทยาลัยในประเทศ อย่างที่ว่าเราเก่าแก่ จำนวนนักศึกษาที่รับได้มากกว่า สถานที่มากกว่า อาจารย์มากกว่า สังคมนานกว่า อะไรต่ออะไรมากกว่าเขา มีสาขาวิชาที่เปิดสอนมากกว่า แต่ว่าจะตรงกับตลาดมากกว่าหรือเปล่ายังไม่ทราบ สิ่งที่ยังไม่ตรงกับตลาดต้อง uncut ต้องปรับและต้องเริ่มเข้ามาทำตรงนี้ เพราะว่าอะไรก็ตามที่อยู่ได้ด้วยตัวเอง เป็นสิ่งที่สำคัญ ม.เอกชนเปิดได้ แต่ มข. บอกว่า ตรงนี้ มข. ไม่ลงทุน ไม่ทำ ไม่ผลิตบัณฑิตสาขาแบบนี้ ๆ ซึ่งความสมบูรณ์ในตัวก็จะลดลง คือถ้าเน้นความเก่งความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ก็คงต้องเก่งแล้ว แต่ว่า... แต่จะเน้นความเก่งเป็นมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีนี้หมายความว่า ... แต่ว่าสิ่งที่จะ serve เป็น supporting นี้ ต้องมี ไม่มีโรงพยาบาลเอกชนไหนที่ไม่มีผู้บริหาร นักบริหารอาจไม่ใช่หมอ หมออาจเป็นเทคโนโลยีที่เก่งที่สุดแต่หมอไม่ได้เป็นนักบริหารที่เก่งที่สุดในการจัดการ ให้ต้นทุนต่ำสุด ได้กำไรสูงสุด หรือให้บริการดีที่สุดและต้นทุนต่ำสุด ไม่ใช่หน้าที่หมอ ถ้ามหาวิทยาลัยยังคิดว่า การผลิตบัณฑิตทางวิศวกรรมเพื่อ serve โรงงานอุตสาหกรรม เพื่อให้ โรงงานอุตสาหกรรมมีการผลิตที่ทันสมัย มีสินค้าคุณภาพดี มี production แต่มหาวิทยาลัยละเลยในการที่จะดูว่า ด้าน marketing ด้าน accounting สิ่งที่เราไม่มีบัณฑิตด้านนี้โดยเฉพาะ จนกระทั่งบัดนี้เราก็ยังไม่มีบัณฑิตด้านบัญชี เราอาจจะคิดว่าเอกชนทำได้เพราะต้นทุนต่ำ ปล่อยให้เอกชนทำไป แต่อย่าลืมว่า เมื่อไม่ผลิต ชื่อเสียงมหาวิทยาลัยภายนอกไม่ว่าจะวงษ์ชวลิตกุล วิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ราชภัฏราชมงคล อะไร ถ้าเขาผลิต.. ระดับของผู้ไปเข้า.. คือ input มัน grade ไม่ถึงแล้ว output ออกมาก็เป็นอีกระดับหนึ่ง ดังนั้นก็จะทำให้คนซึ่งอยู่ในภูมิภาค ต้องไปเรียนจุฬา ธรรมศาสตร์ต่อไป ซึ่งผมว่า คงไม่ถูก เป็นแนวทางที่ มข. ต้องเร่ง ต้องมีบทบาททางนี้โดยเร็ว ถ้าไม่อยากผลิตมาก ก็ผลิตน้อยแต่คุณภาพเหนือกว่าสถาบันอื่น ๆ ที่อยู่ในภูมิภาค เพื่อจะมีผู้... คือไม่มีธุรกิจไหนที่ไม่มีนักกฎหมาย ถึงแม้จะมีคนเดียว แต่ มข. ก็ควรต้องเป็นผู้ผลิต ถ้า มข. บอกว่า ไม่ผลิตบัณฑิตด้านนิติศาสตร์ ต่อไปนักกฎหมายก็ต้องมาจากราม มสธ. จุฬา ธรรมศาสตร์ ที่เป็นมหาวิทยาลัยส่วนกลาง หรือไม่ก็เป็น

มหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งเราต้องปรับ.. ความเก่งกาจก็คงไม่เป็นที่ 1 หรือ .. คือเราเชี่ยวชาญทางไหนก็คงต้องเชี่ยวชาญต่อไป ต้องรักษาไว้ แต่ตรงอื่นที่ยังไม่มี support ก็คงต้องทำ

หมายถึง ปรินซิพัล หรือถ้า มข. จะเปิดสาขาเหล่านี้แต่เป็นระดับสูงกว่าปรินซิพัล ?

มันคงทำหน้าที่ต่างกัน คนจบสูงกว่าตรึงไม่ได้ ทำหน้าที่ปฏิบัติ ถ้าผมรับคนจบบัญชี ก็คงไม่มีมาจาก มข. อาจมาจากที่อื่น ๆ คนเหล่านี้ต้องมา package กัน ซึ่งแน่นอน career part เหมือนคนอื่น ถึงจะเป็น engineer แต่ท้ายที่สุด ไม่รู้ใครจะขึ้นมาเป็นหัวหน้าใคร ขึ้นกับฝีมือ ผมยังคิดว่า มข. ต้อง serve ตรงนี้ supporting แม้ว่าเราจะเน้น science and technology ต้อง support ให้หมดทุก line ของสังคมที่ต้องการบัณฑิต บัณฑิตสาขาไหนที่เรายังไม่ได้ผลิต เราต้องผลิตตั้งแต่ ป.ตรี คนที่ผลิต ป.โทได้ จะลงทางลึกได้ ทางราบทางกว้างต้องได้ก่อน ถ้าไม่มีบัณฑิตทางด้านกฎหมายจะบอกว่าให้มีเนติบัณฑิตด้านกฎหมายอาจจะยากที่จะทำตรงนี้ คงเน้นที่จะไปแข่งคนอื่นยาก เพราะเปิดทีหลัง แต่คงต้องมืออย่าให้ช้ากว่าใครเขามากนัก มข. เขาก็มีแล้ว สงขลามีแล้ว แต่ มข. ยังไม่มี

ในส่วนของ output อีก 10 ปี คุณลักษณะบัณฑิตต้องปรับเปลี่ยนอย่างไร ?

มข. ไม่น่าจะเน้นไปทางที่ เอาผู้ที่จบสาขาวิชาชีพมา upgrade ให้ขึ้นมาเป็นบัณฑิต คงต้องให้บทบาทกับสถาบันอื่นที่เป็นผู้ผลิตสาขาวิชาชีพ และเขาต้องการส่งเสริมต่อเนื่องไป ซึ่งน่าเป็นบทบาทเขา การเร่งรัดของสังคมในการเร่งรัดการผลิตที่ขณะนี้ยังมีอยู่ที่รับ ปวช. ปวส. มาต่อ ปรินซิพัล ผมว่า ถ้าจะให้ มข. แยกตัวเองออกมาในอีกระดับหนึ่ง เพราะการยอมรับ... มหาวิทยาลัยก็แบ่งเกรดแบ่งชั้น สังคมอาจจะแบ่งให้ มหาวิทยาลัยอาจไม่ได้เป็นคนแบ่ง ทางมหาวิทยาลัยชั้นนำต่าง ๆ การเลือกรับมหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยรัฐ มหาวิทยาลัยปิด เขาก็มีบทบาทหน้าที่ของคนที่อยู่ในองค์กรแตกต่างกันอยู่แล้วในการที่จะเลือกรับคนมา fill up มัน.. อาจจะบอกว่าแบ่งชนชั้น...แต่มันเป็นไปไม่ได้ที่ความถนัดของคนที่มี skill แบบหนึ่งจะให้ไปทำอีกแบบหนึ่ง คนที่จะรับได้ ต่อได้ และมี career part ที่จะ growth ต่อไปข้างหน้าคงมีจำกัด ถ้า มข. จะมุ่งเน้นไปทำตรงนั้นผมว่าจะต้องการเงินหรือเปล่าไม่ทราบ แต่ที่ผมไม่ใคร่เห็นด้วย ในความเป็นวิชาการแล้ว ความเป็นเลิศทางวิชาการต้องมี ต้องเป็น harvard ของเมืองไทย ต้องเป็นอะไรที่เป็นชั้นนำ ถ้าจะ keep ตรงนี้ไว้ ต้องไม่ลดมาตรฐาน ถ้าจะรับเข้ามาก็ต้องหินในการที่จะผ่านออกไป เปิดโอกาสในการศึกษาได้ แต่ถ้า input ไม่...แล้ว output ก็อาจไม่เป็นที่ยอมรับ

การเพิ่มการผลิตถึง M. ถึง Ph.D. ก็เป็นบทบาทที่ มหาวิทยาลัยเก่าแก่ต้องทำให้ได้

บัณฑิตมข. ต้องมีลักษณะเฉพาะ ?

ความภูมิใจต่อสถาบันการศึกษามันเกิดเองโดยไม่ต้องสร้าง คนจะซัดก็ซัด ไม่ใช่เพราะเหตุว่าเป็น มข. แต่ถ้าเป็น มข. แล้วประสบความสำเร็จในอาชีพ เด็กก็จะมีความภูมิใจในความเป็นมหาวิทยาลัยขอนแก่นเอง ถึงอย่างไรการเป็นมหาวิทยาลัยภูมิภาค แม้จะด้อยกว่าส่วนกลางแต่ก็เป็นจุดดี สุขภาพกาย สุขภาพจิต คงดีกว่า มข. ก็มีจุดที่ตั้งที่อยู่ใน center ของภาค และโลกพัฒนาเร็วจนคนสอนก็บินไปบินมา คนสอนอยู่ในระดับเดียวกันไม่ต่างกัน ถ้า input ที่เข้ามาเราไม่ด้อยกว่าเขา output ที่ออกไปเราก็ไม่น่าจะแพ้ใคร ถ้าทำตรงนี้ได้ ความเป็น มข. ก็จะเป็นภาพซึ่งคนอยากมา อาจจะไม่ต้องอยากอยู่ในกรุงเทพก็ได้

นอกจากผลิตบัณฑิตแล้ว มข. ดูเหมือนจะมีบทบาทในการบริการวิชาการน้อย ?

ในอดีตเราวิจัย service ต่างประเทศ service คนที่ให้เงินเรา แต่เมื่อขนาดของสังคมที่อยู่รอบ ๆ มข. เติบโตมากขึ้น การที่ มข. จะ service สังคมก็คงมากตามไปด้วย ในอดีต คนลงทุนไม่ได้พึ่ง มข. มากนัก แต่ต่อไปอาจต้องพึ่ง ทั้ง feasibility study ทั้งพึ่งพาบุคลากร มข. ด้านเทคโนโลยี หรืออย่างอื่นก็ตาม คาดว่าคงมากขึ้น ถ้ามีความสามารถที่จะให้บริการสังคมได้มากขึ้น ก็จะยิ่งเสริมบทบาท มข. ให้เป็น มหาวิทยาลัยของชุมชน ของภูมิภาคยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการผลิตบัณฑิต

ที่ผ่านดูเหมือนว่า การลงทุนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแนวโน้มดีขึ้น อีก 10 ปีจะยังคงอยู่หรือเปล่านั้น คงเปลี่ยนแปลงไปตามกลไกการเปลี่ยนแปลง อีสานคงหนีไม่พ้น แต่จะตามเขาทันไหม ขึ้นอยู่กับแรงผลักดันหลาย ๆ ปัจจัย เศรษฐกิจ ประชากรในภาค ทักษะ ความรู้ ถ้าจังหวัดขอนแก่นไปแบบนี้ อัตราการเติบโตเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ขอนแก่นก็เป็นมหานคร จังหวัดอื่นก็ขึ้นมาเป็นนคร ถึงเวลานั้น มข. ก็เป็นมหาวิทยาลัยของมหานคร

ยังมีโอกาสที่ภาคอีสานจะเป็นที่รองรับอุตสาหกรรมที่ย้ายมาจากที่อื่น ?

ไม่สามารถชี้ชัดได้ เพราะ trend ของ growth ถดถอย ความได้เปรียบด้านแรงงานไม่เป็นโอกาสแล้ว มีประเทศอื่นเป็นทางเลือกที่ดีกว่า จุดนี้ไม่เป็นจุดขายของอีสานแล้ว อุตสาหกรรมหลายอันที่มอยู่ที่นี้ไม่ประสบความสำเร็จ เขาแข่งไม่ได้ ค่าแรงถูกไม่จริง ผู้ประเทศอื่นไม่ได้ คงต้องเน้นกลับมาสู่การพัฒนาที่สอดคล้องกับความเติบโตของสังคมเท่านั้น เพราะประชาชนในภูมิภาคนี้สามารถที่จะ.. คือมีคนส่วนหนึ่งออกไปทำงานสร้างรายได้ข้างนอกส่งเงินกลับมา สอดคล้องกับ เป็นกำลังซื้อในภูมิภาคนี้ เป็นตลาดที่ใหญ่พอที่จะลงทุน คงมีผู้ลงทุนโดยอาศัยความเป็นศูนย์กลางของ

ตลาดที่ใหญ่พอ มีการลงทุนใหม่ที่เกิดขึ้นแล้วและจะเกิดต่อไป เป็นผลผลิตของลงทุนเพื่อสนองตลาดในท้องถิ่นที่ใหญ่พอ ตลาดเหล่านี้มีกำลังซื้อ เพราะเหตุว่าประเทศเราค่าแรงแพงแล้ว ก็หมายความว่า คนมีเงินแล้ว ที่จะซื้อ เมื่อมีเงินซื้อ ก็มีคนที่จะมาผลิตอะไรเพื่อเอาสตังค์ของคนที่มีกำลังซื้อไม่เหมือนในบางประเทศที่กำลังซื้อข้งต่ำ ถ้าจะเร่งผลิตแล้วเอาเงินได้โดยเร็วก็ต้องมาที่นี้ก่อน จะรอไปประเทศที่ยังด้อยพัฒนา ประเทศเหล่านั้นไม่มีเงินซื้อแม้จะอยากได้ก็ตาม

ในเมื่ออุตสาหกรรมใช้แรงงานเราแข่งขันไม่ได้ มข. จะมีใช้โอกาสในส่วนนี้อย่างไร ?

ต้องถือว่า นี่เป็นวิกฤติของสังคมไทยที่มหาวิทยาลัยจะแปลเป็นโอกาส เพราะว่า ค่าแรงที่สูง...หมายความว่า ค่าแรงขั้นต่ำ คือบ้านเรานั้นไม่ควรมีค่าแรงขั้นต่ำแล้ว ถ้าคนมีคุณภาพ ค่าจ้างมันก็สูงกว่าขั้นต่ำมากๆ คนก็พยายามให้ค่าแรงขั้นต่ำขึ้นไปสูง ๆ ด้วยความที่จะเป็นกรรมกรแต่กินเงินเดือน 5 พัน บ้านเราจะอยู่ไม่ได้ บ้านเราต้องเอาคนทั้งหมดที่เป็น non-skill labor ให้เป็น skill ให้ได้ หมายความว่า คนหนึ่งจะต้องทำงานเพิ่มขึ้นจากเดิม ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มเป็น 2-3 เท่า เพื่อจะแข่งกับประเทศด้อยพัฒนาได้ในแง่ของ... ยกตัวอย่างง่าย ๆ บ๊อย scrvc ในห้องอาหาร ถ้าไม่มีคุณภาพต้องใช้เป็นสิบ เราต้องใช้ 3 คนที่ scrvc ให้ได้อย่างที่ 10 คนทำ ค่าแรงจะแพงขึ้นได้ ควรจะแพงอย่างมีคุณภาพ เอาคนที่มีการศึกษามาทำ

3. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก 3

เอกสารให้สัมภาษณ์วันที่ 17 มิถุนายน 2540

สภาพแวดล้อมภายนอก

1. ประชากร มข. ในอีก 10 ปีข้างหน้าจะมีประชากรมากขึ้นทั้งประชากรที่เป็นนักศึกษา อาจารย์ ข้าราชการ และครอบครัว รวมทั้งประชากรแฝงเร้นที่อาศัยเส้นทางการจราจร และมีถิ่นพำนักอยู่รอบ ๆ มข. อีกมากมาย การจราจรในมข. จะหนาแน่นขึ้นด้วยรถยนต์ รถจักรยานยนต์ เนื่องจากพื้นที่กว้างขวาง และ สภาพที่ตั้งของคณะและสถานที่ราชการต่าง ๆ อยู่กระจัดกระจายไปตามพื้นที่ต่าง ๆ ห่างไกลจากศูนย์กลางมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน คุณภาพชีวิตของประชากรใน มข. จะแย่ลง เนื่องจากการแก่งแย่งใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด

2. เศรษฐกิจ จะมีชุมชนเกิดใหม่ขึ้นมากตามจุดต่าง ๆ มีเงินสดหมุนเวียนในแต่ละวันมากขึ้น เนื่องจากนักศึกษายังไม่นิยมใช้บัตรเครดิต ทางด้านฐานะการคลังของมหาวิทยาลัยจะดีขึ้น เนื่องจากมหาวิทยาลัยสามารถหาผลประโยชน์ได้จากการให้เช่า การประมูล และเงินตอบแทนด้านอื่น ๆ

มากขึ้น มหาวิทยาลัยจะมีฐานะดีขึ้น เลี้ยงตัวเองได้มากขึ้น และสามารถบริหารการเงินและผลประโยชน์ได้เอง

3. เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยจะเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีในภูมิภาค เนื่องจากมีการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น โดยเฉพาะศูนย์คอมพิวเตอร์จะเป็นสถาบันให้บริการทั้งภายในและภายนอก ส่วนทางด้านเทคโนโลยีด้านอื่นนั้น มหาวิทยาลัยจะเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีอาหาร เทคโนโลยีประยุกต์ และวิศวกรรมของภูมิภาค

4. การเมือง มหาวิทยาลัยจะไม่สามารถหลีกเลี่ยงการเมืองได้ ทั้งการเมืองในระดับท้องถิ่นและการเมืองในระดับชาติ เนื่องจากฐานประชากรที่ใหญ่มาก แม้ว่าประชากรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคนขอนแก่นโดยทั่วไป แต่การเมืองจะวิ่งเข้ามาหาวิทยาลัยเอง เพื่อหลีกเลี่ยงสิ่งเหล่านี้ การบริหารและจัดการที่ดีและรอบคอบจึงจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารมหาวิทยาลัย

สำหรับเรื่องการเมืองในมหาวิทยาลัย อาจจะมีการแตกแยกทางด้านความคิดมากขึ้น และปัญหาการแตกแยกความสามัคคีในหมู่คณาจารย์และข้าราชการจะรุนแรงขึ้นตามความซับซ้อนของระบบที่มีมากขึ้นตามกาลเวลาและขนาดขององค์กรที่ขยายตัวขึ้น

5. การปกครอง มหาวิทยาลัยในอนาคตอาจเป็นอิสระจากการดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย เนื่องจากนโยบายกระจายอำนาจของรัฐและแนวโน้มการเรียกร้องของประชากรในมหาวิทยาลัยให้มีระบบที่อิสระมากขึ้น ซึ่งจะทำให้สภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยมีความยุ่งยากและทำให้การบริหารมหาวิทยาลัยซับซ้อนและมีแนวโน้มที่จะมีปัญหามากขึ้น

6. คู่แข่งสถาบันอุดมศึกษาอื่น หากมหาวิทยาลัยขอนแก่นไม่เร่งพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน การวิจัยและการให้บริการสังคมอย่างจริงจัง ในอนาคตอาจจะสูญเสียความเป็นเลิศทางวิชาการ ทางกีฬา และความเป็นเอกในฐานะสถาบันอุดมศึกษาหลักของภูมิภาค

หากมหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการตามแผนพัฒนาที่วางไว้และประสบความสำเร็จ มหาวิทยาลัยขอนแก่นจะเป็นมหาวิทยาลัยหลักของภูมิภาคที่มีชื่อเสียงเกียรติภูมิและผลงานทั้งทางด้านการผลิตบัณฑิต ผลงานวิชาการ งานวิจัย กีฬา และการให้บริการสังคม เป็นที่เชื่อถือในระดับชาติและต่างชาติ นอกจากนี้ยังสามารถรองรับนักศึกษาจากต่างประเทศได้ล่วงหน้าด้วย

สภาพแวดล้อมภายใน

1. นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัย สัดส่วนนักศึกษาและบุคลากรที่มีภูมิถำเนาในภาคอีสานจะมีมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน โดยเฉพาะนักศึกษาที่มาจากเขตชนบทจะมีโอกาสได้ศึกษาเล่า

เรียนระดับอุดมศึกษามากขึ้น มข.จะมีบทบาทในฐานะที่เป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตจากภาคอีสาน และป้อนตลาดแรงงานภาคอีสานมากขึ้น

2. หลักสูตร หลักสูตรการเรียนการสอนจะมีมากมายและหลากหลายขึ้น โดย มข. จะไม่เหลือสภาพของมหาวิทยาลัยเฉพาะทางแบบในสมัยแรกก่อตั้ง(ซึ่งมีเพียง 2 คณะ) หลักสูตรของมหาวิทยาลัยจะสามารถสนองความต้องการของนักเรียนนักศึกษาและบัณฑิตที่จะเรียนต่อในระดับหลังปริญญาตรี และจะผลิตบัณฑิตได้สอดคล้องกับตลาดแรงงานมากขึ้น

3. การเรียนการสอนและการประเมินผล หากมหาวิทยาลัยไม่เร่งในการพัฒนาคุณภาพบุคลากร โดยเฉพาะอาจารย์ให้มีความรู้มากขึ้น มหาวิทยาลัยอาจสูญเสียความเป็นเลิศในทางวิชาการ และผลิตบัณฑิตก็ได้แต่เพียงปริมาณเท่านั้น และอาจสร้างปัญหาด้านคุณภาพในอนาคต

4. งบประมาณ มหาวิทยาลัยจะพึ่งพางบประมาณจากรัฐน้อยลงเนื่องจากมีแนวโน้มว่าจะสามารถเลี้ยงตัวเองได้จากการหารายได้และค่าเช่า ค่าจ้าง และผลประโยชน์ที่ออกงอกจากทรัพย์สินหรือค่าตอบแทนสิทธิประโยชน์ของมหาวิทยาลัย

5. การบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยจะประสบปัญหาในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยมากขึ้น อาจต้องมีการปรับโครงสร้างการบริหารให้สอดคล้องกับสภาพมหาวิทยาลัยที่เปลี่ยนแปลงไป และอาจมีรองอธิการบดีต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อมารองรับกับปัญหาเรื่องงานที่มีมากขึ้น อธิการบดีต้องมีความเป็นมืออาชีพมากขึ้น หรือจะต้องจ้างมืออาชีพมาเป็นอธิการบดีหรือบริหารมหาวิทยาลัยขอนแก่น เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ

6. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวก จะมีสิ่งปลูกสร้างเพิ่มขึ้นมากในบริเวณและรอบ ๆ มหาวิทยาลัย และหากไม่มีการควบคุมหรือมี master plan ด้านผังเมืองที่ดี มหาวิทยาลัยจะกลายเป็นที่รวมของตึกที่ทำให้เกิด visual pollution โดยเฉพาะอาคารพาณิชย์ การต่อเติมบ้านพักอาจารย์ และแฟลตอาจารย์

การจราจรภายในมหาวิทยาลัยจะหนาแน่นและติดขัดมากขึ้น ขาดระเบียบวินัย และการที่นักศึกษาไม่นิยมสวมหมวกนิรภัยและมหาวิทยาลัยยังไม่มีมาตรการจริงจังจะทำให้อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งมีความรุนแรงถึงขั้นสูญเสียชีวิตมากขึ้น

ปัญหารถยนต์และรถจักรยานยนต์ถูกลักขโมยจะมีมากขึ้น เกิดจากความไม่สามารถในการควบคุมจำนวนรถยนต์และจักรยานยนต์และการควบคุมไม่ให้บุคคลภายนอกหรือประชากรแฝงเร้นนำรถยนต์มาใช้ในมหาวิทยาลัย สิ่งอำนวยความสะดวกในมหาวิทยาลัยจะไม่เพียงพอต่อการขยายตัวของประชากร ทิศทางของมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมีมาตรการและแผนการรักษาความปลอดภัยที่รัดกุมยิ่งขึ้น

ทิศทางการของมหาวิทยาลัยขอนแก่นในอนาคต

มหาวิทยาลัยขอนแก่นในยุคก่อตั้งเน้นการเรียนการสอนด้านเกษตรศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ ในยุคต่อมา เริ่มเน้นการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพเพิ่มขึ้นและในปัจจุบันมีคณะวิชาทั้งทางด้านธุรกิจและประยุกต์ศิลป์มากขึ้น จะเห็นว่า ทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัยไปในลักษณะสหสาขาวิชามากขึ้น มีความหลากหลายทางวิชาการมากขึ้น ไม่เหลือร่องรอยของมหาวิทยาลัยเฉพาะทางในครั้งยุคเริ่มต้นก่อตั้ง

ในอีก 10 ปี ข้างหน้า มหาวิทยาลัยจะมีความหลากหลายมากขึ้นโดยงานหลักของมหาวิทยาลัย 3 ด้าน คือ 1.ภารกิจการเรียนการสอน 2.ภารกิจการวิจัย 3.ภารกิจการให้บริการสังคม จะหลากหลายขึ้น

1. ภารกิจด้านการเรียนการสอน จะขยายบทบาทไปทั้งแนวลึกและแนวกว้าง(deepening and broadening) กล่าวคือ การขยายตัวแนวกว้างจะมีความสนใจในการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ ดังนี้

- สาขาวิชารัฐศาสตร์
- รัฐประศาสนศาสตร์
- นิติศาสตร์
- ศาสตร์คอมพิวเตอร์

ส่วนการขยายตัวในแนวลึกนั้น หลายคณะจะมีความพร้อมในการเปิดสอนระดับปริญญาโทและเอกมากขึ้น

ทางด้านอาจารย์ จะมีสัดส่วนอาจารย์ที่มีคุณภาพสูง มีอาจารย์ระดับปริญญาเอกไม่ต่ำกว่า 50 % ที่เหลือเป็นอาจารย์ระดับปริญญาโท

2. ภารกิจด้านวิจัย จะมีบทบาทรับใช้ทั้งภายในและภายนอกสถาบันโดยจะเน้นการตั้งสถาบันหรือสำนักวิจัยเฉพาะด้านมากขึ้นเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ และการให้บริการแก่ท้องถิ่น ในฐานะมหาวิทยาลัยหลักของภูมิภาคนี้ มหาวิทยาลัยควรจะทำให้ความสำคัญกับการจัดตั้งสถาบันเหล่านี้ เช่น

- ศูนย์วิจัยสิ่งแวดล้อม
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ / ประมวลผลด้านคอมพิวเตอร์
- ศูนย์วิจัยทางเศรษฐมิติและสถิติ
- ศูนย์วิจัยทรัพยากรมนุษย์และเศรษฐศาสตร์แรงงาน
- ศูนย์วิจัยเฉพาะทางโรคพยาธิ
- ศูนย์ข้อมูลอินโดจีนและประเทศเพื่อนบ้าน
- ศูนย์ศึกษาและวิเคราะห์สภาพพื้นที่โอบดาวเทียม

-ศูนย์วิจัยการประมงน้ำจืด

-ศูนย์ข้อมูลอนามัยชุมชนและสาธารณสุขมูลฐาน

3.ภารกิจด้านการให้บริการสังคม ในฐานะเป็นสถาบันการศึกษาหลักของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยควรมีบทบาทผู้นำทางด้านวัฒนธรรมและเสริมสร้างวัฒนธรรมอีสานให้แข็งแกร่งขึ้น โยน่าจะมีบทบาทในด้านวิชาการและบริการท้องถิ่นโดยตั้งสถาบันเหล่านี้

-ศูนย์วัฒนธรรม/ หัตถกรรม/ ของที่ระลึก (ผ้าไหมมัดหมี่ / แพร่วา / หัตถกรรมบ้านเชียง / ด่านเกวียน / กุนเชียง หมูหยอง ฯลฯ)

-ศูนย์ประชุมสัมมนาที่ใหญ่ที่สุดในภาค

-ศูนย์พัฒนาวิศวกรรมแหล่งน้ำ

-ศูนย์หนังสือที่ใหญ่ที่สุดในภาค

-ศูนย์ภาษาต่างประเทศ ทั้งภาษาตะวันตกและตะวันออก

-ศูนย์ศึกษาโบราณคดี และซากดึกดำบรรพ์ก่อนประวัติศาสตร์

-ศูนย์บริการด้านการท่องเที่ยวและอีสานคดีศึกษา

-ศูนย์เผยแพร่พุทธศาสนาและศึกษารธรรม (รวบรวมรายชื่อวัดและเกจิอาจารย์ดังในภาคอีสาน)

-ศูนย์พันธุ์ไม้นานาชาติ / พันธุ์ไม้วรรณคดี / ไม้พื้นเมือง และอุทยานเกษตร

-ศูนย์ฝึกมัคคุเทศก์อีสาน

-ศูนย์ศึกษาปักษีวิทยา (นกเป็ดน้ำ)

- ศูนย์บริการ(ซื้อขาย/แลกเปลี่ยน/เช่า)บ้านพัก หอพัก อพาร์ทเมนต์

-ศูนย์บริการตำราวิชาการใช้แล้ว (used book center)

สำหรับการกิจด้านอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยนั้น มหาวิทยาลัยจะต้องเน้นความเป็นเลิศทางด้านกีฬา อันได้แก่

- การสร้างสนามกอล์ฟและสโมสรกีฬา

- การสร้าง business complex

- การสร้างโรงอาหารนักศึกษาและอาจารย์ที่มีคุณภาพและถูกสุขอนามัย

4. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก 4

วันที่สัมมนา 12 กุมภาพันธ์ 2540 เวลา 10.00 - 13.30 น.

ความหมายของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ คือ การเตรียมสงคราม สงคราม คือ การต่อสู้ การต่อสู้มีหลายรูปแบบ สมัยก่อนต่อสู้ทางทหาร คือ ฆ่ากัน สมัยนี้ ต่อสู้ทางเศรษฐกิจ ก็ต้องเตรียมทำสงครามทางเศรษฐกิจ ต่อสู้ทางการเมือง ก็ต้องเตรียมทำสงครามทางการเมือง จะเตรียมสงครามได้ ต้องมีการข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ ต้องเก็บข่าวแล้ววิเคราะห์ว่า แกนความคิดของฝ่ายตรงข้ามเป็นอย่างไร แล้วจึงจะคิดวางแผนว่า จะทำอย่างไร

ยุทธศาสตร์ คือ ความมุ่งหมาย ส่วนยุทธวิธี คือ ทำอย่างไรจึงจะถึงจุดนั้น

โดยปกติเราจะเจรจาก่อน ถ้าจะต่อสู้ ก็ต้องวางแผนการต่อสู้ การวางแผนเป็น ยุทธศาสตร์ พอถึงวันเข้ารบ เป็น ยุทธวิธี ถ้าทำแล้ว ใช้ไม่ได้ ก็ปรับยุทธวิธีได้ เพราะการวางแผนนั้น เราประเมินสถานการณ์ไว้ก่อนโดยมี assumption บางอย่างไว้ assumption นี้มาจากการข่าว ถ้าการข่าวผิดพลาด assumption ผิด ยุทธวิธีก็ใช้ไม่ได้

ทหารมีกฎเกณฑ์ 3 อย่าง ก่อนตัดสินใจ

1. feasibility เป็นไปได้หรือไม่
2. suitability เหมาะสมกับกาลเวลา สถานการณ์ ไหม
3. acceptability ขอมรับได้หรือไม่

การเมือง อนาคตการเมืองท้องถิ่นสำคัญ ประชาธิปไตยจะขึ้นกับตำบล งบประมาณที่เคยให้ สส. ก็ลงไปลงที่ อบต. พ.ศ.2541-42 จะมี อบต. สุขาภิบาล ทั่วประเทศ การเมืองท้องถิ่นจะแกร่ง มีพลัง สามารถกำหนดตัว สส. ได้ ถ้า อบต. แข็ง จะลดอิทธิพลเจ้าพ่อลงได้ เลือกตั้งผู้ว่า คงอีกนาน

เดิมอำนาจรัฐอยู่ในมือทหาร ปัจจุบัน อำนาจรัฐอยู่ในมือคน 3 กลุ่ม คือ นักการเมือง นักธุรกิจ และ นักการทหาร

ขอนแก่น

มีเมืองบริวารมาก ถนนทุกสายมุ่งสู่ขอนแก่น

นักธุรกิจมาก ส่งลูกไปนอกมาก มีนักลงทุนมาจากที่อื่น แต่คนทำงานคือคนท้องถิ่น ชาวต่างชาติยังคงน้อย

กรุงเทพ ขอนแก่น เชียงใหม่ เป็นเมืองหลวงของแต่ละภาค

ทิศทาง

แถบอีสานมีมหาวิทยาลัยใหญ่แห่งเดียว ดังนั้น ควรแกร่งทุกสาขา แม้ว่า แต่ละมหาวิทยาลัย ควรเก่งแต่ละอย่าง แต่ มหาวิทยาลัยขอนแก่นควรเก่งหลายอย่าง เพราะกว่ามหาวิทยาลัยแถวนี้จะเก่ง ก็อีกนาน

ควรเป็นผู้นำทางวิชาการ

ต้องพัฒนาเทคโนโลยี และ ต้อง keep culture ด้วย

คนต้องมี unity ความคิดต่างกันได้ ไม่เป็นไร แต่ ต้องคิดแบบมีเหตุผล

เป็น open university สำหรับ ลาว เขมร เวียดนาม (ถ้าให้ทุน จะได้คนมาเรียนมาก ถ้ามา เรียน จะทำให้รักและไว้ใจเรา)ขณะนี้ ลาวไม่ไว้ใจไทย และเมื่อเขาพัฒนาเขื่อนอีก 7-8เขื่อน อีสานจะ depend on ลาว ความปลอดภัยของชาติบ้านเมืองจะขึ้นกับลาว ต้องเอาลาวเป็นเพื่อน

ควรเป็นศูนย์กลางการศึกษาของคนในอินโดจีน (เอาการศึกษานำการเมือง) เป็นตลาดวิชา ของอินโดจีน

ยุทธศาสตร์ของชาติ คือ การเป็นเพื่อนกับเพื่อนรอบบ้านให้ได้ ให้เขาไว้ใจเรา (และให้ยอมรับว่า เราเป็นที่เอื้อย) มหาวิทยาลัยต่างประเทศมีการศึกษาเรื่องประเทศต่าง ๆ และถ้ามีปัญหา เขาจะเอาอาจารย์ที่เก่งที่รู้เรื่องประเทศนั้น ๆ ไปเป็นจุด

การคบมิตรระหว่างชาติ ไม่มีเพื่อนที่แท้จริง ผลประโยชน์ของชาติต้องมาก่อน

บทบาทของนักวิชาการ ต้องเป็นผู้ชี้แนะ ที่เข้าใจผลประโยชน์ของชาติ

5. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก 5

วันที่สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2540 เวลา 14.00 - 15.30 น.

1. ภาคอีสานในอนาคต เป็นสังคมเมือง วิถีชีวิตจะเป็นสังคมอุตสาหกรรมมากขึ้น

จำนวนเกษตรกรลดจำนวนลง

มีน้ำเหลือ 55 % อีก 10 ปี อาจลดเหลือ 10 %

หนุ่มสาวอพยพไปใช้แรงงานนอกหมู่บ้านเกือบ 100 % อีก 10 ปีข้างน่าจะมีแนวโน้มรุนแรง ขึ้น (ไปๆกลับๆตามฤดูกาลผลิต)

ขณะนี้คนปฏิเสธการทำนาเพราะเหนื่อย ถ้าข้างได้จะข้าง

การขยายการศึกษาภาคบังคับทำให้ค่านิยมของคนเปลี่ยน คนที่เรียนจะไม่ชอบสังคม เกษตร ไม่ชอบสังคมหมู่บ้าน

คนงานจะเพิ่มมากขึ้น แม้ค่าแรงจะเพิ่ม

แผน 8 คน 60 ล้านคน คนงาน 13 ล้าน

อีก 10 ปีข้างหน้า สลัมเพิ่มขึ้น คนงานอาจเพิ่มประมาณ 3 เท่า

วิธีการผลิตเปลี่ยนไป เพราะที่ดินกลายเป็นของนายทุนระดับใหญ่

การสอนทักษะฝีมือตามไม่ทัน ขณะนี้เป็นแรงงานไร้ฝีมือเป็นส่วนใหญ่

2. การเมือง

ประชาชนตื่นตัว อีก 10 ปีข้างหน้า การเมืองท้องถิ่นเป็นเรื่องการจัดสรรผลประโยชน์

สังคมจะเป็นสังคมเงินตรา

พรรคการเมืองเริ่มตั้งสาขาในท้องถิ่นมากขึ้น กำนัน ผอ. อบต. เริ่มเป็นสมาชิกพรรค

โดยไม่เปิดเผย

อีก 10 ปี อาจเลือกตั้งเป็นสาย ไล่ขึ้นไปจาก อบต. สจ

มีการจัดสรรผลประโยชน์เป็นพวกตั้งแต่ หมู่บ้าน จังหวัด ประเทศ

ปัจจุบันชาวบ้านรู้แล้วว่า คอมมิวนิสต์ 15 % ต้องทำอะไร

3. มีการแข่งขันทรัพยากรสูง

กระแสนุรักษ์สูง

ปัญหาน้ำน้ำจะรุนแรงขึ้น เป็นเพราะการขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม หมู่บ้านจัดสรรในขอนแก่นกว่า 50 แห่ง ใช้น้ำจาก ชี มูล และปล่อยลง ชี มูล

ความเสื่อมโทรมของดินขยายตัวมากขึ้น

กระแสเกษตรผสมผสานคงไม่มีแรงมากพอ

เกษตรปลอดสารเคมี ทำได้หมู่บ้านไม่เกิน 5 ราย

เกษตรอุตสาหกรรม ขางพาราจะมากขึ้น ต้นสักอาจจะมาก เพราะมีเงินให้ปลูก เฉพาะ

ขอนแก่น อีก 10 ปีอาจถึง 20 ล้านต้น

คนอีสานยังเลิกทำนาไม่ได้ แต่คงเปลี่ยนเป็นนาหว่าน ไม่ใช้นาค่า จะใช้ปุ๋ยมากขึ้น

4. วัฒนธรรมฮิต 12 จะเหลือ 3 ที่กลับบ้าน คือ สงกรานต์ ตรุษจีน(ได้หยุด) เข้าพรรษา

และผ้าป่า/กฐิน

ความสัมพันธ์พ่อ แม่ ลูก เปลี่ยนไป ความเป็นชุมชนลดลง

แนวโน้มเขาเสพติดสูง เฉลี่ยคนกาวหมู่บ้านละ 20 คน

มีความเชื่อว่า สังคมที่ทำให้ได้เงินรายวันจะทำให้เขาอยู่รอดมากกว่าสังคมที่คอยผลิต

ตามฤดูกาล

ศิลปวัฒนธรรมขณะนี้ ทำเพื่อการแสดงเพื่อการท่องเที่ยว ไม่มีการเล่นอะไรในชีวิตประจำวันแล้ว สงครามนี้ไม่มีการรณรงค์แล้ว เปลี่ยนเป็นกินเหล้าสาคนักัน

วัฒนธรรมการกินไม่เปลี่ยน

5. เทคโนโลยี

ตอนนี้ทุกคนใช้ควายทำนาซากแล้ว อีก 10 ปีไม่น่าจะเหลือแล้ว

อุตสาหกรรมรับช่วง น่าจะมากขึ้น

คอมพิวเตอร์เข้าตำบลแน่นอน ปี 41 เข้าหมดทุก อบต.

ตอนนี้มีโทรศัพท์ใช้ทุกตำบลแล้ว เกือบทุกหมู่บ้านแล้ว

รถกระบะ รถมอเตอร์ไซด์ มากขึ้น

ความเห็น

มข. ไม่สนใจอะไรแบบนี้เลย มข. ยังมี ศ.นิธิที่สนใจปัญหาภาคเหนือ

ชนบทจะเรียกเรื่องอะไรก็ไม่มีความพอ

มข. ไม่มีสมองสำหรับคนอีสาน

การบริการชุมชนควรเปลี่ยนเป็นการแก้ปัญหาอีสานบ้าง

ประวัติผู้วิจัย

นายทวีชัย บุญเติม เกิดวันที่ 21 กันยายน พ.ศ.2493 ที่อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษา ภาควิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2516 และสำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2526 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา ในปีการศึกษา ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8 ภาควิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น